

การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน กับประเทศเพื่อนบ้าน

ปี 2565

กองยุทธศาสตร์การพัฒนพื้นที่
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คำนำ

รายงานการศึกษา เรื่อง การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2565 จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอภาวะการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนที่ผ่านมาในรายประเทศและรายภาค รวมทั้งการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนในระยะต่อไป โดยสาระสำคัญของเอกสารฉบับนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2565 และ ส่วนที่สอง ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2565

กองยุทธศาสตร์การพัฒนพื้นที่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการศึกษานี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน และการพัฒนาพื้นที่ชายแดน และขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบการศึกษาเป็นอย่างดี ซึ่งช่วยให้การจัดทำเอกสารฉบับนี้ลุล่วงด้วยดี

กองยุทธศาสตร์การพัฒนพื้นที่
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กันยายน 2567

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

i - vi

1 ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2565

1.1 ภาพรวมการค้าชายแดนระหว่างปี 2561 - 2565	1
1.1.1 มูลค่าการค้าชายแดน	1
1.1.2 มูลค่าการส่งออก - นำเข้า	2
1.1.3 ดุลการค้า	3
1.2 การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านจำแนกรายประเทศ	4
1.2.1 ไทย - มาเลเซีย	4
1.2.2 ไทย - เมียนมา	6
1.2.3 ไทย - สปป.ลาว	9
1.2.4 ไทย - กัมพูชา	15
1.3 การค้าชายแดนรายภาค	19
1.3.1 ภาคใต้	19
1.3.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	20
1.3.3 ภาคเหนือ	21
1.3.4 ภาคตะวันออก	22
1.3.5 ภาคตะวันตก	23
1.4 การค้าชายแดนในระยะต่อไป	24

2 ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2565

2.1 ภาพรวมการค้าผ่านแดนระหว่างปี 2561 - 2565	30
2.1.1 มูลค่าการค้าผ่านแดน	30
2.1.2 มูลค่าการส่งออก	30
2.1.3 มูลค่าการนำเข้า	30
2.1.4 ดุลการค้า	31

2.2	การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านรายประเทศ	31
2.2.1	ไทย – จีนตอนใต้	31
2.2.2	ไทย – สิงคโปร์	37
2.2.3	ไทย – เวียดนาม	40
2.3	การค้าผ่านแดนรายภาค	43
2.3.1	ภาคใต้ – สิงคโปร์	44
2.3.2	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ – จีนตอนใต้และเวียดนาม	45
2.3.3	ภาคเหนือ – จีนตอนใต้	47
2.3.4	ภาคตะวันออก – เวียดนาม	48
2.4	การค้าผ่านแดนในระยะต่อไป	49
ภาคผนวก	ก. ตารางมูลค่าการค้าชายแดน	ภก 1 – ภก 13
ภาคผนวก	ข. ตารางมูลค่าการค้าผ่านแดน	ภข 1 - ภข 4

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1	สัดส่วนการค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านปี 2561	1
แผนภูมิที่ 2	สัดส่วนการค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านปี 2565	1
แผนภูมิที่ 3	มูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2561 – 2565	30

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทย - ประเทศเพื่อนบ้าน (มาเลเซีย เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา) ปี 2561 - 2565	2
ตารางที่ 2	มูลค่าการค้าชายแดนไทยและอัตราการขยายตัว ปี 2561 – 2565	3
ตารางที่ 3	ด้านที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2565 สูงสุด 10 อันดับแรก	17
ตารางที่ 4	มูลค่าการค้าชายแดนรายภาคและอัตราการขยายตัว	18
ตารางที่ 5	มูลค่าการค้าชายแดนภาคใต้และอัตราการขยายตัว	20
ตารางที่ 6	มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและอัตราการขยายตัว	21
ตารางที่ 7	มูลค่าการค้าชายแดนภาคเหนือและอัตราการขยายตัว	22
ตารางที่ 8	มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกและอัตราการขยายตัว	23
ตารางที่ 9	มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันตกและอัตราการขยายตัว	23
ตารางที่ 10	มูลค่าการค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2561 – 2565	31
ตารางที่ 11	รายการสินค้าส่งออกผ่านแดนไปยังจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก	32
ตารางที่ 12	รายการสินค้านำเข้าผ่านแดนจากจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก	33
ตารางที่ 13	มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - จีนตอนใต้ รายด้าน	35
ตารางที่ 14	รายการสินค้าส่งออกผ่านแดนไปยังสิงคโปร์ 5 อันดับแรก	37
ตารางที่ 15	รายการสินค้านำเข้าผ่านแดนจากสิงคโปร์ 5 อันดับแรก	38
ตารางที่ 16	มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - สิงคโปร์ รายด้าน	39
ตารางที่ 17	รายการสินค้าส่งออกผ่านแดนไปยังเวียดนาม 5 อันดับแรก	40
ตารางที่ 18	รายการสินค้านำเข้าผ่านแดนจากเวียดนาม 5 อันดับแรก	41
ตารางที่ 19	มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - เวียดนาม รายด้าน	42
ตารางที่ 20	การค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านรายภาค ปี 2561 – 2565	43
ตารางที่ 21	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคใต้ - สิงคโปร์	44
ตารางที่ 22	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - จีนตอนใต้ และเวียดนาม	46
ตารางที่ 23	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคเหนือ - จีนตอนใต้	47
ตารางที่ 24	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออก - เวียดนาม	49

คำจำกัดความ

การค้าชายแดน หมายถึง การค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ มาเลเซีย เมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชา โดยการส่งออกและนำเข้าผ่านทางจุดผ่านแดนที่จัดตั้งขึ้นบริเวณชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเป็นทางการตามประกาศกระทรวงมหาดไทยภายใต้พระราชบัญญัติการตรวจคนเข้าเมือง ได้แก่ จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว และจุดผ่อนปรน

การค้าผ่านแดน หมายถึง การขนส่งสินค้าผ่านเข้า - ออกไทย ผ่านประเทศเพื่อนบ้านประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการนำไปขนส่งต่อหรือใช้อุปโภคบริโภคในประเทศก็ได้ โดยในรายงานนี้เป็นมูลค่าของการค้าผ่านแดนที่ไทยเป็นประเทศต้นทางและประเทศปลายทาง

หมายเหตุ : เรียบเรียงคำจำกัดความจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

เอกสารฉบับนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ *ส่วนที่หนึ่ง* ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2565 และ *ส่วนที่สอง* ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2565 โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

การค้าชายแดนในปี 2565 ยังคงเป็นส่วนสำคัญของการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยในปี 2565 การค้าชายแดนมีมูลค่า 1,058,153 ล้านบาท คิดเป็นส่วนประมาณร้อยละ 57 ของการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ในช่วงปี 2561 – 2565 อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของมูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 6.2 ต่อปี สำหรับดุลการค้าไทยในช่วงที่ผ่านมา ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านมาโดยตลอด และได้เปรียบดุลการค้ากับทุกประเทศยกเว้น มาเลเซีย อย่างไรก็ดี ในปี 2564 – 2565 ไทยเริ่มได้เปรียบดุลการค้ากับมาเลเซีย ภาพรวมในช่วงปี 2561 – 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14.8 ต่อปี โดยในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดน 237,907 ล้านบาท

การค้าชายแดนกับมาเลเซียมีมูลค่าการค้าสูงสุด โดยในปี 2565 มีมูลค่า 336,119 ล้านบาท คิดเป็นส่วนร้อยละ 31.8 รองลงมา ได้แก่ เมียนมา (ร้อยละ 24.9) สเปนลาว (ร้อยละ 24.6) และกัมพูชา (ร้อยละ 18.7) โดยมีด่านศุลกากรสะเดา (จ.สงขลา) เป็นจุดผ่านแดนสำคัญที่มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงสุดเป็นอันดับ 1 ของประเทศ ซึ่งมีมูลค่าการค้าชายแดน 268,689 ล้านบาท และมีด่านศุลกากรปาดังเบซาร์เป็นอีกช่องทางการค้าที่สำคัญ ด้านการส่งออกไปยังมาเลเซียในช่วงปี 2561 – 2565 โดยเฉลี่ยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.4 ต่อปี โดยในปี 2565 การส่งออกมีมูลค่า 183,523 ล้านบาท ซึ่ง**สินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงสุดคือยางพารา** คิดเป็นร้อยละ 12.3 (22,528 ล้านบาท) ของมูลค่าการส่งออกไปยังมาเลเซียทั้งหมด ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 11.4 รองลงมา ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า และยางยานพาหนะ ตามลำดับ

สำหรับการนำเข้าจากมาเลเซียมีความผันผวน โดยมีมูลค่าลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2561 – 2563 เพิ่มขึ้นในช่วงปี 2564 และกลับมาลดลงอีกครั้งในปี 2565 ซึ่งในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้าจากมาเลเซีย 152,596 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 0.6 โดย**สินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงสุดคือเทปแม่เหล็กจานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์** คิดเป็นร้อยละ 17 (25,894 ล้านบาท) ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากมาเลเซียทั้งหมด ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 18.9 รองลงมา ได้แก่ อุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับตัดต่อหรือป้องกันวงจรไฟฟ้า เม็ดพลาสติก ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และสินค้าที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี โดยเฉพาะส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ และแผงวงจรรีเลย์ทรอนิกส์ ยังคงเป็นสินค้าหลักที่ไทยนำเข้าจากมาเลเซีย เนื่องจากมาเลเซียมีศักยภาพในอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และสินค้าที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและเป็นหนึ่งในประเทศที่ผลิตและส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงรายใหญ่ของโลก อย่างไรก็ดี การนำเข้าที่ลดลงเป็นไปตามภาวะเศรษฐกิจของไทย ซึ่งในปี 2565 เศรษฐกิจของไทยขยายตัวได้น้อย ในส่วนของดุลการค้า ไทยเริ่มได้เปรียบดุลการค้ากับมาเลเซียในช่วงปี 2564 – 2565 โดยในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 30,927 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 7.2

การค้าขายแดนระหว่างไทย - เมียนมา มีมูลค่าการค้าขายแดนสูงเป็นลำดับสองรองจากมาเลเซีย โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้าขายแดน 263,638 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 เฉลี่ยประมาณร้อยละ 10.2 ต่อปี และด้านการส่งออกไปยังเมียนมาในช่วงปี 2561 – 2563 ลดลงอย่างต่อเนื่อง และกลับมาเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2564 - 2565 โดยในปี 2565 การส่งออกมีมูลค่า 143,582 ล้านบาท **โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุดคือน้ำมันดีเซล** คิดเป็นประมาณร้อยละ 10 (14,320 ล้านบาท) ของมูลค่าการส่งออกไปยังเมียนมาทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูปอื่น ๆ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ เครื่องสำอาง เครื่องหอมและสบู่ และผ้าฝ้าย และด้าย ตามลำดับ

สำหรับการนำเข้าจากเมียนมาในช่วงปี 2561 – 2565 มีความผันผวน โดยเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2561 – 2562 ลดลงในปี 2563 และกลับมาเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2564 – 2565 ซึ่งในช่วงปี 2565 การนำเข้ามีมูลค่า 120,056 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 40.4 **โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุดคือก๊าซธรรมชาติ** คิดเป็นประมาณร้อยละ 70.9 (85,160 ล้านบาท) ของมูลค่าการนำเข้าจากเมียนมาทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ธัญพืช สัตว์น้ำ โค กระบือ สุกร แพะ แกะ และผักและของปรุงแต่งจากผัก ตามลำดับ ในช่วงปี 2561 – 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้าขายแดนกับเมียนมาโดยตลอด โดยในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 23,526 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 31.3 สำหรับช่องทางการค้าขายแดนระหว่างไทย – เมียนมา ที่สำคัญ ได้แก่ ด้านศุลกากรแม่สอด (จ.ตาก) ด้านศุลกากรสังขละบุรี (จ.กาญจนบุรี) ด้านศุลกากรระนอง (จ.ระนอง) และด้านศุลกากรแม่สาย (จ.เชียงราย)

การค้าขายแดนระหว่างไทย - สปป.ลาว มีมูลค่าการค้าเป็นลำดับสามรองจากมาเลเซีย และเมียนมา โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้าประมาณ 260,081 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 เฉลี่ยร้อยละ 5.7 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2564 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.1 สำหรับการส่งออกในปี 2565 มีมูลค่าประมาณ 156,738 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 25.6 **โดยในปี 2565 สินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุดคือน้ำมันดีเซล** คิดเป็นร้อยละ 16.7 (26,100 ล้านบาท) ของมูลค่าการส่งออกไปยัง สปป.ลาว ทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ ทองคำยังไม่ได้ขึ้นรูป น้ำตาลทราย และรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจาก สปป.ลาว มีปัญหาการขาดแคลนเงินตราต่างประเทศโดยเฉพาะดอลลาร์สหรัฐอเมริกาที่จะนำไปซื้อน้ำมัน จึงจำเป็นต้องซื้อน้ำมันจากไทยเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ชาว สปป.ลาวมีความนิยมในสินค้าไทยและยังจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคจากไทย จึงส่งผลให้มูลค่าการส่งออกยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้น

สำหรับการนำเข้าสินค้าจาก สปป.ลาว มายังประเทศไทย ในปี 2565 มีมูลค่า 103,343 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 14.8 **สินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุดยังคงเป็นเชื้อเพลิงอื่นๆ (พลังงานไฟฟ้า)** คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.7 (70,976 ล้านบาท) ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าจาก สปป.ลาว ทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ผักและของปรุงแต่งจากผัก เครื่องรับ - ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรเลข โทรศัพท์ อุปกรณ์) ทองแดงและผลิตภัณฑ์ และปูนซีเมนต์ ตามลำดับ ในส่วนของดุลการค้า ในช่วงปี 2561 – 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาว มาโดยตลอด โดยในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 53,395 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 53.8 สำหรับช่องทางการค้าขายแดนระหว่าง ไทย - สปป.ลาว มีช่องทางที่สำคัญ ได้แก่ ด้านศุลกากรหนองคาย ด้านศุลกากรมุกดาหาร ด้านศุลกากรทุ่งช้าง (จ.น่าน) ด้านศุลกากรช่องเม็ก (จ.อุบลราชธานี) ด้านศุลกากรท่าลี่ (จ.เลย) และด้านศุลกากรนครพนม

การค้าชายแดนระหว่างไทย - กัมพูชามีมูลค่าการค้าชายแดนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับมาเลเซีย เมียนมา และ สปป.ลาว โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้าประมาณ 198,315 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 เฉลี่ยร้อยละ 8.3 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2564 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.2 สำหรับการส่งออกในปี 2565 มีมูลค่าประมาณ 164,186 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 14.7 โดยในปี 2565 **สินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุดคือรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ** คิดเป็นประมาณร้อยละ 11.1 (18,169 ล้านบาท) ของมูลค่าการส่งออกไปยังกัมพูชาทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ รถจักรยานยนต์ และส่วนประกอบ เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ และผ้าผืนและด้าย ตามลำดับ จากสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่คลี่คลายลงส่งผลให้เงื่อนไขการขนส่งสินค้าข้ามชายแดนระหว่างไทย - กัมพูชามีการผ่อนคลายมากขึ้น และทำให้มูลค่าการส่งออกไปยังกัมพูชาเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะในปี 2564 และ 2565 ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับการนำเข้าสินค้าจากกัมพูชามายังประเทศไทยในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 34,129 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ประมาณร้อยละ 31.1 โดย**สินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุดคือผักและของปรุงแต่งจากผัก** คิดเป็นประมาณร้อยละ 30.8 (10,519 ล้านบาท) ของมูลค่าการนำเข้าจากกัมพูชาทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ อลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน ทองแดง และผลิตภัณฑ์ และส่วนประกอบ และอุปกรณ์รวมทั้งโครงรถและตัวถัง ตามลำดับ โดยในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 130,057 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 11.1 สำหรับช่องทางการค้าชายแดนระหว่างไทย - กัมพูชาที่สำคัญ ได้แก่ ด้านศุลกากรอรัญประเทศ (จ.สระแก้ว) ด้านศุลกากรคลองใหญ่ (จ.ตราด) ด้านศุลกากรจันทบุรี และด้านศุลกากรช่องจอม (จ.สุรินทร์)

การค้าชายแดนของไทยในระยะต่อไปยังคงมีความท้าทายซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยในปี 2565 เป็นปีที่เริ่มต้นตัวจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยมีการผ่อนคลายมาตรการควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในแต่ละประเทศ อย่างไรก็ตาม ในช่วงแรกของการฟื้นตัวยังมีความเปราะบางเนื่องจากยังมีความเสี่ยงที่การแพร่ระบาดจะกลับมาเป็นระยะ และบางประเทศเริ่มกลับมาใช้มาตรการปิดเมือง (Lockdown) อีกรอบ นอกจากนี้ การค้าชายแดนในระยะต่อไปของไทยและประเทศเพื่อนบ้านยังต้องเผชิญกับสถานการณ์ความขัดแย้งทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา สงครามระหว่างรัสเซีย - ยูเครน และสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองภายในของแต่ละประเทศ ที่ผ่านมามีประเทศเพื่อนบ้านของไทยทุกประเทศได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศ การเชื่อมโยงกับตลาดต่างประเทศ และการเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศไทย โดยพยายามปรับตัวเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากการค้าระหว่างประเทศซึ่งรวมถึงการค้าชายแดนกับประเทศไทย และการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง เชื่อมโยงพื้นที่ตอนในของแต่ละประเทศกับพื้นที่ชายแดนไทย การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ประโยชน์ในการทำการค้าโดยเฉพาะการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มออนไลน์ การออกมาตรการส่งเสริมการลงทุนเพื่อให้สามารถดึงดูดการลงทุนได้มากขึ้น การยกระดับทักษะของแรงงาน ให้สามารถรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้น การทำความตกลงด้านการค้ากับประเทศต่างๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ และสนับสนุนการค้าชายแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านให้มากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรต้องเร่งพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะความรู้ขั้นสูงขึ้นเพื่อให้สามารถรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศ หาดตลาดใหม่ๆ เพื่อการส่งออกสินค้า สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการนำผลการวิจัยและพัฒนาที่มีมาใช้ในการพัฒนาสินค้าใหม่ๆ ที่ใช้วัตถุดิบในประเทศและเพิ่มมูลค่าสินค้า และพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอาหรับ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การพัฒนาในประเทศเพื่อนบ้านอาจเป็นทั้งคู่แข่งและคู่ค้าที่สร้างโอกาสและภาวะคุกคามที่สำคัญในด้านการค้าและการลงทุนต่อประเทศไทย การติดตามสถานการณ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจในแต่ละประเทศอย่างใกล้ชิดจึงเป็นสิ่งจำเป็น

ไทยมีการค้าผ่านแดนกับ 3 ประเทศหลัก ได้แก่ จีนตอนใต้ (มณฑลยูนนาน และมณฑลกว่างสี) สิงคโปร์ และเวียดนาม ซึ่งมูลค่าการค้าผ่านแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2561 – 2564 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ลดลงในปี 2565 อย่างไรก็ดี โดยรวมในช่วงปี 2561 – 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 11.2 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 496,593 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 12.5 สำหรับดุลการค้าผ่านแดนในช่วง 2561 – 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด โดยในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดน 22,813 ล้านบาท อย่างไรก็ดี ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 6.9

การค้าผ่านแดนของไทยกับจีนตอนใต้ (มณฑลยูนนาน และมณฑลกว่างสี) มีมูลค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศอื่น โดยมีมูลค่าการค้า 293,661 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 59.1 ของมูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ สิงคโปร์ (ประมาณร้อยละ 24.4) และเวียดนาม (ประมาณร้อยละ 16.5) ในช่วงปี 2561 – 2564 มูลค่าการค้าผ่านแดนกับจีนตอนใต้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ลดลงในปี 2565 อย่างไรก็ดี ในช่วงปี 2561 – 2565 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 15.6 ต่อปี ในปี 2565 การส่งออกไปยังจีนตอนใต้มีมูลค่า 157,954 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 18.9 โดยผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง เป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.6 (59,467 ล้านบาท) ของมูลค่าส่งออกผ่านแดนกับจีนตอนใต้ทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ยางพารา ผลิตภัณฑ์ยางอื่นๆ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ และไม้แปรรูป ตามลำดับ เนื่องจากความเข้มงวดในการตรวจสอบสินค้าและการป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19 บริเวณด่านชายแดนของจีน ส่งผลให้การขนส่งผลไม้จากไทยไปจีนลดลง ประกอบกับจีนอนุญาตให้นำเข้าผลไม้จากเวียดนามและกัมพูชา จึงทำให้ไทยมีคู่แข่งในตลาดเพิ่มขึ้น

สำหรับการนำเข้า ในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนจากจีนตอนใต้ประมาณ 135,707 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 21.9 โดยเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.2 (19,273 ล้านบาท) ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนจากจีนทั้งหมด ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 43.9 รองลงมา ได้แก่ เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ เคมีภัณฑ์อื่นๆ ผลไม้และของปรุงแต่งจากผลไม้ และเครื่องรับวิทยุ โทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์ ตามลำดับ สินค้าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ยังคงเป็นสินค้านำเข้าหลักจากจีน แต่มูลค่าลดลงอย่างมาก เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบรุนแรงต่อเศรษฐกิจไทย ประกอบกับการระบาดของ COVID-19 อย่างรุนแรง และมาตรการควบคุมโรคที่เข้มงวดของจีนนำมาซึ่งปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบและแรงงาน ทำให้จีนต้องปิดโรงงานในเมืองสำคัญส่งผลให้เกิดปัญหาความไม่ต่อเนื่องในกระบวนการผลิต

จนเกิดภาวะชะงักงันของห่วงโซ่อุปทานของภาคการผลิตในสินค้าหลายอย่าง เช่น รถยนต์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เซมิคอนดักเตอร์ จนทำให้ผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ สำหรับช่องทางการค้าผ่านแดนหลักกับจีน ได้แก่ ด้านศุลกากรมุกดาหาร ด้านศุลกากรเชียงของ (จ.เชียงราย) ด้านศุลกากรปางดงเบงช่า (จ.สงขลา) ด้านศุลกากรนครพนม ด้านศุลกากรสะเดา (จ.สงขลา) และด่านหนองคาย และในช่วงปี 2561 – 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับจีนตอนใต้มาโดยตลอด โดยในปี 2565 ได้เปรียบดุลการค้า 22,247 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 6.1

การค้าผ่านแดนของไทยกับสิงคโปร์มีมูลค่าสูงเป็นอันดับที่ 2 โดยมูลค่าการค้าผ่านแดนในช่วงปี 2561 – 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.8 ต่อปี และในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 121,004 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 1.7 สำหรับการส่งออกในปี 2565 มีมูลค่า 52,325 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 4.8 **โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด** คิดเป็นร้อยละ 26.4 (13,813 ล้านบาท) ของมูลค่าส่งออกผ่านแดนกับประเทศสิงคโปร์ทั้งหมด ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 35 รองลงมา ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องวิดีโอ เครื่องเสียง อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ และเครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบอื่นๆ ตามลำดับ

สำหรับการนำเข้าในปี 2565 มีมูลค่าประมาณ 68,678 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 0.8 **โดยแท็บเล็ต จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด** คิดเป็นร้อยละ 55.5 (38,147 ล้านบาท) ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนจากสิงคโปร์ทั้งหมด ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 11.3 รองลงมา ได้แก่ สารหอมระเหยสกัดจากพืช แผงวงจรไฟฟ้า กระดาษและกระดาษแข็ง และเครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ ตามลำดับ โดยมีช่องทางการค้าผ่านแดนที่สำคัญ ได้แก่ ด้านศุลกากรสะเดา (จ.สงขลา) และด้านศุลกากรปางดงเบงช่า (จ.สงขลา) สำหรับในช่วงปี 2561 - 2565 ไทยเสียเปรียบดุลการค้ากับสิงคโปร์ทุกปี โดยในปี 2565 ไทยเสียเปรียบดุลการค้ากับสิงคโปร์ 16,353 ล้านบาท เสียเปรียบเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 24

การค้าผ่านแดนของไทยกับเวียดนามมีมูลค่าสูงเป็นลำดับ 3 รองจากจีน และสิงคโปร์ ในช่วงปี 2561 - 2565 มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.5 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 81,928 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 7.9 สำหรับในช่วงปี 2561 – 2563 การค้าผ่านแดนมีมูลค่าลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่เพิ่มขึ้นในช่วงปี 2564 – 2565 สำหรับการส่งออกในปี 2565 มีมูลค่า 49,424 ล้านบาท **โดยอุปกรณ์กึ่งตัวนำ ทรานซิสเตอร์ และไดโอดเป็นสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกสูงที่สุด** คิดเป็นร้อยละ 35.6 (17,593 ล้านบาท) ของมูลค่าการส่งออกผ่านแดนไปยังเวียดนามทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ สินค้าปศุสัตว์อื่นๆ ผ้าผืนและด้าย และสินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ ตามลำดับ

สำหรับการนำเข้า ในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 32,504 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 9.8 **โดยเครื่องรับวิทยุ โทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์เป็นสินค้านำเข้าสูงที่สุด** คิดเป็นร้อยละ 40.3 (13,089 ล้านบาท) ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนกับเวียดนามทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ สื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง คอนแทกเลนส์และเลนส์ เคมีภัณฑ์อื่นๆ และเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ตามลำดับ ในช่วงปี 2561 -2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนามมาโดยตลอด โดยในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนาม 16,919 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 1.2 ทั้งนี้ ไทยมีช่องทางการค้าผ่านแดนหลักกับเวียดนาม ได้แก่ ด้านศุลกากรมุกดาหาร และด้านศุลกากรนครพนม

การค้าผ่านแดนของไทยในระยะต่อไป ปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการค้าผ่านแดนในระยะต่อไป ได้แก่ ความสามารถในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและการผ่อนคลายมาตรการควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในแต่ละประเทศ การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกอันเป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดดังกล่าว และการเผชิญกับผลกระทบจากปัญหาความขัดแย้งทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา และสงครามระหว่างรัสเซีย – ยูเครน ในส่วนการค้าผ่านแดนกับจีน ในปี 2565 จีนได้เผชิญกับการระบาดของ COVID-19 สายพันธุ์โอไมครอนทำให้ต้องปิดเมือง (Lockdown) ที่เป็นฐานการผลิตสำคัญของจีน ซึ่งนำมาสู่ปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบและแรงงาน และส่งผลให้จีนต้องปิดโรงงานและก่อให้เกิดปัญหาความไม่ต่อเนื่องในกระบวนการผลิตจนเกิดภาวะชะงักงันของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Disruption) ซึ่งส่งผลกระทบต่อหลายประเทศในเอเชียรวมทั้งประเทศไทย มาตรการที่เคร่งครัดดังกล่าวของรัฐบาลจีนทำให้ในช่วงปลายปี 2565 รัฐบาลจีนได้ผ่อนคลายมาตรการ ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจฟื้นตัวกลับมาได้เพิ่มขึ้น และช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวดีขึ้น ซึ่งการฟื้นตัวของเศรษฐกิจจีนจะส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศของประเทศต่างๆ ในภูมิภาค สำหรับ **สิงคโปร์** มีสภาพเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกเป็นหลักซึ่งอยู่ในภาวะชะลอตัว ดังนั้น อุปสงค์ของตลาดโลกซึ่งหดตัวอันเป็นผลมาจากความขัดแย้งทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา และสงครามระหว่างรัสเซีย – ยูเครน ซึ่งสร้างความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจและการเมืองทั่วโลกและกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักลงทุน และการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนซึ่งเป็นคู่ค้าที่สำคัญของสิงคโปร์ได้ส่งผลให้เศรษฐกิจสิงคโปร์เติบโตลดลง อย่างไรก็ตาม เมื่อเศรษฐกิจโลกและเงื่อนไขของสถานการณ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจต่างๆ ดีขึ้น เศรษฐกิจของสิงคโปร์จะฟื้นตัวตาม ในส่วนของ **เวียดนาม** หลังจากสถานการณ์การผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้กิจกรรมการผลิตและการดำเนินธุรกิจฟื้นตัวขึ้นอย่างมาก โดยเศรษฐกิจเวียดนามใน ปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 8.02 โดยเฉพาะจากการท่องเที่ยว การลงทุนของรัฐวิสาหกิจของเวียดนาม และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ซึ่งได้รับประโยชน์จากโมเดล China + 1 ซึ่งส่งผลให้นักลงทุนต่างชาติส่วนหนึ่งหันมาลงทุนในเวียดนามแทนจีน

การค้าผ่านแดนของไทยกับทั้ง 3 ประเทศ (จีน สิงคโปร์ และเวียดนาม) ยังคงมีโอกาสขยายตัวเพิ่มขึ้นในอนาคต แม้ยังอยู่ระหว่างการฟื้นฟูเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 และเผชิญกับการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก และความตึงเครียดจากสถานการณ์ความขัดแย้งทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา และสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน โดยประเทศไทยควรต้องเร่งปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมด้านแรงงานให้มีทักษะที่สูงขึ้นเพื่อให้สามารถรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีระดับที่สูงขึ้นและการแข่งขันด้านเทคโนโลยีที่จะเพิ่มขึ้น ซึ่งที่ผ่านมาทั้ง 3 ประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นและการพัฒนาแรงงานทักษะความรู้ และประเทศไทยควรติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าผ่านแดนของไทยอย่างใกล้ชิด

ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

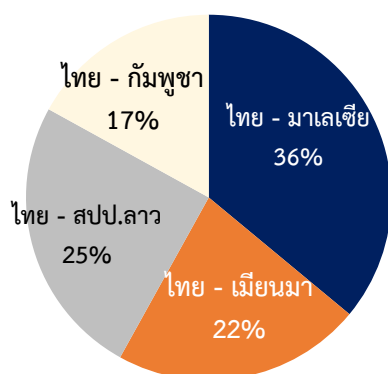
ปี 2565 (มกราคม – ธันวาคม)

1.1 ภาพรวมการค้าชายแดนระหว่างปี 2561 - 2565

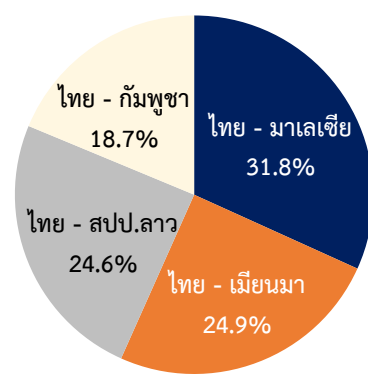
1.1.1 มูลค่าการค้าชายแดน

- (1) การค้าชายแดนเป็นส่วนสำคัญของการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน โดยในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการค้าชายแดนคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 56 - 63 ของการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในปี 2561 มีมูลค่า 855,796 ล้านบาท (ร้อยละ 56) เพิ่มขึ้นเป็น 1,058,153 ล้านบาท (ร้อยละ 57) ในปี 2565 ซึ่งมูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.6
- (2) ในช่วงปี 2561 - 2563 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านลดลงอย่างต่อเนื่อง และกลับเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2564 - 2565 โดยลดลงจาก 1,535,946 ล้านบาท ในปี 2561 เป็น 1,216,118 ล้านบาท ในปี 2563 และกลับเพิ่มขึ้นเป็น 1,471,346 ล้านบาท ในปี 2564 และ 1,850,949 ล้านบาท ในปี 2565 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการค้าชายแดน โดยรวมการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านระหว่างปี 2561 - 2565 ขยายตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6.3 ต่อปี
- (3) มูลค่าการค้าชายแดนกับมาเลเซียมีมูลค่าสูงที่สุด โดยในปี 2565 มีสัดส่วนร้อยละ 31.8 ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เมียนมา (ร้อยละ 24.9) สปป.ลาว (ร้อยละ 24.6) และกัมพูชา (ร้อยละ 18.7) ตามลำดับ

แผนภูมิที่ 1 : สัดส่วนมูลค่าการค้าชายแดน
ปี 2561

แผนภูมิที่ 2 : สัดส่วนมูลค่าการค้าชายแดน
ปี 2565

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ ศศช.

ตารางที่ 1 : มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทย-ประเทศเพื่อนบ้าน (มาเลเซีย เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา)
ปี 2561 - 2565

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	ปี					อัตรา	อัตรา
	2561	2562	2563	2564	2565	การขยายตัว เฉลี่ยระหว่างปี 2561 -2565 (ร้อยละ)	การขยายตัว เฉลี่ยระหว่างปี 2564 -2565 (ร้อยละ)
การค้าระหว่างประเทศ ไทย-ประเทศเพื่อนบ้าน							
มูลค่าการค้ารวม	1,535,946	1,450,655	1,216,118	1,471,346	1,850,949	6.3	25.8
ส่งออก	898,511	796,311	680,375	865,454	1,061,197	6.0	22.6
นำเข้า	637,435	654,344	535,743	605,892	789,752	7.0	30.4
ดุลการค้า	261,076	141,967	144,632	259,562	271,445	10.1	4.6
การค้าชายแดน ไทย-ประเทศเพื่อนบ้าน							
มูลค่าการค้ารวม	855,796	826,326	760,113	925,185	1,058,153	6.2	14.4
ส่งออก	502,842	484,081	447,928	570,043	648,030	7.4	13.7
นำเข้า	352,954	342,245	312,185	355,142	410,123	4.4	15.5
ดุลการค้า	149,888	141,836	135,743	214,901	237,907	14.8	10.7
สัดส่วนมูลค่าการค้า ชายแดนต่อมูลค่า การค้าระหว่างประเทศ กับประเทศเพื่อนบ้าน (ร้อยละ)	56	57	63	63	57	-	-

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

1.1.2 มูลค่าการส่งออก - นำเข้า : การค้าชายแดนมีอัตราการส่งออกและนำเข้าเพิ่มขึ้น โดยในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.4 ต่อปี และการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.4 ต่อปี

- (1) มูลค่าการส่งออกลดลงในช่วงปี 2561 - 2563 และเพิ่มขึ้นในปี 2564 - 2565 โดยมูลค่าการส่งออกลดลงจาก 502,842 ล้านบาท ในปี 2561 เป็น 447,928 ล้านบาท ในปี 2563 และกลับมาเพิ่มขึ้นในปี 2564 โดยมีมูลค่า 570,043 ล้านบาท และในปี 2565 มีมูลค่า 648,030 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 เฉลี่ยร้อยละ 13.7 ซึ่งในปี 2565 การส่งออกไปยังมาเลเซียเป็นการส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับการส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.3 ของมูลค่าการส่งออกชายแดนทั้งหมด
- (2) มูลค่าการนำเข้าลดลงในช่วงปี 2561 - 2563 และเพิ่มขึ้นในปี 2564 - 2565 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับมูลค่าการส่งออก โดยมูลค่าการนำเข้าลดลงจาก 352,954 ล้านบาท ในปี 2561 เป็น 312,185 ล้านบาท ในปี 2563 และกลับมาเพิ่มขึ้นในปี 2564 โดยมีมูลค่า 355,142 ล้านบาท และในปี 2565 มีมูลค่า 410,123 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2564 เฉลี่ยร้อยละ 15.5 ซึ่งการนำเข้าจากมาเลเซียมีมูลค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับการนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ โดยมีสัดส่วน ร้อยละ 37.2

1.1.3 ดุลการค้า

- (1) ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนมาโดยตลอดในช่วงปี 2561 - 2565 โดยในปี 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 149,888 ล้านบาท และในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 237,907 ล้านบาท ซึ่งในช่วงปี 2561 - 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14.8 ต่อปี อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2561 - 2563 ไทยได้เปรียบดุลการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 4.8 ต่อปี
- (2) ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับทุกประเทศอย่างต่อเนื่องยกเว้นมาเลเซีย โดยในช่วงปี 2561 - 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาว ประมาณ 44,046 - 53,395 ล้านบาท เมียนมาประมาณ 12,405 - 23,526 ล้านบาท และกัมพูชาประมาณ 99,796 - 130,057 ล้านบาท ในขณะที่ในช่วงปี 2561 - 2563 ไทยเสียเปรียบดุลการค้ากับมาเลเซีย และในช่วงปี 2564 - 2565 ไทยกลับได้เปรียบดุลการค้ากับมาเลเซีย ในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับกัมพูชาสูงที่สุด (130,057 ล้านบาท) รองลงมา ได้แก่ สปป.ลาว (53,395 ล้านบาท) มาเลเซีย (30,927 ล้านบาท) และเมียนมา (23,526 ล้านบาท)

ตารางที่ 2 : มูลค่าการค้าชายแดนไทยและอัตราการขยายตัว ปี 2561 - 2565

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	ปี					อัตรา การขยายตัวเฉลี่ย ระหว่างปี 2561 -2565 (%)	อัตรา การขยายตัว ปี 2564 -2565 (%)
	2561	2562	2563	2564	2565		
การค้าชายแดนรวม							
มูลค่าการค้ารวม	855,797	826,325	760,113	925,185	1,058,153	6.2	14.4
ส่งออก	502,842	484,081	447,928	570,043	648,030	7.4	13.7
นำเข้า	352,954	342,245	312,185	355,142	410,123	4.4	15.5
ดุลการค้า	149,888	141,836	135,743	214,901	237,907	14.8	10.7
มาเลเซีย							
มูลค่าการค้ารวม	308,235	274,402	249,456	335,940	336,119	3.7	0.1
ส่งออก	150,938	126,763	124,193	182,401	183,523	7.4	0.6
นำเข้า	157,297	147,639	125,263	153,539	152,596	0.2	-0.6
ดุลการค้า	-6,359	-20,876	-1,070	28,862	30,927	667.8	7.2
เมียนมา							
มูลค่าการค้ารวม	188,635	193,263	164,786	205,302	263,638	10.2	28.4
ส่งออก	100,520	99,392	87,080	119,777	143,582	11.0	19.9
นำเข้า	88,115	93,871	77,706	85,525	120,056	9.9	40.4
ดุลการค้า	12,405	5,521	9,374	34,252	23,526	62.1	-31.3
สปป.ลาว							
มูลค่าการค้ารวม	213,570	197,449	189,822	214,798	260,081	5.7	21.1
ส่งออก	128,808	117,891	103,608	124,753	156,738	6.4	25.6
นำเข้า	84,762	79,558	86,214	90,045	103,343	5.4	14.8
ดุลการค้า	44,046	38,333	17,394	34,708	53,395	21.5	53.8
กัมพูชา							
มูลค่าการค้ารวม	145,356	161,212	156,047	169,147	198,315	8.3	17.2
ส่งออก	122,576	140,034	133,046	143,113	164,186	7.9	14.7
นำเข้า	22,780	21,178	23,001	26,034	34,129	11.5	31.1
ดุลการค้า	99,796	118,856	110,045	117,079	130,057	7.3	11.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ สศช.

1.2 การค้าขายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านจำแนกรายประเทศ

1.2.1 ไทย - มาเลเซีย มีมูลค่าการค้าสูงที่สุดอย่างต่อเนื่องในปี 2561 - 2565 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้ารวม 336,119 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 (มีมูลค่าประมาณ 308,235 ล้านบาท) เฉลี่ยร้อยละ 3.7 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2564 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2561 - 2565 มีดังนี้

(1) การส่งออกและการนำเข้า

(1.1) การส่งออกลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2561 - 2563 และกลับมาเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2564 - 2565 โดยมูลค่าการส่งออกลดลงจาก 150,938 ล้านบาท ในปี 2561 เป็น 124,193 ล้านบาท ในปี 2563 และกลับมาเพิ่มขึ้นเป็น 182,401 ล้านบาท ในปี 2564 และ 183,523 ล้านบาท ในปี 2565 ซึ่งในช่วงปี 2564 - 2565 การส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 สำหรับประเภทสินค้าส่งออกในปี 2565 ยางพาราเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่าประมาณ 22,528 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.3 ของมูลค่าการส่งออกไปยังมาเลเซียในปี 2565 ซึ่งลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 11.4 รองลงมา ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ (22,258 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 26.6) รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (14,633 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.3) แผงวงจรไฟฟ้า (7,916 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.7) ยางยานพาหนะ (5,510 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.9) และสินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ (110,678 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4)

ในปี 2565 มูลค่าการส่งออกยางพาราของไทยไปยังมาเลเซียลดลงจากปี 2564 เนื่องจากราคายางในตลาดโลกปรับตัวลดลง ประกอบกับความต้องการยางพาราเพื่อใช้ผลิตถุงมือยางในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 เริ่มลดลงเข้าสู่ภาวะปกติ ในขณะที่มูลค่าการส่งออกรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เพิ่มขึ้นอย่างมาก ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับมูลค่าการส่งออกในภาพรวมปี 2565 ที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2564 เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 คลี่คลายลง และเศรษฐกิจของมาเลเซียเริ่มฟื้นตัว ส่งผลต่อการขยายตัวภาคการผลิต และการบริโภค ส่งผลให้มีการนำเข้ารถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเพิ่มขึ้น

(1.2) การนำเข้ามีความผันผวน โดยลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2561 - 2563 เพิ่มขึ้นในช่วงปี 2564 และกลับมาลดลงอีกครั้งในปี 2565 ซึ่งในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 152,596 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ซึ่งมีมูลค่า 153,539 ล้านบาท โดยนำเข้าลดลงร้อยละ 0.6 เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยขยายตัวได้น้อยโดยเฉพาะสาขาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมซึ่งชะลอตัวและสาขาการก่อสร้างหดตัว สำหรับประเภทสินค้านำเข้าในปี 2565 เทปแม่เหล็กจานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่าประมาณ 25,894 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากมาเลเซียในปี 2565 ซึ่งลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 18.9 รองลงมา ได้แก่ อุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับตัดต่อหรือป้องกันวงจรไฟฟ้า (8,349 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 79.9) เม็ดพลาสติก (8,071 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.5) ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์

(7,806 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 26.4) เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ (7,067 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.7) และสินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ (95,409 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3)

สินค้าอิเล็กทรอนิกส์และสินค้าเกี่ยวกับเทคโนโลยี โดยเฉพาะส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ และแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ ยังคงเป็นสินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าจากมาเลเซียในปี 2565 เนื่องจากมาเลเซียมีศักยภาพในอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และสินค้าเกี่ยวกับเทคโนโลยีและเป็นหนึ่งในประเทศที่ผลิตและส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงรายใหญ่ของโลก อย่างไรก็ตาม การนำเข้าที่ลดลงเป็นไปตามภาวะเศรษฐกิจของไทย ซึ่งในปี 2565 ขยายตัวได้น้อย

ในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับมาเลเซีย โดยได้เปรียบดุลการค้า 30,927 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 7.2

(2) การค้าชายแดนไทย - มาเลเซีย ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2565 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาท ต่อปี พบว่า มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

(2.1) **อันดับ 1 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรสะเดา** มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงสุดอันดับหนึ่งของประเทศ ในช่วงปี 2564 – 2565 มูลค่าการค้าลดลงร้อยละ 3.6 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้ารวม 268,689 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 5.4 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ มีมูลค่า 21,887 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 27.3 รองลงมา ได้แก่ ยางพารา (19,456 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 12.2) แผงวงจรไฟฟ้า (7,720 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.8) รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (5,394 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.1) และยางยานพาหนะ (4,919 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.0)
- 2) การนำเข้าลดลงร้อยละ 1.4 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ มีมูลค่า 25,899 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 18.8 รองลงมา ได้แก่ อุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับตัดต่อหรือป้องกันวงจรไฟฟ้า (6,842 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 105.8) เม็ดพลาสติก (6,479 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 5.7) ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ (5,984 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 33.6) และเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (5,192 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.6)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 17,401 ล้านบาท โดยได้เปรียบลดลงร้อยละ 27 จากปี 2564

(2.2) **อันดับ 2 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรปางดงเบซาร์** มีมูลค่าการค้าสูงสุดเป็นอันดับ 6 ของประเทศ ในช่วงปี 2564 – 2565 มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.6

โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้ารวม 60,082 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้า ในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 35.9 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ มีมูลค่า 9,172 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 47.3 รองลงมา ได้แก่ เครื่องสำอาง เครื่องหอม และสบู่ (1,629 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 54.7) เครื่องจักรที่ใช้กรอง แยกของเหลวหรือก๊าซ (1,367 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 100.5) เครื่องตัดต่อ และป้องกันวงจรไฟฟ้า (1,090 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 46.7) และไอศกรีม (824 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 10.2)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ มีมูลค่า 3,119 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 2.1 รองลงมา ได้แก่ ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ (1,806 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.5) อุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับตัดต่อหรือ ป้องกันวงจรไฟฟ้า (1,763 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 34) กาแฟ ชา เครื่องเทศ (1,602 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7) และเม็ดพลาสติก (1,592 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 427.2)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 9,473 ล้านบาท โดยได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 595.8 จากปี 2564

1.2.2 ไทย - เมียนมา มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงเป็นลำดับสองรองจากมาเลเซีย โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 263,638 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 (มีมูลค่าประมาณ 188,635 ล้านบาท) เฉลี่ยร้อยละ 10.2 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2564 มูลค่าการค้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.4 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2561 – 2565 มีดังนี้

(1) การส่งออกและการนำเข้า

(1.1) การส่งออกลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2561 - 2563 และกลับมาเพิ่มขึ้น ในช่วงปี 2564 - 2565 โดยลดลงจาก 100,520 ล้านบาท ในปี 2561 เป็น 87,080 ล้านบาท ในปี 2563 และเพิ่มขึ้นเป็น 119,777 ล้านบาท ในปี 2564 และ 143,582 ล้านบาท ในปี 2565 โดยในช่วงปี 2564 – 2565 การส่งออกขยายตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.4 สำหรับประเภทสินค้าส่งออกในปี 2565 **น้ำมันดีเซลเป็น สินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด** โดยมีมูลค่าส่งออกประมาณ 14,320 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10 ของมูลค่าการส่งออกไปยังเมียนมาในปี 2565 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 75.8 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูปอื่น ๆ (8,485 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 56.3) เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (6,131 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5) เครื่องสำอาง เครื่องหอมและสบู่ (5,305 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 59.5) และ ผ้าผืนและด้าย (4,972 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 57.9)

ในปี 2565 เศรษฐกิจเมียนมาขยายตัวเพียงร้อยละ 2 เนื่องจากปัญหาความไม่สงบทางการเมืองในเมียนมา และผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ซึ่งสวนทางกับมูลค่าการส่งออกของไทยไปยังเมียนมาซึ่งเพิ่มขึ้น เนื่องจาก

เหตุการณ์รัฐประหารในเมียนมาทำให้ประเทศมหาอำนาจตะวันตกมีนโยบายคว่ำบาตรเมียนมาในขณะที่ไทยยังคงเป็นคู่ค้ารายใหญ่อันดับสองของเมียนมา รองจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ประกอบกับเมียนมาได้มีนโยบายการอนุญาตให้ชำระเงินโดยตรงระหว่างเงินสกุลบาทกับเงินจั๊ตของเมียนมาบริเวณชายแดนไทย - เมียนมา ซึ่งช่วยส่งเสริมการค้าบริเวณชายแดน

- (1.2) **การนำเข้ามีความผันผวน** โดยเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2561 – 2562 ลดลงในปี 2563 และกลับเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วงปี 2564 - 2565 โดยเพิ่มขึ้นจาก 88,115 ล้านบาท ในปี 2561 เป็น 93,873 ล้านบาท ในปี 2562 และลดลงเป็น 77,706 ล้านบาท ในปี 2563 และกลับมาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็น 85,525 ล้านบาท ในปี 2564 และ 120,056 ล้านบาท ในปี 2565 ซึ่งในช่วงปี 2564 – 2565 การนำเข้าขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 40.4 สำหรับประเภทสินค้านำเข้าในปี 2565 **ก๊าซธรรมชาติ เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด** โดยมีมูลค่าประมาณ 85,160 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 70.9 ของมูลค่าการนำเข้าจากเมียนมาในปี 2565 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 54.9 รองลงมา ได้แก่ ธัญพืช (13,211 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.8) สัตว์น้ำ (3,133 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 13.9) โค กระบือ สุกร แพะ แกะ (3,082 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8708.7) ผักและของปรุงจากผัก (2,016 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.6 และสินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ (13,453 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1)

การนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากเมียนมาในปี 2565 มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากการผลิตก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ตามแผนการบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยเพื่อรักษาไว้ให้ใช้ได้นานที่สุด ทำให้ประเทศไทยต้องนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น ประกอบกับสถานะสงครามรัสเซีย - ยูเครน ที่ส่งผลให้ราคาก๊าซธรรมชาติในเอเชียปรับตัวสูงขึ้น นอกจากนี้ การนำเข้าโค กระบือ สุกร แพะ แกะ มีการนำเข้าเพิ่มมากขึ้นจาก 35 ล้านบาท ในปี 2564 เป็น 3,082 ล้านบาท ในปี 2565 เนื่องจากจีนเข้มงวดการนำเข้าโดยมีสาเหตุจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 และค่าเงินของเมียนมาอ่อนไทยจึงนำเข้ามากขึ้น

ในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับเมียนมา โดยไทยได้เปรียบดุลการค้า 23,526 ล้านบาท โดยได้เปรียบดุลการค้าลดลงร้อยละ 31.3 จากปี 2564

(2) การค้าชายแดนไทย - เมียนมา ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2565 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาท ต่อปี พบว่ามีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่

- (2.1) **อันดับที่ 1 จุดผ่านแดน - ด่านศุลกากรแม่สอด มีมูลค่าการค้ารวมสูงสุด** เป็นลำดับสองของประเทศ ในช่วงปี 2564 – 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.1 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 131,376 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.5 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ ผ้าผืนและด้าย มีมูลค่า 4,928 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564

ร้อยละ 59.3 รองลงมา ได้แก่ เครื่องโทรสาร โทรศัพท์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (4,765 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 63.4) เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (4,573 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4.9) เครื่องสำอาง เครื่องหอม และสบู่ (4,295 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 74.9) และน้ำมันสำเร็จรูป (4,187 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 45.2)

- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.6 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ ัญพิช มีมูลค่า 11,908 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 9.1 รองลงมา ได้แก่ โค กระบือ สุกร แพะ แกะ (2,067 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5,807.3) ผักและของปรุงแต่งจากผัก (1,909 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 33) แป้ง (1,762 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 66.2) และเหล็ก (1,736 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 78,805 ล้านบาท โดยได้เปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 27 จากปี 2564

(2.2) อันดับที่ 2 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรสงขลาบุรี มีมูลค่าการค้ารวมสูงสุด อันดับที่ 5 ของประเทศ ในช่วงปี 2564 – 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 54.8 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 86,170 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.4 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ กุ้ง มีมูลค่า 168 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 14.5 รองลงมา ได้แก่ ปลา (123 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 111.8) เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (87 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 84.1) สินค้าอุตสาหกรรมและการเกษตรอื่นๆ (58 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 66.1) และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (53 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 162.7)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 55.1 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือก๊าซธรรมชาติซึ่งมีมูลค่า 85,160 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 54.9 รองลงมา ได้แก่ ปลาหมึกสด แช่เย็น แช่แข็ง (200 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8) สัตว์น้ำ (79 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 41.9) และผักและของปรุงแต่งจากผัก (76 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 26)

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 84,495 ล้านบาท โดยเสียเปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 55.5 จากปี 2564

(2.3) อันดับที่ 3 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรระนอง มีมูลค่าการค้าสูงสุดเป็นอันดับ 12 ของประเทศ ในช่วงปี 2564 – 2565 มูลค่าการค้าลดลงร้อยละ 15.2 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 23,000 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 17.5 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือน้ำมันดีเซล มีมูลค่า 7,886 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564

ร้อยละ 75.5 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (2,307 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 55.9) ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า (844 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 61.6) อาหารสัตว์อื่นๆ (621 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 154.8) และเครื่องดัดที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (447 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.7)

- 2) การนำเข้าลดลงร้อยละ 4.5 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือสัตว์น้ำ มีมูลค่า 2,370 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 7.8 รองลงมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์อื่นๆ จากสัตว์ (875 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 20.7) ปลาหมึกสด แช่เย็น แช่แข็ง (313 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 34.1) และผลิตภัณฑ์ไม้ (279 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.2)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 13,936 ล้านบาท โดยได้เปรียบลดลงร้อยละ 21 จากปี 2564

(2.4) อันดับที่ 4 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรแม่สาย มีมูลค่าการค้าสูงสุดเป็นอันดับ 14 ของประเทศ ในช่วงปี 2564 – 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 45.1 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 20,149 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 55 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ น้ำมันดีเซล มีมูลค่า 2,581 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 116.4 รองลงมา ได้แก่ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (2,566 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 95) น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (1,959 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 84.5) เหล็กและเหล็กกล้า (1,267 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 72.8) และเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (1,016 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.4)
- 2) การนำเข้าลดลงร้อยละ 19.1 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือธัญพืชซึ่งมีมูลค่า 1,201 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 23.7 รองลงมา ได้แก่ เหล็ก (76 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.7) ผลไม้และของปรุงแต่งจากผลไม้ (62 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 67.8) ไม้แปรรูป (44 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 39.8) และสินแร่โลหะ เศษโลหะ และผลิตภัณฑ์อื่นๆ (39 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.4)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 17,148 ล้านบาท โดยได้เปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 68.5 จากปี 2564

1.2.3 ไทย-สปป.ลาว มีมูลค่าการค้าสูงเป็นลำดับ 3 รองจากมาเลเซียและเมียนมา โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 260,081 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 (มีมูลค่าประมาณ 213,570 ล้านบาท) เฉลี่ยร้อยละ 5.7 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2564 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.1 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2561 – 2565 มีดังนี้

(1) การส่งออกและการนำเข้า

- (1.1) การส่งออกลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2561 – 2563 และเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2564 – 2565 โดยลดลงจาก 128,808 ล้านบาท ในปี 2561 เป็น 103,608 ล้านบาท ในปี 2563 และกลับมาเพิ่มขึ้นเป็น 124,753 ล้านบาท ในปี 2564 และ 156,738 ล้านบาท ในปี 2565 โดยในช่วงปี 2564 – 2565 การส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.6 สำหรับประเภทสินค้าส่งออกในปี 2565 **น้ำมันดีเซลเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด** โดยมีมูลค่าส่งออกประมาณ 26,100 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.7 ของมูลค่าการส่งออกไปยัง สปป.ลาว ทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 119 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (12,119 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 51.9) ทองคำยังไม่ได้ขึ้นรูป (11,109 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.2) น้ำตาลทราย (8,755 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 323.9) และรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (6,750 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 11.1)

ในปี 2565 สปป.ลาว ยังคงเป็นตลาดส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิงที่สำคัญของไทย โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันดีเซลไปยัง สปป.ลาว ขยายตัวเพิ่มขึ้นมาก เนื่องจาก สปป.ลาว มีปัญหาการขาดแคลนน้ำมันอย่างมากเนื่องจากการขาดแคลนเงินตราต่างประเทศโดยเฉพาะดอลลาร์สหรัฐอเมริกานำไปซื้อน้ำมัน ดังนั้น จึงซื้อน้ำมันจากไทยเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ คน สปป.ลาว มีความนิยมในสินค้าไทยและยังจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคจากไทยจึงส่งผลให้มูลค่าการส่งออกยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม สปป.ลาว เผชิญวิกฤตเศรษฐกิจทางการเงินเนื่องจากเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมากและค่าเงินกีบของ สปป. ลาว อ่อนตัวลงต่อเนื่อง จึงส่งผลให้คนสปป.ลาว ให้ความสำคัญกับการซื้อสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภคมากขึ้นและลดการซื้อสินค้าที่ค่อนข้างฟุ่มเฟือย

- (1.2) การนำเข้าลดลงในช่วงปี 2561 - 2562 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2563 – 2565 โดยลดลงจาก 84,762 ล้านบาท ในปี 2561 เป็น 79,558 ล้านบาท ในปี 2562 และกลับมาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 86,214 ล้านบาท ในปี 2563 เป็น 103,343 ล้านบาท ในปี 2565 โดยในช่วงปี 2564 – 2565 การส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.6 สำหรับประเภทสินค้านำเข้าในปี 2565 **เชื้อเพลิงอื่นๆ (พลังงานไฟฟ้า) เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด** โดยมีมูลค่าประมาณ 70,976 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 68.7 ของมูลค่าการนำเข้าจาก สปป.ลาว ในปี 2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 11.1 รองลงมา ได้แก่ ผักและของปรุงแต่งจากผัก (10,530 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 43.3) เครื่องรับ - ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรเลข โทรศัพท์ อุปกรณ์) (4,476 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.6) ทองแดงและผลิตภัณฑ์ (2,207 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.5) และปูนซีเมนต์ (2,142 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.2)

รายการสินค้านำเข้าจาก สปป.ลาว ที่สูงสุดในปี 2565 ยังคงเป็นเชื้อเพลิงอื่นๆ (พลังงานไฟฟ้า) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของ สปป.ลาว ที่ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เป็นแบตเตอรี่แห่งเอเชีย (Battery of Asia) โดยไทยตกลงในหลักการที่จะซื้อกระแสไฟฟ้าจาก สปป.ลาว เพิ่มขึ้นหลังจากลงนามในบันทึกความเข้าใจ

หรือ MOU ขยายความร่วมมือด้านพลังงาน เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2565 ซึ่งมีเป้าหมายส่งเสริมพลังงานสะอาดและสร้างโอกาสมากขึ้นสำหรับการลงทุนในภาคพลังงานของ สปป.ลาว ซึ่งวางแผนอนาคตประเทศไว้กับการผลิตพลังงานไฟฟ้าเพื่อกลายเป็นแหล่งพลังงานไฟฟ้าแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Battery of Southeast Asia) โดยส่งออกกระแสไฟฟ้าจากเขื่อนกั้นแม่น้ำโขง และแม่น้ำสาขา ทั้งขนาดใหญ่และเล็กกว่า 50 แห่ง

ในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับ สปป.ลาว โดยได้เปรียบดุลการค้า 53,395 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2561 – 2563 ไทยได้เปรียบดุลการค้าลดลงอย่างต่อเนื่องโดยเฉลี่ยร้อยละ 33.80 ต่อปี ซึ่งในปี 2563 ไทยได้เปรียบดุลการค้าลดลงเหลือ 17,394 ล้านบาท แต่กลับเพิ่มขึ้นในปี 2564 ร้อยละ 99.5 เป็น 34,708 ล้านบาท และในปี 2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 53.8 เป็น 53,395 ล้านบาท

(2) การค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2565 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาท ต่อปี พบว่ามีจำนวน 6 แห่ง ได้แก่

(2.1) อันดับที่ 1 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรหนองคาย มีมูลค่าการค้าชายแดนอันดับ 4 ของประเทศ ในช่วงปี 2564 - 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.4 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 86,508 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.2 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ ทองคำยังไม่ได้ขึ้นรูป มีมูลค่า 11,109 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 8.2 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันดีเซล (8,836 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 108.6) รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (5,042 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 16.2) น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (4,370 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 73.2) และเครื่องโทรสาร โทรศัพท์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (1,909 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 29.7)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.2 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุด คือ เชื้อเพลิงอื่นๆ มีมูลค่า 9,517 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 34.5 รองลงมา ได้แก่ เคมีภัณฑ์อินทรีย์ (1,044 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 558.2) รองเท้า (397 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.1) ทองคำ (379 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 17.9) และสื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง (265 ล้านบาท)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 59,061 ล้านบาท โดยได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.2 จากปี 2564

(2.2) อันดับที่ 2 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรมุกดาหาร มีมูลค่าการค้าชายแดนอันดับ 7 ของประเทศ ในช่วงปี 2564 - 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 38 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 56,142 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 64.1 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ น้ำตาลทราย มีมูลค่า 7,950 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 527 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันดีเซล (4,034 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 101.8) ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ (2,973 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 37.8) สินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ (2,125 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 93.7) และเคมีภัณฑ์อนินทรีย์ (2,084 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 150)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุด คือ เชื้อเพลิงอื่นๆ มีมูลค่า 8,318 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 6.3 รองลงมา ได้แก่ เครื่องรับ - ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (4,473 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.5) ทองแดงและผลิตภัณฑ์ (2,105 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.8) เครื่องจักรไฟฟ้าอื่นๆ และส่วนประกอบ (878 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 237.9) และเครื่องรับวิทยุ โทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์ (844 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 66.2)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 18,122 ล้านบาท โดยได้เปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 295.6 จากปี 2564

(2.3) อันดับที่ 3 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรทุ่งช้าง มีมูลค่าการค้าชายแดนอันดับ 8 ของประเทศ ในช่วงปี 2564 – 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.7 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 34,503 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 72.3 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุด คือ น้ำมันดีเซล มีมูลค่า 3,703 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 171 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (2,425 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 62.5) รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (401 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 163.9) ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า (238 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.6) และสินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ (206 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.3)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.6 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุด คือ เชื้อเพลิงอื่นๆ มีมูลค่า 25,588 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 10.2 รองลงมา ได้แก่ เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การแพทย์ (41.7 ล้านบาท) พืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นๆ (31 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.9) ผักและของปรุงแต่งจากผัก (28 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 62.8) และแป้ง (22 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 63.3)

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 17,016 ล้านบาท โดยเสียเปรียบลดลงร้อยละ 6.6 จากปี 2564

(2.4) อันดับที่ 4 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรช่องเม็ก มีมูลค่าการค้าชายแดนอันดับ 10 ของประเทศ ในช่วงปี 2564 – 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.7 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 30,921 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.6 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ น้ำมันดีเซลมีมูลค่า 3,921 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 120.7 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (1,988 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 63.6) อาหารสัตว์อื่นๆ (643 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.8) ยานพาหนะอื่นๆ และส่วนประกอบ (582 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9) และรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (578 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.3)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.9 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ ผักและของปรุงแต่งจากผัก มีมูลค่า 7,247 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 36.4 รองลงมา ได้แก่ เชื้อเพลิงอื่นๆ (5,779 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.3) กาแฟ ชา เครื่องเทศ (1,238 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 58.5) ผลไม้และของปรุงแต่งจากผลไม้ (637 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.7) และลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน (121 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 21.8)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 429 ล้านบาท โดยได้เปรียบลดลงร้อยละ 45.4 จากปี 2564

(2.5) อันดับที่ 5 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรท่าลี่ มีมูลค่าการค้าชายแดนอันดับ 13 ของประเทศ ในช่วงปี 2564 – 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 13 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 22,869 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 1.1 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ น้ำมันดีเซล มีมูลค่า 1,329 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 61.4 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (550 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 39.2) เหล็กและเหล็กกล้า (371 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 86.3) ยานพาหนะอื่นๆ และส่วนประกอบ (309 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.3) และเครื่องโทรสาร โทรศัพท์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (137 ล้านบาท)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.7 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เชื้อเพลิง มีมูลค่า 16,641 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 13.5 รองลงมา ได้แก่ ผักและของปรุงแต่งจากผัก (1,782 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 59.8) ัญพืช (101 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.7) ผลิตภัณฑ์ไม้ (64 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 74.8) และไม้แปรรูป (37 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 11.4)

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 14,618 ล้านบาท โดยเสียเปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 23 จากปี 2564

(2.6) อันดับที่ 6 จุดผ่านแดน-ด้านศุลกากรนครพนม มีมูลค่าการค้าชายแดนอันดับ 15 ของประเทศ ในช่วงปี 2564 – 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 17,255 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เครื่องสำอาง เครื่องหอมและสบู่มูลค่า 1,168 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 3.2 รองลงมา ได้แก่ สินค้าปศุสัตว์อื่นๆ (1,095 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 58.8) น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (692 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 322.4) วัตถุดิบเพื่อใช้ทำเครื่องสำอาง (597 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 118.5) และน้ำมันดีเซล (499 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 185)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เชื้อเพลิงอื่นๆ มีมูลค่า 4,546 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 15.6 รองลงมา ได้แก่ ปูนซีเมนต์ (1,946 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.9) ปุ๋ย (1,625 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 111.8) ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ (309 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.8) และผักและของปรุงแต่งจากผัก (255 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 69.7)

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 239 ล้านบาท โดยเสียเปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 147.5 จากปี 2564

1.2.4 ไทย-กัมพูชา มีมูลค่าการค้าชายแดนเป็นอันดับสุดท้าย โดยปี 2565 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 198,315 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 (มีมูลค่าประมาณ 145,356 ล้านบาท) เฉลี่ยร้อยละ 8.3 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2564 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.2 โดยมีรายละเอียดมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2561 - 2565 ดังนี้

(1) การส่งออกและนำเข้า

- (1.1) การส่งออกมีความผันผวน โดยเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2561 – 2562 ลดลงในปี 2563 และกลับเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2564 - 2565** โดยเพิ่มขึ้นจาก 122,576 ล้านบาท ในปี 2561 เป็น 140,034 ล้านบาท ในปี 2562 และลดลงเป็น 133,046 ล้านบาท ในปี 2563 และกลับเพิ่มเป็น 143,113 ล้านบาท ในปี 2564 และ 164,186 ล้านบาท ในปี 2565 โดยในช่วงปี 2564 – 2565 การส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.7 สำหรับประเภทสินค้าส่งออกในปี 2565 รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยการส่งออกมีมูลค่าประมาณ 18,169 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.1 ของมูลค่าการส่งออกไปยังกัมพูชาทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 44.6 รองลงมา ได้แก่ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (13,885 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4) รถจักรยานยนต์ และส่วนประกอบ (6,551 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.7) เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ (5,921 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.1) และผ้าผืนและด้าย (4,894 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.5)

จากสถานการณ์ COVID-19 ที่คลี่คลายลงจึงส่งผลให้เงื่อนไขการขนส่งสินค้าข้ามชายแดนระหว่างไทย-กัมพูชามีการผ่อนคลายมากขึ้น และทำให้มูลค่าการส่งออกไปยังกัมพูชาเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะในปี 2564 และ 2565

- (1.2) การนำเข้าลดลงในช่วงปี 2561 - 2562 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2563 – 2565** โดยลดลงจาก 22,780 ล้านบาท ในปี 2561 เป็น 21,178 ล้านบาท ในปี 2562 และกลับมาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 23,001 ล้านบาท ในปี 2563 และ 26,034 ล้านบาท ในปี 2564 และเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 34,129 ล้านบาท

ในปี 2565 โดยในช่วงปี 2564 – 2565 การส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.1 สำหรับประเภทสินค้านำเข้าในปี 2565 ผักและของปรุงแต่งจากผักเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่าประมาณ 10,519 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 30.8 ของมูลค่าการนำเข้าจากกัมพูชาทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 33.5 รองลงมา ได้แก่ อลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ (7,996 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.6) ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน (3,966 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.3) ทองแดงและผลิตภัณฑ์ (1,692 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.9) และส่วนประกอบ และอุปกรณ์ รวมทั้งโครงรถและตัวถัง (965 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 158.3)

ปี 2565 ผักและของปรุงแต่งจากผักยังคงเป็นสินค้านำเข้าจากกัมพูชาที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่นำเข้าสินค้าเกษตรจากกัมพูชาเพื่อนำมาแปรรูปในประเทศไทย ประกอบกับผู้ประกอบการกัมพูชาในจังหวัดที่อยู่ติดกับประเทศไทยที่มีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เช่น จังหวัดพระตะบอง บันเตียเมียนเจย ไพลิน และพระวิหาร ยังมีความประสงค์ขายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ให้แก่ผู้ประกอบการไทย เนื่องจากสามารถขายสินค้าได้ทันทีจึงช่วยลดต้นทุนในการเก็บรักษาและการขนส่ง นอกจากนี้ กระทรวงพาณิชย์กัมพูชามีนโยบายส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการและผู้ส่งออกสินค้าเกษตรส่งออกสินค้าเกษตรไปยังต่างประเทศ โดยเฉพาะไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ เวียดนาม และไทย

ในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับกัมพูชา 130,057 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 11.1

(2) การค้าชายแดนไทย - กัมพูชา ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2565 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาท ต่อปี พบว่ามีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่

(2.1) อันดับที่ 1 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรอรัญประเทศ มีมูลค่าการค้าสูงเป็นอันดับ 3 ของประเทศ ในช่วงปี 2564 – 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.5 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 126,465 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.3 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ มีมูลค่า 17,696 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 44.93 รองลงมา ได้แก่ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ (6,146 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.2) เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (5,916 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 1.3) เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ (5,899 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.1) และยานพาหนะอื่นๆ และส่วนประกอบ (4,248 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.8)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 38.6 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ มีมูลค่า 6,685 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 38.7 รองลงมา ได้แก่ ผักและของปรุงแต่งจากผัก (5,468 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.7) ทองแดงและผลิตภัณฑ์ (1,684 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.6) ส่วนประกอบ และอุปกรณ์รวมทั้งโครงรถและตัวถัง

(964 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 158.2) และเสื้อผ้าสำเร็จรูป (920 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 82)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 79,659 ล้านบาท โดยได้เปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.6 จากปี 2564

(2.2) อันดับที่ 2 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรคลองใหญ่ มีมูลค่าการค้าสูงเป็นอันดับ 9 ของประเทศ ในช่วงปี 2564 – 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 33,289 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุด คือ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ มีมูลค่า 1,487 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 2.5 รองลงมา ได้แก่ สายไฟฟ้า สายเคเบิล (1,477 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.4) ผ้าผืนและด้าย (1,281 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.9) น้ำตาลทราย (1,241 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.5) และเคมีภัณฑ์อินทรีย์ (1,163 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.7)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.1 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุด คือ ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน มีมูลค่า 3,245 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 23.6 รองลงมา ได้แก่ สัตว์น้ำ (280 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 25.5) สัตว์น้ำอื่นๆ และผลิตภัณฑ์ (29 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 116,307) ปุ๋ยสด แห่เย็น แห่แข็ง (29 ล้านบาท) และอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับตัดต่อหรือป้องกันวงจรไฟฟ้า (26 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 11,283)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 25,948 ล้านบาท โดยได้เปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2 จากปี 2564

(2.3) อันดับที่ 3 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรจันทบุรี มีมูลค่าการค้าสูงเป็นอันดับ 11 ของประเทศ ในช่วงปี 2564 – 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 21 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 26,069 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.1 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ มีมูลค่า 3,651 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 39.9 รองลงมา ได้แก่ สินค้าอุตสาหกรรมและการเกษตรอื่นๆ (1,430 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.2) เครื่องโทรสาร โทรศัพท์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (1,391 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.8) บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป (959 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 87.2) และอาหารปรุงแต่งอื่นๆ (810 ล้านบาท)
- 2) การนำเข้าลดลงร้อยละ 8.3 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ ผักและของปรุงแต่งจากผัก มีมูลค่า 1,916 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 12.9 รองลงมา ได้แก่ อลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ (1,311 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.3) ผลไม้และของปรุงแต่งจากผลไม้ (58 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 63.6) ผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ (48 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10,804) และพืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นๆ (25 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 44.9)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 19,319 ล้านบาท โดยได้เปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.2 จากปี 2564

(2.4) อันดับที่ 4 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรช่องจอม มีมูลค่าการค้าสูงเป็นอันดับ 16 ของประเทศ ในช่วงปี 2564 – 2565 มูลค่าการค้าลดลงร้อยละ 7.5 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 10,106 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2565 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 24 จากปี 2564 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุด คือ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ มีมูลค่า 2,445 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 10 รองลงมา ได้แก่ อาหารปรุงแต่งอื่นๆ (652 ล้านบาท) อาหารทะเลแปรรูป (454 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 15.4) เนื้อสัตว์และของปรุงแต่งที่ทำจากเนื้อสัตว์ (374 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 31.9) และ น้ำผลไม้ (317 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 98.5 จากปี 2564 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุด คือ ผักและของปรุงแต่งจากผัก มีมูลค่า 2,807 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 106.8 รองลงมา ได้แก่ ผลไม้และของปรุงแต่งจากผลไม้ (98 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 11.8) สัตว์น้ำ (5 ล้านบาท) ผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่นๆ (2 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 26.7) และผลิตภัณฑ์โลหะทำด้วยเหล็ก

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 4,255 ล้านบาท โดยได้เปรียบลดลงร้อยละ 46.7 จากปี 2564

ตารางที่ 3 : ด้านที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2565 สูงสุด 10 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ	ด้านศุลกากร	2561	2562	2563	2564	2565	อัตราการขยายตัวเฉลี่ย ปี 61 - 65 (%)	อัตราการขยายตัว ปี 64 - 65 (%)
1	ด้านสะเดา (จ.สงขลา)	246,097	216,212	208,646	278,689	268,689	3.6	-3.6
2	ด้านแม่สอด (จ.ตาก)	77,914	79,576	74,496	106,741	131,376	15.5	23.1
3	ด้านอรัญประเทศ (จ.สระแก้ว)	90,640	101,224	87,115	103,260	126,465	9.7	22.5
4	ด้านหนองคาย (จ.หนองคาย)	62,068	59,303	60,654	74,995	86,508	9.2	15.4
5	ด้านสังขละบุรี (จ.กาญจนบุรี)	75,504	78,126	58,542	55,654	86,170	7.1	54.8
6	ด้านปาดังเบซาร์ (จ.สงขลา)	53,935	49,451	34,020	49,827	60,082	6.9	20.6
7	ด้านมุกดาหาร (จ.มุกดาหาร)	62,316	56,392	40,408	40,685	56,142	0.2	38.0
8	ด้านทุ่งช้าง (จ.น่าน)	29,848	27,468	26,155	28,359	34,503	4.3	21.7
9	ด้านคลองใหญ่ (จ.ตราด)	36,226	35,119	30,947	31,213	33,289	-1.9	6.7
10	ด้านช่องเม็ก (จ.อุบลราชธานี)	16,751	15,866	21,340	25,003	30,921	17.5	23.7

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ สศช.

ตารางที่ 4 : มูลค่าการค้าชายแดนรายภาคและอัตราการขยายตัว

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตรา การขยายตัว เฉลี่ยต่อปี (61-65) (%)	อัตรา การขยายตัว ปี 64-65 (%)
	2561	2562	2563	2564	2565		
ทั้งประเทศ							
มูลค่าการค้ารวม	855,808	826,749	760,717	924,173	1,058,153	6.2	14.5
ส่งออก	502,843	484,190	448,110	570,041	648,030	7.4	13.7
นำเข้า	352,965	342,559	312,607	354,132	410,123	4.4	15.8
ดุลการค้า	149,877	141,631	135,503	215,909	237,907	14.9	10.2
ภาคใต้							
มูลค่าการค้ารวม	329,952	295,062	266,977	363,065	359,119	3.7	-1.1
ส่งออก	167,672	142,343	135,405	204,779	201,991	7.5	-1.4
นำเข้า	162,280	152,719	131,572	158,286	157,128	-0.04	-0.7
ดุลการค้า	5,392	-10,376	3,833	46,493	44,863	238.5	-3.5
ภาคตะวันตก							
มูลค่าการค้ารวม	76,789	80,275	60,296	56,336	87,667	7.2	55.6
ส่งออก	832	1,220	967	780	949	7.0	21.7
นำเข้า	75,957	79,055	59,329	55,556	86,718	7.2	56.1
ดุลการค้า	-75,125	-77,835	-58,362	-54,776	-85,769	-7.3	-56.6
ภาคเหนือ							
มูลค่าการค้ารวม	136,588	130,899	120,263	155,069	194,034	10.4	25.1
ส่งออก	104,914	97,803	86,393	107,085	138,929	8.8	29.7
นำเข้า	31,674	33,096	33,870	47,984	55,105	15.8	14.8
ดุลการค้า	73,240	64,707	52,523	59,101	83,824	6.0	41.8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ							
มูลค่าการค้ารวม	173,276	168,416	175,368	193,689	231,509	7.8	19.5
ส่งออก	110,807	109,153	106,555	125,222	150,786	8.5	20.4
นำเข้า	62,469	59,263	68,813	68,467	80,723	7.1	17.9
ดุลการค้า	48,338	49,890	37,742	56,755	70,063	13.2	23.5
ภาคตะวันออก							
มูลค่าการค้ารวม	139,204	152,098	137,813	156,015	185,823	8.0	19.1
ส่งออก	118,618	133,671	118,790	132,176	155,375	7.6	17.6
นำเข้า	20,586	18,427	19,023	23,839	30,448	11.5	27.7
ดุลการค้า	98,032	115,244	99,767	108,337	124,927	7.0	15.3

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

1.3 การค้าชายแดนรายภาค

การค้าชายแดนรายภาคจำแนกเป็น 5 ภาค ได้แก่ (1) การค้าชายแดนผ่านภาคใต้ ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศมาเลเซีย และเมียนมา (2) การค้าชายแดนผ่านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศ สปป.ลาว และกัมพูชา (3) การค้าชายแดนผ่านภาคเหนือ ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศเมียนมา และ สปป.ลาว (4) การค้าชายแดนผ่านภาคตะวันออก ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศกัมพูชา และ (5) การค้าชายแดนผ่านภาคตะวันตก ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศเมียนมา

ในปี 2565 ภาคใต้มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงที่สุด โดยมีมูลค่าการค้า 359,119 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีมูลค่าการค้า 231,509 ล้านบาท ภาคเหนือ (194,034 ล้านบาท) ภาคตะวันออก (185,823 ล้านบาท) และภาคตะวันตก (87,667 ล้านบาท) โดยภาคตะวันออกได้เปรียบดุลการค้าสูงที่สุดโดยได้เปรียบดุลการค้า 124,927 ล้านบาท

1.3.1 ภาคใต้ : ในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 359,119 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 1.1 อย่างไรก็ดี ในช่วงปี 2561 – 2565 ภาคใต้มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.7 ต่อปี

(1) **มูลค่าการส่งออก :** ภาคใต้มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด โดยในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 201,991 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2564 (มูลค่า 204,779 ล้านบาท) ร้อยละ 1.4 อย่างไรก็ดี มูลค่าการส่งออกในช่วงปี 2561 – 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.5 ต่อปี การส่งออกของภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นการส่งออกไปยังมาเลเซีย ซึ่งมีมูลค่า 183,523 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 91 ของมูลค่าการส่งออกชายแดนภาคใต้ทั้งหมด

(2) **มูลค่าการนำเข้า :** ภาคใต้มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด โดยในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 157,128 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2564 (มูลค่า 158,286 บาท) ร้อยละ 0.7 ดังนั้น มูลค่าการนำเข้าในช่วงปี 2561 – 2565 โดยรวมมีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก การนำเข้าของภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากมาเลเซีย ซึ่งมีมูลค่า 152,596 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 97 ของมูลค่าการนำเข้าชายแดนภาคใต้ทั้งหมด

ความได้เปรียบดุลการค้าของภาคใต้มีความผันผวน โดยได้เปรียบดุลการค้าในปี 2561 และเสียเปรียบดุลการค้าในปี 2562 แล้วกลับมาได้เปรียบดุลการค้าในช่วงปี 2563 - 2565 ซึ่งในปี 2565 ภาคใต้ได้เปรียบดุลการค้า 44,863 ล้านบาท โดยการได้เปรียบดุลการค้าส่วนใหญ่เกิดจากการค้ากับมาเลเซีย ซึ่งในปี 2565 ได้เปรียบดุลการค้ากับมาเลเซีย 30,927 ล้านบาท และเมียนมา 13,936 ล้านบาท

การค้าชายแดนในภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นการค้ากับมาเลเซีย โดยคิดเป็นประมาณร้อยละ 94 ซึ่งค้าขายผ่านจังหวัดสงขลา นราธิวาส ยะลา สตูล และปัตตานี และเป็นการค้ากับเมียนมาเพียงประมาณร้อยละ 6 ซึ่งค้าขายผ่านจังหวัดระนอง ในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการค้ากับมาเลเซียเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ 3.6 ต่อปี การส่งออกและการนำเข้ามีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.4 และร้อยละ 0.1 ต่อปี ตามลำดับ ส่งผลให้การค้าชายแดนภาคใต้กับมาเลเซียได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง (เฉลี่ยประมาณร้อยละ 499.6 ต่อปี)

ตารางที่ 5 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคใต้และอัตราการขยายตัว

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตรา การขยายตัว เฉลี่ยต่อปี (61-65) (%)	อัตรา การขยายตัว ปี 64-65 (%)
	2561	2562	2563	2564	2565		
ภาคใต้							
มูลค่าการค้ารวม	329,952	295,062	266,977	363,065	359,119	3.7	-1.1
ส่งออก	167,672	142,343	135,405	204,779	201,991	7.5	-1.4
นำเข้า	162,280	152,719	131,572	158,286	157,128	0.0	-0.7
ดุลการค้า	5,392	-10,376	3,833	46,493	44,863	238.5	-3.5
ภาคใต้-มาเลเซีย							
มูลค่าการค้า	308,248	274,828	249,975	335,940	336,119	3.6	0.1
ส่งออก	150,938	126,872	124,276	182,401	183,523	7.4	0.6
นำเข้า	157,310	147,956	125,699	153,539	152,596	0.1	-0.6
ดุลการค้า	-6,372	-21,084	-1,423	28,862	30,927	499.6	7.2
ภาคใต้-เมียนมา							
มูลค่าการค้า	21,703	20,234	17,002	27,125	23,000	5.4	-15.2
ส่งออก	16,733	15,471	11,128	22,378	18,468	12.0	-17.5
นำเข้า	4,970	4,763	5,873	4,747	4,532	-1.1	-4.5
ดุลการค้า	11,764	10,708	5,255	17,631	13,936	38.7	-21.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

1.3.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ในช่วงปี 2561 – 2565 มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.8 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 231,509 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 19.5 การค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นการค้ากับสปป.ลาว โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้ากับสปป.ลาว 219,018 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 95 ของมูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขณะที่ในปี 2565 การค้ากับกัมพูชามีมูลค่า 12,491 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 4.9 อย่างไรก็ตาม การค้ากับกัมพูชาในช่วงปี 2561 – 2565 มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 29 ต่อปี จาก 6,152 ล้านบาทในปี 2561 เป็น 12,491 ล้านบาท ในปี 2565

(1) **มูลค่าการส่งออก :** ในช่วงปี 2561 – 2565 มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.5 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 150,786 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการส่งออกไปยังสปป.ลาว ซึ่งมีมูลค่า 141,975 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 94 ของมูลค่าการส่งออกชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด ขณะที่การส่งออกไปยังกัมพูชาในปี 2565 มีเพียง 8,811 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 19.4

(2) **มูลค่าการนำเข้า :** ในช่วงปี 2560 - 2565 มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.1 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 80,723 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจาก สปป. ลาว ซึ่งมีมูลค่า 77,043 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 95 ของมูลค่าการนำเข้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด โดยในปี 2565 ได้เปรียบดุลการค้า 70,063 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 23.4 ซึ่งการได้เปรียบดุลการค้าส่วนใหญ่เกิดจากการค้ากับ สปป.ลาว โดยในปี 2565 ได้เปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาว 64,932 ล้านบาท และได้เปรียบดุลการค้ากับกัมพูชา 5,131 ล้านบาท

ตารางที่ 6 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและอัตราการขยายตัว

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตรา การขยายตัว เฉลี่ยต่อปี (61-65) (%)	อัตรา การขยายตัว ปี 64-65 (%)
	2561	2562	2563	2564	2565		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ							
มูลค่าการค้ารวม	173,276	168,416	175,368	193,689	231,509	7.8	19.5
ส่งออก	110,807	109,153	106,555	125,222	150,786	8.5	20.4
นำเข้า	62,469	59,263	68,813	68,467	80,723	7.1	17.9
ดุลการค้า	48,338	49,891	37,743	56,755	70,063	13.2	23.4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-สปป.ลาว							
มูลค่าการค้า	167,124	159,302	157,054	180,556	219,018	7.5	21.3
ส่งออก	106,848	102,790	92,224	114,284	141,975	8.5	24.2
นำเข้า	60,275	56,512	64,830	66,272	77,043	6.7	16.3
ดุลการค้า	46,573	46,278	27,393	48,013	64,932	17.3	35.2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-กัมพูชา							
มูลค่าการค้า	6,152	9,114	18,315	13,133	12,491	29.0	-4.9
ส่งออก	3,958	6,363	14,332	10,937	8,811	35.7	-19.4
นำเข้า	2,194	2,750	3,983	2,195	3,680	23.2	67.6
ดุลการค้า	1,765	3,613	10,349	8,742	5,131	58.6	-41.3

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

1.3.3 ภาคเหนือ : มูลค่าการค้าของภาคเหนือในช่วงปี 2561 - 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.4 ต่อปี โดยในปี 2565 ภาคเหนือมีมูลค่าการค้ารวม 194,035 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 25.1 การค้าชายแดนภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นการค้ากับเมียนมา โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้ากับเมียนมา 152,971 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 79 ของมูลค่าการค้าชายแดนภาคเหนือ ขณะที่การค้ากับ สปป.ลาว มีมูลค่า 41,063 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 19.9

(1) **มูลค่าการส่งออก :** ในช่วงปี 2561 - 2565 มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.8 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 138,929 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ซึ่งมีมูลค่า 107,085 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.7 การส่งออกของภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นการส่งออกไปยังเมียนมา ซึ่งมีมูลค่า 124,166 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 89 ของมูลค่าการส่งออกชายแดนภาคเหนือทั้งหมด

(2) **มูลค่าการนำเข้า :** ในช่วงปี 2561 - 2565 มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยประมาณร้อยละ 15.8 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 55,105 ล้านบาท เพิ่มขึ้น

จากปี 2564 ซึ่งมีมูลค่า 47,984 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.8 โดยเป็นการนำเข้าของภาคเหนือจากเมียนมาซึ่งมีมูลค่า 28,805 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 52 ของมูลค่าการนำเข้าชายแดนภาคเหนือทั้งหมด ซึ่งมีมูลค่าใกล้เคียงกับการนำเข้าจากสปป.ลาว (26,300 ล้านบาท)

ภาคเหนือได้เปรียบดุลการค้าอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปี 2561 – 2565 ภาคเหนือได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6.0 ต่อปี โดยในปี 2565 ได้เปรียบดุลการค้า 83,824 ล้านบาท ซึ่งการได้เปรียบดุลการค้าส่วนใหญ่เกิดจากการค้ากับเมียนมา โดยในปี 2565 ได้เปรียบดุลการค้ากับเมียนมา 95,361 ล้านบาท และเสียเปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาว 11,537 ล้านบาท

ตารางที่ 7 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคเหนือและอัตราการขยายตัว

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตรา การขยายตัว เฉลี่ยต่อปี (61-65) (%)	อัตรา การขยายตัว ปี 64-65 (%)
	2561	2562	2563	2564	2565		
ภาคเหนือ							
มูลค่าการค้ารวม	136,588	130,899	120,263	155,069	194,035	10.4	25.1
ส่งออก	104,914	97,803	86,393	107,085	138,929	8.8	29.7
นำเข้า	31,674	33,096	33,870	47,984	55,105	15.8	14.8
ดุลการค้า	73,240	64,707	52,524	59,101	83,824	6.0	41.8
ภาคเหนือ-เมียนมา							
มูลค่าการค้า	90,143	92,754	87,480	120,831	152,971	15.5	26.6
ส่งออก	82,955	82,702	74,994	96,620	124,166	11.9	28.5
นำเข้า	7,188	10,052	12,486	24,211	28,805	44.2	19.0
ดุลการค้า	75,766	72,650	62,508	72,408	95,361	7.4	31.7
ภาคเหนือ-สปป.ลาว							
มูลค่าการค้า	46,444	38,144	32,782	34,239	41,063	-1.9	19.9
ส่งออก	21,959	15,101	11,399	10,466	14,763	-5.7	41.1
นำเข้า	24,485	23,043	21,383.54	23,773	26,300	2.2	10.6
ดุลการค้า	-2,526	-7,942	-9,985	-13,307	-11,537	-65.0	13.3

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

1.3.4 ภาคตะวันออก : ช่วงปี 2561 – 2565 มีมูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.0 ต่อปี และในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 185,823 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 19.1 ซึ่งมูลค่าการค้าส่วนใหญ่มาจากการส่งออก และการค้าทั้งหมดเป็นการค้ากับกัมพูชา

(1) **มูลค่าการส่งออก :** ในช่วงปี 2561 – 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.6 ต่อปี และในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 155,375 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 17.6

(2) **มูลค่าการนำเข้า :** ในช่วงปี 2561 – 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 11.4 ต่อปี และในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 30,448 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 27.7

ภาคตะวันออกได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด โดยในช่วงปี 2561 – 2565 ได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.0 ต่อปี และในปี 2565 ได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 15.3 โดยได้เปรียบดุลการค้า 124,926 ล้านบาท

ตารางที่ 8 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกและอัตราการขยายตัว

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตรา การขยายตัว เฉลี่ยต่อปี (61-65) (%)	อัตรา การขยายตัว ปี 64-65 (%)
	2561	2562	2563	2564	2565		
ภาคตะวันออก-กัมพูชา							
มูลค่าการค้ารวม	139,204	152,098	137,813	156,014	185,823	8.0	19.1
ส่งออก	118,618	133,671	118,790	132,176	155,375	7.6	17.6
นำเข้า	20,586	18,427	19,023	23,839	30,448	11.4	27.7
ดุลการค้า	98,032	115,243	99,766	108,337	124,926	7.0	15.3

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

1.3.5 ภาคตะวันตก : มูลค่าการค้าชายแดนในช่วงปี 2561 – 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.2 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 87,667 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 55.6 ซึ่งมูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันตกส่วนใหญ่มาจากมูลค่าการนำเข้า และการค้าทั้งหมดเป็นการค้ากับเมียนมา

(1) มูลค่าการส่งออก : ในช่วงปี 2561 – 2565 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.0 ต่อปี โดยในปี 2565 การส่งออกมีมูลค่า 949 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 21.7

(2) มูลค่าการนำเข้า : ในช่วงปี 2561 – 2565 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.2 ต่อปี ซึ่งในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 86,718 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 56.1

ภาคตะวันตกเสียเปรียบดุลการค้ากับเมียนมาโดยตลอด โดยในปี 2565 เสียเปรียบดุลการค้า 85,769 ล้านบาท เนื่องจากการนำเข้าก๊าซธรรมชาติ และในช่วงปี 2561 – 2565 ภาคตะวันตกเสียเปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.3 ต่อปี

ตารางที่ 9 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันตกและอัตราการขยายตัว

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตรา การขยายตัว เฉลี่ยต่อปี (61-65) (%)	อัตรา การขยายตัว ปี 64-65 (%)
	2561	2562	2563	2564	2565		
ภาคตะวันตก-เมียนมา							
มูลค่าการค้ารวม	76,789	80,275	60,297	56,336	87,667	7.2	55.6
ส่งออก	832	1,220	967	780	949	7.0	21.7
นำเข้า	75,957	79,055	59,329	55,556	86,718	7.2	56.1
ดุลการค้า	-75,125	-77,835	-58,362	-54,777	-85,769	-7.3	-56.6

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

1.4 การค้าขายแดนในระยะต่อไป

การค้าขายแดนในระยะต่อไปยังคงมีความท้าทายซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) โดยในปี 2565 เป็นปีที่เริ่มฟื้นตัวจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยมีการผ่อนคลายมาตรการควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในแต่ละประเทศ อย่างไรก็ตาม ในช่วงแรกของการฟื้นตัวยังมีความเปราะบางเนื่องจากยังมีความเสี่ยงที่การแพร่ระบาดจะกลับมาเป็นระยะ และบางประเทศเริ่มกลับมาใช้มาตรการปิดเมือง (Lockdown) อีกรอบ นอกจากนี้ การค้าขายแดนในระยะต่อไปยังต้องเผชิญสถานการณ์ความขัดแย้งทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา สงครามระหว่างรัสเซีย - ยูเครน และสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะเป็นทั้งข้อสนับสนุนและข้อจำกัดต่อการค้าขายแดนในระยะต่อไป

เมื่อพิจารณาการค้าขายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านในระยะต่อไปรายประเทศโดยเริ่มจากมาเลเซีย ซึ่งในปี 2565 เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ดีโดยขยายตัวร้อยละ 8.7 ซึ่งเติบโตสูงที่สุดในรอบ 20 ปี เนื่องจากการผ่อนคลายมาตรการปิดเมือง และการกระจายวัคซีนให้ประชาชนในประเทศได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ รัฐบาลมาเลเซียยังได้มีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการเร่งลงทุนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะระบบดิจิทัล ซึ่งส่งผลให้การบริโภคภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น และการส่งออกขยายตัวอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเศรษฐกิจมาเลเซียพึ่งพิงการส่งออกโดยจีนเป็นคู่ค้ารายใหญ่ของมาเลเซีย ขณะที่เศรษฐกิจจีนพึ่งพิงเศรษฐกิจโลกเป็นสำคัญ ดังนั้น ความขัดแย้งทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา และสงครามระหว่างรัสเซีย - ยูเครน ได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก และการค้าของจีนกับประเทศต่างๆ ที่เป็นพันธมิตรกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งผลกระทบต่อจีนในเวทีการค้าโลกย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจจีนและต่อเนื่องมายังมาเลเซีย นอกจากนี้ มาเลเซียและจีนยังมีความขัดแย้งในเรื่องพื้นที่ในทะเลจีนใต้ซึ่งหากในอนาคตความขัดแย้งดังกล่าวมีความรุนแรงขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อการค้าระหว่างมาเลเซียและจีนในอนาคต

ที่ผ่านมามาเลเซียได้พยายามพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ โดยล่าสุดมาเลเซียได้ประกาศแผนแม่บทอุตสาหกรรมใหม่ปี 2030 หรือ NIMP 2030 (New Industrial Master Plan 2030) เพื่อขับเคลื่อนประเทศมาเลเซียให้เป็นผู้นำระดับโลกในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม และเสริมสร้างตำแหน่งในห่วงโซ่อุปสงค์และอุปทานระดับโลก โดยใช้ประโยชน์จากแนวโน้มที่บริษัทต่างๆ ในโลกหันมาใช้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นจุดหมายปลายทางของการลงทุนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งมาเลเซียสามารถใช้ประโยชน์แนวโน้มดังกล่าวจากความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรมของประเทศและชื่อเสียงในฐานะหนึ่งในจุดหมายปลายทางชั้นนำสำหรับการพัฒนานวัตกรรมและการทำธุรกิจ โดยยกระดับแรงงานในประเทศให้มีความทักษะสูงขึ้น และปรับปรุงการศึกษาด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานและเพิ่มความสามารถในการสร้างนวัตกรรมซึ่งจะทำให้มาเลเซียมีความพร้อมด้านแรงงานทักษะ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาสการเติบโตในอุตสาหกรรมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการดักจับ การใช้ประโยชน์และการกักเก็บคาร์บอน (Carbon Capture, Utilization and storage: CCUS) โดยอุตสาหกรรมการผลิตหลักที่จะได้รับการสนับสนุนจากแผนแม่บทฉบับนี้ ได้แก่ เคมีภัณฑ์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ยานยนต์ไฟฟ้า การบินและอวกาศ ยา และวัสดุขั้นสูง การดำเนินงานตามแผนแม่บทดังกล่าวคาดว่าจะใช้งบประมาณกว่า 27.7 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยมีระยะเวลาดำเนินการ 7 ปี นอกจากนี้ มาเลเซียกำหนดเป้าหมายให้อุตสาหกรรมฮาลาลเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของมาเลเซีย ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติมาเลเซีย ฉบับที่ 12 (12th Malaysia Plan

– 12MP) ระยะ 5 ปี (2564 - 2568) ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างระบบดิจิทัลแบบองค์รวมและการใช้เทคโนโลยีเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมทั้งระบบ เพื่อสร้างโอกาสทางการค้าและความสามารถในการแข่งขันให้กับสินค้าฮาลาลของมาเลเซียในตลาดโลก

ในส่วนของประเทศไทย ที่ผ่านมามีได้พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการค้าและการคมนาคมขนส่งกับมาเลเซียผ่านทางชายแดนหลายโครงการ อย่างไรก็ตาม ไทยควรเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญเพิ่มเติม อาทิ การก่อสร้างถนนเชื่อมต่อด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ – ด่านศุลกากรบูกิตกาบูฮิตัม การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลกแห่งใหม่ และการเร่งใช้ประโยชน์ด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ให้เต็มประสิทธิภาพเพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านชายแดนเพื่อสนับสนุนการส่งออกสินค้าไทยไปยังมาเลเซียซึ่งยังคงเป็นประเทศที่มีความสำคัญต่อการส่งออกสินค้าไทย นอกจากนี้ ประเทศไทยควรต้องเร่งพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะความรู้ขั้นสูงขึ้นเพื่อให้สามารถรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศ ซึ่งในภาคใต้ในระยะแรกการพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะความรู้ขั้นสูงขึ้นส่วนหนึ่งควรเป็นการพัฒนาบุคลากรที่สามารถรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรมในภาคใต้ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและอุตสาหกรรมที่สามารถเชื่อมโยงและสนับสนุนระหว่างกันกับอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในมาเลเซียโดยเฉพาะการพัฒนาอุตสาหกรรมบริเวณชายแดน และส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ภาคใต้โดยเฉพาะในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาส ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) เพื่อให้สามารถนำวัตถุดิบที่ผลิตในพื้นที่ เช่น ยางพารา มาแปรรูปเป็นสินค้าที่มีมูลค่าสูงขึ้นและลดการพึ่งพิงการส่งออกไปยังมาเลเซีย รวมทั้งการหาตลาดใหม่ๆ เพื่อการส่งออกสินค้าของภาคใต้ อาทิ ตลาดอินเดีย รวมทั้งการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการนำผลการวิจัยและพัฒนาที่มีมาใช้ในการพัฒนาสินค้าใหม่ๆ ที่ใช้วัตถุดิบและสามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าในภาคใต้ นอกจากนี้ ประเทศไทยควรส่งเสริมความร่วมมือในกรอบแผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) ให้แน่นแฟ้น โดยเฉพาะการดำเนินโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงทางกายภาพ และการร่วมมือกัน 3 ด้านหลัก ได้แก่ เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล ซึ่งในการเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2566 ได้มีการเสนอให้มีการศึกษาถึงแนวทางและความเป็นไปได้ในการจัดตั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ ไทย – มาเลเซีย (Thailand-Malaysia Special Economic Corridor: TM-SEC) ในบริเวณพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ครอบคลุมไปถึงพื้นที่รัฐฝั่งเหนือของประเทศมาเลเซียเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจร่วมกันโดยส่งเสริมธุรกิจที่มีศักยภาพ และสร้างโอกาสในการเชื่อมสู่ตลาดเอเชียและตะวันออกกลางในอนาคต ซึ่งหากความร่วมมือดังกล่าวมีการดำเนินการอย่างจริงจังและเกิดผลเป็นรูปธรรมจะส่งผลดีต่อการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย และเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคใต้ของไทย

ในส่วนของเมียนมาในปี 2565 ประสิทธิภาพเศรษฐกิจชะลอตัวที่เติบโตเพียงร้อยละ 2 จากที่เคยเติบโตถึงร้อยละ 6.5 ในปี 2562 เนื่องจากเมียนมาต้องเผชิญกับวิกฤตทางการเมือง โดยเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ได้เกิดเหตุการณ์รัฐประหารในเมียนมา ซึ่งเหตุการณ์รัฐประหารและความรุนแรงที่เกิดขึ้นทำให้เกิดการคว่ำบาตรของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจของเมียนมาโดยเฉพาะการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (Foreign Direct Investment) ที่เกิดการชะลอตัวต่อเนื่องมาถึงปี 2565 ซึ่งการค้าชายแดนไทย – เมียนมาได้รับผลกระทบด้วยเช่นกันเนื่องจากเส้นทางคมนาคมขนส่ง

ที่ไม่สะดวกและไม่ปลอดภัยเนื่องจากความขัดแย้งระหว่างฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายต่อต้าน (ชนกลุ่มน้อย) และมาตรการควบคุมบริเวณด้านชายแดนไทย - เมียนมาที่มีความเข้มข้น

อย่างไรก็ดี การค้าชายแดนไทย - เมียนมาในปี 2565 ขยายตัวสูงขึ้นจากปี 2564 ถึงร้อยละ 28.4 แม้ว่ายังมีปัญหาความไม่สงบตามแนวชายแดนเป็นระยะ โดยเฉพาะด้านศุลกากรแม่สอด (จังหวัดตาก) ที่มีมูลค่าการค้าขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึงร้อยละ 23 เนื่องจากการขนส่งไปยังท่าเรืออย่างกุ่มไม่สะดวกจากการประท้วงของแรงงานที่ทำอย่างกุ่มซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาการติดขัดในนำสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาไปยังเมียนมา ขณะที่สินค้าไทยยังคงเป็นที่นิยมของคนเมียนมา จึงทำให้มีการใช้ช่องทางผ่านด้านศุลกากรแม่สอดเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การลงทุนในการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์ของกลุ่มนักธุรกิจจีนในฝั่งจังหวัดเมียวดีที่เพิ่มมากขึ้นทำให้การส่งออกเพิ่มขึ้นตามไปด้วย สำหรับในด้านการพัฒนาพื้นที่เมียนมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยมีการบังคับใช้กฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษมาตั้งแต่ปี 2557 เพื่อรองรับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ 3 แห่ง ได้แก่ ทิลาวา (Thilawa) เจ้าผิวัก (Kyuakpyu) และทวาย (Dawei) อย่างไรก็ดี จากสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองของเมียนมาตั้งแต่ต้นปี 2564 ได้ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจของโรงงานในพื้นที่ และต่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษดังกล่าว

ประเทศไทยให้การส่งเสริมและผลักดันการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งเชื่อมโยงระหว่างไทย - เมียนมาอย่างต่อเนื่องเพื่ออำนวยความสะดวกในด้านการค้าการลงทุน และรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจบริเวณชายแดน ปัจจุบันมีโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่พร้อมสนับสนุนการค้าชายแดนกับเมียนมา อาทิ สะพานมิตรภาพไทย - เมียนมา แห่งที่ 2 (อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก) และสะพานมิตรภาพไทย - เมียนมา แห่งที่ 1 (อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก) ซึ่งกลับมาเปิดให้บริการอีกครั้งในเดือนมกราคม 2566 หลังจากปิดการใช้งานมานาน 3 ปี โดยสะพานทั้ง 2 แห่งเป็นเส้นทางสนับสนุนการเชื่อมโยงการขนส่งทางบกตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตกของภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS East - West Economic Corridor) ซึ่งเชื่อมจากเมียนมาไปยังเวียดนาม โดยผ่านประเทศไทย โครงการด้านศุลกากรบ้านพุน้ำร้อน (อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี) ซึ่งหากสถานการณ์ทางการเมืองในเมียนมาเข้าสู่ภาวะปกติและโครงการก่อสร้างถนนเชื่อมโยงจากเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายมายังด่านทิกิ/ ด่านพุน้ำร้อนแล้วเสร็จ จะทำให้ด่านพุน้ำร้อนกลายเป็นช่องทางการค้าชายแดนที่มีบทบาทสำคัญ นอกจากนี้ ยังมีโครงการก่อสร้างทางพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 81 สายบางใหญ่ - กาญจนบุรีที่คาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดให้บริการตลอดทั้งสายได้ในปี 2568 ซึ่งจะเป็นเส้นทางเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ของอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Southern Economic Corridor) ที่จะสนับสนุนการขนส่งทางบกจากชายแดนจังหวัดกาญจนบุรีผ่านเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ไปยังกัมพูชาและเวียดนามในอนาคต เมื่อพิจารณาโครงสร้างพื้นฐานในฝั่งไทยเห็นได้ว่าประเทศไทยมีความพร้อมที่จะสนับสนุนการค้าชายแดนระหว่างไทย - เมียนมา แต่สถานการณ์ความไม่สงบจากปัญหาทางการเมืองในเมียนมาอาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบในทางลบต่อการค้าชายแดนไทย - เมียนมาได้เช่นกัน ดังนั้น การติดตามสถานการณ์ในประเทศเมียนมาอย่างใกล้ชิด และการเตรียมช่องทางเลือกในการขนส่งสินค้าหากช่องทางปกติไม่สามารถใช้ขนส่งได้เป็นสิ่งจำเป็น

ในส่วนของ สปป.ลาว ในปี 2565 มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ 2.5 ซึ่งสูงกว่าในปี 2564 ที่มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 2.3 และในปี 2563 ซึ่งมีอัตราการขยายตัวเพียงร้อยละ 0.2 เนื่องจากเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวหลังจากการระบาดของ COVID-19 อย่างไรก็ดี อัตราการขยายตัวยังต่ำกว่า

ในปี 2562 ที่เคยเติบโตร้อยละ 4.7 ซึ่งเป็นช่วงที่เพิ่งเริ่มเกิดการระบาดของ COVID-19 แม้ว่าในปี 2565 สปป.ลาวมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นแต่ยังต้องเผชิญกับปัญหาวิกฤตเงินก๊ีบอ่อนค่า ปัญหาเงินเฟ้อและภาระหนี้สินภาครัฐซึ่งส่งผลให้การขยายตัวไม่มากเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม ในส่วนของมูลค่าการค้าชายแดนเนื่องจาก สปป.ลาว ยังคงพึ่งพาสินค้าอุปโภคบริโภคจากไทยอย่างต่อเนื่อง การค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว ในปี 2565 ยังคงมีการขยายตัวสูงขึ้นจากปี 2564 ถึงร้อยละ 21.1 โดยเฉพาะการนำเข้าน้ำมันจากไทย

สปป.ลาวได้เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมโดยเฉพาะการพัฒนาถนนที่สำคัญ 5 เส้นทางตามแผนแม่บทการพัฒนาของประเทศ ปี 2564 - 2568 ได้แก่ 1) ทางด่วนจากบ่อเต็น (แขวงหลวงน้ำทา) - นครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งดำเนินการไปแล้วร้อยละ 25 2) ทางด่วนบ่อเต็น (แขวงหลวงน้ำทา) - ห้วยซาย (แขวงบ่อแก้ว ซึ่งอยู่ตรงข้ามอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย) อยู่ระหว่างดำเนินการเจรจาสัญญาสัมปทาน 3) ทางด่วนนครหลวงเวียงจันทน์ - ปากเซ (แขวงจำปาศักดิ์) อยู่ระหว่างการศึกษาออกแบบ 4) ทางด่วน (แนวใหม่) ขนานกับเส้นทางหมายเลข 12(R12) จากเชิงสะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ 3 (นครพนม) ชายแดนท่าแขก (แขวงคำม่วน) - ชายแดนลาว-เวียดนาม (นาแพ้ว - จาลอ) แขวงคำม่วนซึ่งผ่านการศึกษาทางเศรษฐกิจและเทคนิคแล้ว และ 5) ทางด่วน (แนวใหม่) ตั้งแต่ท่าอ่อนเมืองไซธานี (ชานนครหลวงเวียงจันทน์) - บ้านนาช่างเหล็ก เมืองทุละคม แขวงเวียงจันทน์ อยู่ในขั้นตอนสำรวจออกแบบรายละเอียดของโครงการ (Detailed Design) นอกจากนี้ สปป.ลาว มีทางรถไฟ สปป.ลาว - จีน ซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดให้บริการเมื่อเดือนธันวาคม 2564 โดยโครงการรถไฟดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ Belt and Road Initiative (BRI) ที่เกี่ยวเนื่องกับข้อตกลงร่วมวางยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอนาคตของทั้งสองประเทศให้สอดคล้องกัน (“Jointly building China - Laos strategic community of shared future” agreement) ซึ่งโครงการรถไฟดังกล่าวจะเชื่อมโยงกับประเทศอื่นๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งรวมทั้งไทย นอกจากนี้ ในส่วนของการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษใน สปป.ลาว ปัจจุบันมีเขตเศรษฐกิจพิเศษที่อยู่ใกล้เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย 5 แห่ง ใกล้เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม 1 แห่ง และใกล้เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมุกดาหาร 1 แห่ง ซึ่งที่ผ่านมานักลงทุนจากจีนและเวียดนามมีความสนใจเข้ามาลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษของ สปป.ลาว อย่างต่อเนื่อง

สำหรับในส่วนของประเทศไทยโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ขอนแก่น - หนองคาย (ระยะที่ 2) ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดซื้อจัดจ้าง คาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดให้บริการได้ประมาณปี 2571 โดยหากเส้นทางรถไฟดังกล่าวแล้วเสร็จจะสามารถเชื่อมต่อการขนส่งทางรางระหว่างไทยกับ สปป.ลาว - จีน ซึ่งถือเป็นการสร้างโอกาสที่ดีในด้านการค้าการลงทุนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ ไทยยังสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการค้าชายแดนบริเวณชายแดนไทย - สปป.ลาวอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันมีโครงการที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ อาทิ ด้านศุลกากรหนองคาย แห่งใหม่พร้อมสิ่งปลูกสร้างประกอบ ด้านศุลกากรนครพนมแห่งใหม่ ทางหลวงหมายเลข 22 ช่วงสกลนคร - นครพนม ตอน 1 ซึ่งโครงการพัฒนาถนนและรถไฟใน สปป.ลาว และการพัฒนาเส้นทางรถไฟ ถนนและด้านศุลกากรในประเทศไทยจะช่วยเพิ่มศักยภาพด้านการขนส่งทางบกและการอำนวยความสะดวกในการผ่านแดนซึ่งจะสนับสนุนการค้าชายแดนและการท่องเที่ยวระหว่างไทย - สปป.ลาว และการค้าผ่านแดนและการท่องเที่ยวระหว่างไทยกับจีนตอนใต้และเวียดนามให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษใน สปป.ลาว เป็นเรื่องสำคัญที่ไทยต้องติดตามอย่างต่อเนื่องเนื่องจากการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษของ สปป.ลาว จะเป็นทั้งคู่แข่งและคู่ค้าที่สร้างโอกาสและภาวะคุกคามที่สำคัญในด้านการค้าและการลงทุนบริเวณชายแดนของไทย นอกจากนี้

ในอนาคตสปป.ลาวอาจเพิ่มช่องทางการซื้อน้ำมันโดยอาจซื้อจากจีนซึ่งมีบริษัทค้าน้ำมันขนาดใหญ่ระดับโลกเนื่องจากสปป.ลาวมีชายแดนติดกับจีนจึงมีความสะดวกในการขนส่งน้ำมันมายังสปป.ลาว

สำหรับกัมพูชาเศรษฐกิจในปี 2565 ขยายตัวประมาณร้อยละ 5.0 ซึ่งสูงกว่าอัตราการขยายตัวในปี 2564 (ขยายตัวประมาณร้อยละ 3.0) และปี 2563 (หดตัวร้อยละ 3.1) ซึ่งในปี 2563 และปี 2564 เป็นช่วงที่การแพร่ระบาดของ COVID-19 มีความรุนแรง อย่างไรก็ตาม การเติบโตในปี 2565 ยังต่ำกว่าในปี 2562 (ขยายตัวร้อยละ 7.1) ซึ่งเป็นช่วงแรกของการแพร่ระบาดของ COVID-19 นอกจากนี้ ก่อนเกิดเหตุการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 เศรษฐกิจของกัมพูชาเติบโตอย่างต่อเนื่องซึ่งสูงกว่าร้อยละ 6 มาโดยตลอด ที่ผ่านมาการส่งออกสินค้าประเภทเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอเป็นตัวขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจของกัมพูชาที่สำคัญ จนกระทั่งเมื่อมีการแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมการผลิตของกัมพูชาอย่างมาก โดยเฉพาะโรงงานผลิตเสื้อผ้าและรองเท้าที่มีปริมาณความต้องการผลิตสินค้าจากประเทศเจ้าของแบรนด์ลดลง ทำให้โรงงานหลายแห่งต้องปรับลดพนักงานหรือปิดกิจการลง เป็นผลให้เศรษฐกิจของกัมพูชาในปี 2563 หดตัวลง อย่างไรก็ตาม การผลิตสินค้าประเภทอื่น อาทิ เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ จักรยาน ชิ้นส่วนรถยนต์ ยังคงขยายตัว จากวิกฤติดังกล่าวอาจทำให้กัมพูชาปรับสาขาการผลิตจากอุตสาหกรรมเบามาเป็นอุตสาหกรรมหนักมากขึ้น และเพิ่มความหลากหลายของสินค้าส่งออก โดยไม่พึ่งพิงเฉพาะสินค้าประเภทเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอเป็นหลักเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้กิจกรรมการค้าปลีกในกัมพูชามีการปรับตัวโดยเปลี่ยนมาค้าขายทางออนไลน์แทนการขายหน้าร้านมากขึ้นเพื่อให้สามารถเข้าถึงลูกค้าได้ง่ายขึ้น และลดค่าใช้จ่ายด้านการขาย

ปัจจุบันกัมพูชามี FTA กับอาเซียน 5 ฉบับ ได้แก่ อาเซียน-จีน อาเซียน-อินเดีย อาเซียน-ญี่ปุ่น อาเซียน-เกาหลีใต้ และอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ รวมทั้งความตกลงระดับทวิภาคี 2 ฉบับ คือ กัมพูชา-จีน และกัมพูชา-เกาหลีใต้ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อปี 2565 และกัมพูชายังประกาศกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ที่ประกาศใช้เมื่อปี 2564 ซึ่งเปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติ สามารถถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 100 นอกจากการมี FTA กับประเทศต่างๆ และการออกมาตรการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศแล้ว รัฐบาลกัมพูชาได้ส่งเสริมการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษเกาะกง (Koh Kong Special Economic Zone: KKSEZ) ที่ตั้งอยู่ห่างจากชายแดนจังหวัดตราดซึ่งเป็นที่ตั้งของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตราดเพียง 5 กิโลเมตร เขตเศรษฐกิจพิเศษสีหนุวิลล์ (Sihanoukville Special Economic Zone: SSEZ) ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสีหนุวิลล์ ซึ่งเป็นเมืองท่าทางตอนใต้ที่สำคัญของกัมพูชา และยังเป็นส่วนสำคัญของโครงการ Belt and Road Initiative (BRI) ในการเชื่อมโยงเส้นทางการค้าที่สำคัญของจีนกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยกัมพูชามีโครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือบรรทุกตู้คอนเทนเนอร์แห่งใหม่ที่ท่าเรือสีหนุวิลล์ซึ่งใช้เงินเงินกู้จาก Japan International Cooperation Agency (JICA) โดยได้เริ่มก่อสร้างเมื่อต้นปี 2566 ซึ่งท่าเรือดังกล่าวจะมีความยาว 350 เมตร ลึก 14.5 เมตร และจะสามารถรองรับเรือขนาดรวม 60,000 DWT หรือเรือบรรทุกสินค้าขนาด 4,000 TEU โดยคาดว่าจะการก่อสร้างระยะแรกจะแล้วเสร็จในปี 2569 การก่อสร้างระยะที่สองจะเริ่มในปี 2568 และแล้วเสร็จในปี 2571 ส่วนระยะที่สามจะเริ่มในปี 2569 และแล้วเสร็จในปี 2572 (เงินลงทุนรวม 698 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) การก่อสร้างท่าเทียบเรือบรรทุกตู้คอนเทนเนอร์แห่งใหม่นี้ดังกล่าวจะทำให้ท่าเรือสีหนุวิลล์มีศักยภาพในการรองรับตู้คอนเทนเนอร์เพิ่มจาก 700,000 TEU ต่อปี เป็น 2.58 ล้าน TEU ต่อปี เมื่อการก่อสร้างทั้งสามระยะแล้วเสร็จ

ในส่วนของการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา นั้นได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 เช่นเดียวกับการค้าชายแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ อย่างไรก็ตาม สินค้าไทยยังคงมีภาพลักษณ์ในเชิงบวกและเป็นที่ยอมรับในกัมพูชา ซึ่งส่งผลให้ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับกัมพูชาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ภาครัฐของไทยยังดำเนินโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการค้าชายแดนอย่างต่อเนื่อง โดยมีโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ดำเนินการแล้วเสร็จ เช่น การปรับปรุงด่านพรมแดนคลองลึก ทางรถไฟช่วงชุมทางแก่งคอย - คลองสีกะ - สูดสะพานคลองลึก รวมสะพานข้ามคลองลึก (จังหวัดสระแก้ว) การก่อสร้างทางหลวงหมายเลข 3 ตราด - หาดเล็ก ท่าเทียบเรืออเนกประสงค์คลองใหญ่ (จังหวัดตราด) เป็นต้น

จากความพยายามในการพัฒนาประเทศของกัมพูชาและการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจของกัมพูชามีโอกาสขยายตัวได้มากขึ้นโดยเฉพาะจากภาคการท่องเที่ยว ภาคการผลิต (เครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอ) ที่กลับมาฟื้นตัว และภาคเกษตรและเกษตรแปรรูปที่คาดว่าสินค้าของกัมพูชาจะเป็นที่ต้องการมากขึ้นในตลาดต่างประเทศเนื่องจากกัมพูชามีข้อตกลงทางการค้ากับหลายประเทศ และการส่งเสริมการลงทุนโดยการให้สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุน ประกอบกับการพัฒนาบริเวณชายแดนไทยของไทยและชายแดนของกัมพูชา รวมทั้งการพัฒนาในประเทศกัมพูชา ในระยะยาวไทยยังมีโอกาสที่ดีในการทำการค้าชายแดนกับกัมพูชา

ในภาพรวม ประเทศเพื่อนบ้านของไทยทุกประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศ การเชื่อมโยงกับตลาดต่างประเทศ และการเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศไทย โดยพยายามปรับตัวเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากการค้ากับประเทศต่างๆ และการค้าชายแดนกับประเทศไทย เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งเชื่อมโยงพื้นที่ตอนในกับพื้นที่ชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ประโยชน์ในการทำการค้าโดยเฉพาะการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มออนไลน์ การออกมาตรการส่งเสริมการลงทุนเพื่อให้สามารถดึงดูดการลงทุนได้มากขึ้น ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวโดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ในการข้ามแดนซึ่งหากควบคุมไปกับการปรับปรุงกฎระเบียบทางการค้าระหว่างประเทศของประเทศเพื่อนบ้านให้เป็นมาตรฐานสากลจะเป็นโอกาสของไทยในการทำการค้าชายแดนในระยะต่อไป

ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2565 (มกราคม – ธันวาคม)

2.1 ภาพรวมการค้าผ่านแดนระหว่างปี 2561 – 2565

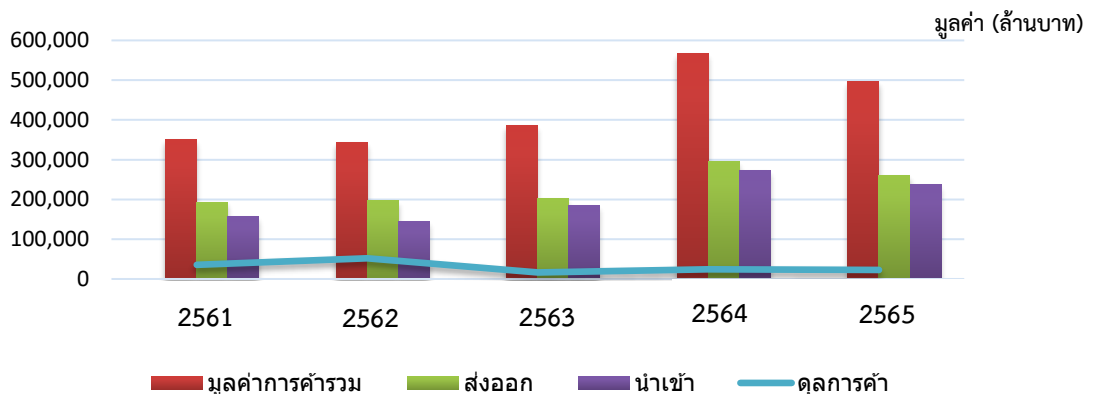
2.1.1 มูลค่าการค้าผ่านแดน

- (1) มูลค่าการค้าผ่านแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีความผันผวน โดยในช่วงปี 2561 - 2562 มีมูลค่าการค้าลดลง จากนั้นเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2563 - 2564 และลดลงในปี 2565 โดยรวมในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 11.2 ต่อปี ซึ่งในปี 2565 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 496,593 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 12.5
- (2) มูลค่าการค้าผ่านแดนกับจีนตอนใต้ (มณฑลยูนนาน และมณฑลกว่างสี) มีมูลค่าสูงสุด โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 293,661 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 59.1 ของมูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ สิงคโปร์ (ร้อยละ 24.4) และเวียดนาม (ร้อยละ 16.5)

2.1.2 มูลค่าการส่งออกผ่านแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านโดยรวมในช่วงปี 2561 – 2565 มีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 9.7 ต่อปี มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2561 – 2564 และลดลงในปี 2565 โดยในปี 2565 มีมูลค่าส่งออกผ่านแดน 259,703 ล้านบาท ซึ่งการส่งออกไปจีนตอนใต้มีมูลค่าสูงสุด รองลงมา ได้แก่ สิงคโปร์ และเวียดนาม ตามลำดับ

2.1.3 มูลค่าการนำเข้าผ่านแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีความผันผวน โดยในช่วงปี 2561 – 2562 มีมูลค่าลดลง และเพิ่มขึ้นในปี 2563 - 2564 และลดลงอีกครั้งในปี 2565 ซึ่งในช่วงปี 2561 – 2565 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.4 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 236,890 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 12.8 ซึ่งการนำเข้าจากจีนตอนใต้มีมูลค่าสูงสุด รองลงมา ได้แก่ สิงคโปร์ และเวียดนาม ตามลำดับ

แผนภูมิที่ 3 : มูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2561 – 2565

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

2.1.4 ดุลการค้า

- (1) ในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ในช่วงปี 2561 – 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านมาโดยตลอด โดยในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 22,813 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 6.9
- (2) ในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับจีนตอนใต้ (22,247 ล้านบาท) และเวียดนาม (16,919 ล้านบาท) แต่เสียเปรียบดุลการค้ากับสิงคโปร์ (16,356 ล้านบาท)

ตารางที่ 10 : มูลค่าการค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2561 – 2565

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (2561-2565) (%)	อัตราการขยายตัวปี 64-65 (%)
	2561	2562	2563	2564	2565		
การค้าผ่านแดนรวม							
มูลค่าการค้ารวม	351,184	342,446	386,812	567,705	496,593	11.2	-12.5
ส่งออก	193,566	197,245	201,611	296,102	259,703	9.7	-12.3
นำเข้า	157,618	145,201	185,201	271,603	236,890	13.4	-12.8
ดุลการค้า	35,947	52,043	16,410	24,499	22,813	4.7	-6.9
จีนตอนใต้							
มูลค่าการค้า	183,847	199,372	238,725	368,646	293,661	15.6	-20.3
ส่งออก	100,932	112,243	121,982	194,807	157,954	15.2	-18.9
นำเข้า	82,915	87,129	116,743	173,839	135,707	16.5	-21.9
ดุลการค้า	18,016	25,114	5,240	20,969	22,247	66.6	6.1
สิงคโปร์							
มูลค่าการค้า	85,142	75,735	88,722	123,122	121,004	10.8	-1.7
ส่งออก	33,459	31,469	35,539	54,966	52,325	14.2	-4.8
นำเข้า	51,683	44,266	53,182	68,156	68,678	8.7	0.8
ดุลการค้า	-18,224	-12,797	-17,643	-13,190	-16,353	-1.7	-24.0
เวียดนาม							
มูลค่าการค้า	82,195	67,339	59,365	75,937	81,928	1.5	7.9
ส่งออก	59,175	53,533	44,089	46,329	49,424	-3.9	6.7
นำเข้า	23,020	13,806	15,276	29,608	32,504	18.6	9.8
ดุลการค้า	36,155	39,727	28,813	16,720	16,919	-14.6	1.2

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ สศช.

2.2 การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านรายประเทศ

- 2.2.1 ไทย – จีนตอนใต้ : มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเป็นอันดับ 1 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 293,661 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ สิงคโปร์ และเวียดนาม ในช่วงปี 2561 – 2564 การค้าผ่านแดนมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่ลดลงในปี 2565 อย่างไรก็ดี ในช่วงปี 2561 – 2565 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 15.6 ต่อปี ซึ่งในช่วงปี 2564 – 2565 ประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้า มีดังนี้

ตารางที่ 11 : รายการสินค้าส่งออกผ่านแดนไปยังจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 65 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 64	ม.ค. - ธ.ค. 65		
1	ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	86,206	59,467	-31.0	37.6
2	ยางพารา	28,266	29,517	4.4	18.7
3	ผลิตภัณฑ์ยางอื่น ๆ	18,032	22,194	23.1	14.1
4	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	29,394	21,001	-28.6	13.3
5	ไม้แปรรูป	13,072	12,808	-2.0	8.1
	อื่นๆ	19,837	12,967	-34.6	8.2
	รวม	194,807	157,954	-18.9	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

(1) การส่งออก การนำเข้า และดุลการค้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 157,954 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 18.9 สำหรับประเภทสินค้าส่งออกในปี 2565 ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง เป็นสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกสูงที่สุด โดยมีมูลค่า 59,467 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.6 ของมูลค่าการส่งออกผ่านแดนกับจีนตอนใต้ทั้งหมด ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 31 รองลงมา ได้แก่ ยางพารา (29,517 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4) ผลิตภัณฑ์ยาง (22,194 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.1) เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (21,001 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 28.6) และไม้แปรรูป (12,808 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2)

ในปี 2565 สินค้าส่งออกผ่านแดนของไทยไปยังจีนตอนใต้อันดับหนึ่งยังคงเป็นผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง ซึ่งมีการขยายตัวลดลงจากปี 2564 เนื่องจากความเข้มงวดในการตรวจสอบสินค้าและการป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19 บริเวณด่านชายแดนของจีน ส่งผลให้การขนส่งผลไม้จากไทยไปจีนลดลงจากเดิม ประกอบกับจีนอนุญาตให้นำเข้าผลไม้จากเวียดนามและกัมพูชาได้ทำให้ไทยมีคู่แข่งในตลาดเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 12 : รายการสินค้านำเข้าผ่านแดนจากจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการ ขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 65 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 64	ม.ค. - ธ.ค. 65		
1	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	34,327	19,273	-43.9	14.2
2	เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์	16,736	15,227	-9.0	11.2
3	เคมีภัณฑ์อื่นๆ	12,781	13,963	9.3	10.3
4	ผลไม้และของปรุงแต่งจากผลไม้	5,677	10,399	83.2	7.7
5	เครื่องรับวิทยุ โทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์	16,282	9,683	-40.5	7.1
	อื่นๆ	88,035	67,161	-23.7	49.5
	รวม	173,839	135,707	-21.9	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 135,707 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 21.9 สำหรับประเภทสินค้านำเข้าในปี 2565 เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด คือ 19,273 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.2 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนกับจีนตอนใต้ทั้งหมด ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 43.9 รองลงมา ได้แก่ เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ (15,227 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9) เคมีภัณฑ์อื่นๆ (13,963 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.3) ผลไม้และของปรุงแต่งจากผลไม้ (10,399 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 83.2) และเครื่องรับวิทยุ โทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์ (9,683 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 40.5)

ในปี 2565 สินค้านำเข้าจากจีนตอนใต้ที่มีมูลค่ามากที่สุดยังคงเป็นสินค้าประเภทเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ แต่มูลค่าลดลงอย่างมาก เนื่องจาก สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ประกอบกับการระบาดของ COVID-19 อย่างรุนแรง และมาตรการควบคุมโรคที่เข้มงวดของจีนนำมาซึ่งปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบและแรงงาน ทำให้จีนต้องปิดโรงงานในเมืองสำคัญ เช่น เมืองเซี่ยงไฮ้และเมืองเจิ้นเจิ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาความไม่ต่อเนื่องในกระบวนการผลิต จนเกิดภาวะชะงักงันของห่วงโซ่อุปทานของภาคการผลิต (Supply Chain Disruption) ในสินค้าหลายอย่าง เช่น รถยนต์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เซมิคอนดักเตอร์ จนทำให้ผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการและกระทบต่อหลายประเทศในเอเชียรวมถึงไทยด้วย

ในช่วงปี 2561 - 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับจีนตอนใต้ทุกปี โดยในปี 2565 ได้เปรียบดุลการค้า 22,247 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 6.1

(2) การค้าผ่านแดนไทย-จีนตอนใต้ ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเกิน 1 หมื่นล้านบาท ในปี 2565 มีจำนวน 6 แห่ง ได้แก่

- (2.1) อันดับ 1 จุดผ่านแดน - ด่านศุลกากรมุกดาหาร** ในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.5 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 95,602 ล้านบาท สำหรับมูลค่าการส่งออกในช่วงปี 2561 - 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.6 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 23,813 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 26.5 และมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14.4 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 71,789 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 48.3 และในปี 2565 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 47,977 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 55
- (2.2) อันดับ 2 จุดผ่านแดน - ด่านศุลกากรเชียงของ** ซึ่งในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 41.1 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 60,884 ล้านบาท สำหรับมูลค่าการส่งออกในช่วงปี 2561 - 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 46.6 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 43,268 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 50.2 และมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 34.9 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 17,616 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 94.8 และในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 25,653 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 29.7
- (2.3) อันดับ 3 จุดผ่านแดน - ด่านปางดะเบซาร์** ซึ่งในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการค้าผ่านแดนลดลงเฉลี่ยร้อยละ 0.1 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 54,771 ล้านบาท สำหรับมูลค่าการส่งออกในช่วงปี 2561 - 2565 ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 0.6 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 51,641 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 8.5 และมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.9 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 3,130 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 37.6 และในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 48,511 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 7
- (2.4) อันดับ 4 จุดผ่านแดน - ด่านนครพนม** ซึ่งในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 78.3 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 40,776 ล้านบาท สำหรับมูลค่าการส่งออกในช่วงปี 2561 - 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 239.2 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 20,725 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 70.5 และมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 53.8 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 20,052 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 59.7 และในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 673 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 98.8 เนื่องจากการส่งออกผ่านด่านศุลกากรนครพนมลดลงอย่างมาก
- (2.5) อันดับ 5 จุดผ่านแดน - ด่านศุลกากรสะเตา** ซึ่งในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.3 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 25,294 ล้านบาท สำหรับมูลค่าการส่งออกในช่วงปี 2561 - 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 11.9 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 14,910 ล้านบาท เพิ่มขึ้น

จากปี 2564 ร้อยละ 13.6 และมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5.3 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 10,383 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 29.1 และในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 4,527 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 11

(2.6) **อันดับ 6 จุดผ่านแดน - ด้านหนองคาย** ซึ่งในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6,250.1 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 13,617 ล้านบาท โดยในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 1,965 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 2,073.3 และมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นจากปี 2561 - 2565 เฉลี่ยร้อยละ 6,443 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 11,652 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 3,525.9 และในปี 2565 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 9,687 ล้านบาท มากขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 4,094.6

ตารางที่ 13 : มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - จีนตอนใต้ รายด้าน

(หน่วย : ล้านบาท)

ด้านศุลกากร	ปี	2561	2562	2563	2564	2565	อัตราเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย ปี 61-65 (%)	อัตราการเปลี่ยนแปลง ปี 64-65 (%)
ด้านมุกดาหาร	มูลค่าการค้า	74,906	83,335	124,124	171,298	95,602	13.5	-44.2
	ส่งออก	17,763	17,373	31,065	32,397	23,813	13.6	-26.5
	นำเข้า	57,143	65,962	93,058	138,901	71,789	14.4	-48.3
	ดุลการค้า	-39,381	-48,589	-61,993	-106,504	-47,977	-17.0	55.0
ด้านเชียงของ	มูลค่าการค้า	16,544	25,058	24,515	37,859	60,884	41.1	60.8
	ส่งออก	10,583	18,065	16,561	28,815	43,268	46.6	50.2
	นำเข้า	5,960	6,993	7,953	9,044	17,616	34.9	94.8
	ดุลการค้า	4,623	11,072	8,608	19,772	25,653	69.2	29.7
ด้านปางดะเบซาร์	มูลค่าการค้า	58,571	52,300	40,729	49,886	54,771	-0.1	9.8
	ส่งออก	56,321	50,354	38,957	47,611	51,641	-0.6	8.5
	นำเข้า	2,250	1,946	1,771	2,275	3,130	10.9	37.6
	ดุลการค้า	54,071	48,408	37,186	45,336	48,511	-1.2	7.0
ด้านนครพนม	มูลค่าการค้า	8,349	19,387	29,747	82,764	40,776	78.3	-50.7
	ส่งออก	1,851	16,389	23,520	70,209	20,725	239.2	-70.5
	นำเข้า	6,498	2,998	6,226	12,555	20,052	53.8	59.7
	ดุลการค้า	-4,647	13,391	17,294	57,654	673	138.0	-98.8
ด้านสะเดา	มูลค่าการค้า	19,929	14,949	16,607	21,172	25,294	8.3	19.5
	ส่งออก	10,780	7,515	10,080	13,129	14,910	11.9	13.6
	นำเข้า	9,149	7,434	6,527	8,043	10,383	5.3	29.1
	ดุลการค้า	1,632	81	3,554	5,086	4,527	1,054.3	-11.0
ด้านหนองคาย	มูลค่าการค้า	215	155	2	412	13,617	6,250.1	3,207.0
	ส่งออก	0	0	0	90	1,965	*	2,073.3
	นำเข้า	215	155	1	321	11,652	6,443.0	3,525.9
	ดุลการค้า	-215	-155	-1	-231	-9,687	-6799.0	-4,094.6
ด้านเชียงแสน	มูลค่าการค้า	3,363	2,451	1,346	2,039	1,552	-11.1	-23.9
	ส่งออก	2,691	1,902	1,044	1,704	1,069	-12.1	-37.2
	นำเข้า	672	549	302	335	482	-2.1	44.0
	ดุลการค้า	2,019	1,353	742	1,369	587	-12.7	-57.1

ด้านเบตง	มูลค่าการค้า	874	640	659	806	496	-10.0	-38.4
	ส่งออก	854	620	649	787	467	-10.5	-40.7
	นำเข้า	20	19	10	19	30	23.6	54.5
	ดุลการค้า	834	601	639	768	437	-11.1	-43.1
ด้านอรัญประเทศ	มูลค่าการค้า	316	382	335	351	429	8.9	22.5
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	-100.0
	นำเข้า	316	382	335	350	429	8.9	22.6
	ดุลการค้า	-316	-382	-335	-350	-429	-15.1	-22.7
ด้าน ประจวบคีรีขันธ์	มูลค่าการค้า	189	395	95	45	80	14.5	77.6
	ส่งออก	39	0	95	45	80	*	77.8
	นำเข้า	151	395	0.03	0.15	0.16	117.3	6.7
	ดุลการค้า	-112	-395	95	45	80	-26.0	78.0
ด้านระนอง	มูลค่าการค้า	179	218	83	142	42	-10.0	-70.8
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	179	218	83	142	42	-10.0	-70.8
	ดุลการค้า	-179	-218	-83	-142	-42	10.0	70.8
ด้านทุ่งช้าง (น่าน)	มูลค่าการค้า	9	2	491	107	34	6,592.8	-68.4
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	9	2	491	107	34	6,590.2	-68.3
	ดุลการค้า	-9	-2	-491	-107	-34	-6,587.6	68.3
ด้านแม่สาย	มูลค่าการค้า	61	20	17	28	31	-1.6	9.3
	ส่งออก	27	18	12	19	16	-5.7	-18.3
	นำเข้า	34	2	5	9	15	40.7	67.8
	ดุลการค้า	-7	15	6	10	0.5	59.3	-95.1
ด้านวังประจัน	มูลค่าการค้า	193	8	0	33	20	-42.9	-37.1
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	193	8	0	33	20	-42.9	-37.1
	ดุลการค้า	-193	-8	0	-33	-20	-42.9	37.1
ด้านแม่สอด	มูลค่าการค้า	82	18	31	47	18	4.4	-61.3
	ส่งออก	23	6	0.3	0.3	0	-67.2	-100.0
	นำเข้า	59	12	30	47	18	-15.6	-61.0
	ดุลการค้า	-36	-6	-30	-46	-18	-74.0	60.8
ด้านบึงกาฬ	มูลค่าการค้า	0	0	0	0	10	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	10	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	-10	*	*
ด้านท่าลี่ (เลย)	มูลค่าการค้า	3	0.03	0.26	0.13	1	310.2	623.1
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	3	0.03	0.26	0.13	1	310.2	623.1
	ดุลการค้า	-3	-0.03	-0.26	-0.13	-1	-310.2	-623.1
ด้านช่องเม็ก	มูลค่าการค้า	0.02	51	1	0.02	0.06	63,576.0	200.0
	ส่งออก	0	0	0	0.02	0.02	*	*
	นำเข้า	0.02	51	1	0.0	0.04	*	*
	ดุลการค้า	-0.02	-51	-1	0.02	-0.02	-63,475.1	-200.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ

2.2.2 ไทย – สิงคโปร์ : มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเป็นอันดับ 2 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 121,004 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 1.7 ในช่วงปี 2561 – 2562 การค้าผ่านแดนมีมูลค่าลดลง แต่เพิ่มขึ้นในช่วงปี 2563 - 2564 อย่างไรก็ดี โดยรวมในช่วงปี 2561 – 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.8 ต่อปี ประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2564 - 2565 มีดังนี้

(1) การส่งออก การนำเข้า และดุลการค้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 52,325 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 4.8 โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด ซึ่งมีมูลค่าการส่งออก 13,813 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.4 ของมูลค่าการส่งออกผ่านแดนกับประเทศสิงคโปร์ทั้งหมด ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 35 รองลงมา ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า (4,631 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.4) เครื่องวิดีโอ เครื่องเสียง อุปกรณ์และส่วนประกอบ (3,288 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6,333.6) เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ (2,001 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.1) และเครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบอื่นๆ (1,899 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 51.8)

มูลค่าการส่งออกไปยังสิงคโปร์ในปี 2565 ลดลงร้อยละ 4.8 เนื่องจากผู้ประกอบการหันกลับไปใช้การขนส่งสินค้าทางเรือ เนื่องจากสถานการณ์ค่าระวางเรือและการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์เริ่มคลี่คลายเข้าสู่ภาวะปกติ

ตารางที่ 14 : รายการสินค้าส่งออกผ่านแดนไปยังสิงคโปร์ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 65 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 64	ม.ค. - ธ.ค. 65		
1	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	21,236	13,813	-35.0	26.4
2	แผงวงจรไฟฟ้า	3,782	4,631	22.4	8.9
3	เครื่องวิดีโอ เครื่องเสียง อุปกรณ์และส่วนประกอบ	51	3,288	6,333.6	6.3
4	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	1,667	2,001	20.1	3.8
5	เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบอื่น ๆ	1,251	1,899	51.8	3.6
	อื่นๆ	26,980	26,692	-1.1	51.0
	รวม	54,966	52,325	-4.8	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 68,678 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 0.8 โดยในปี 2565 เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด ซึ่งมีมูลค่า 38,147 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 55.5 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนจากสิงคโปร์ทั้งหมด ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ

11.3 รองลงมา ได้แก่ สารหอมระเหยสกัดจากพืช (6,648 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 92.8) แผงวงจรไฟฟ้า (3,100 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.6) กระดาษและกระดาษแข็ง (2,636 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 266.9) และเครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ (1,848 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 33.7)

ตารางที่ 15 : รายการสินค้านำเข้าผ่านแดนจากสิงคโปร์ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 65 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 64	ม.ค. - ธ.ค. 65		
1	เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์	43,020	38,147	-11.3	55.5
2	สารหอมระเหยสกัดจากพืช	3,448	6,648	92.8	9.7
3	แผงวงจรไฟฟ้า	2,729	3,100	13.6	4.5
4	กระดาษและกระดาษแข็ง	718	2,636	266.9	3.8
5	เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ	2,786	1,848	-33.7	2.7
	อื่นๆ	15,454	16,299	5.5	23.7
	รวม	68,156	68,678	0.8	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

ในปี 2565 ไทยมีการนำเข้าจากสิงคโปร์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสารหอมระเหยสกัดจากพืช และกระดาษและกระดาษแข็ง

ในปี 2565 ไทยเสียเปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับสิงคโปร์ 16,353 ล้านบาท โดยเสียเปรียบมากขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 24

(2) การค้าผ่านแดนไทย - สิงคโปร์ ผ่านด่านศุลกากรสำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเกิน 1 หมื่นล้านบาท ในปี 2565 มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

(2.1) อันดับ 1 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรสะเตา ในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 28.5 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 106,473 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 44.6 สำหรับการส่งออกในช่วงปี 2561 - 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12.7 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 44,013 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 34.8 และมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 52.4 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 62,460 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 52.4 และในปี 2565 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 18,447 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 122.2

(2.2) อันดับ 2 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรปาดังเบซาร์ ในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการค้าผ่านแดนลดลงเฉลี่ยร้อยละ 21.5 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 11,815 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 63.1 สำหรับการส่งออกในช่วงปี 2561 - 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 18.1 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออก 6,243 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 5.1 และมูลค่าการนำเข้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 27.3 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้า 5,572 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 78.6 และในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 671 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 103.3 โดยเพิ่มจากที่เสียเปรียบดุลการค้าในปี 2564

ตารางที่ 16 : มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย – สิงคโปร์ รายด้าน

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปี	2561	2562	2563	2564	2565	อัตราการขยายตัวเฉลี่ย ปี 61-65(%)	อัตราการการขยายตัว ปี 64-65(%)
ด้านสะเดา	มูลค่าการค้า	41,515	38,531	52,167	73,613	106,473	28.5	44.6
	ส่งออก	28,349	26,023	28,521	32,655	44,013	12.7	34.8
	นำเข้า	13,166	12,508	23,646	40,958	62,460	52.4	52.5
	ดุลการค้า	15,182	13,515	4,875	-8,303	-18,447	-116.9	-122.2
ด้านปางดงเบซาร์	มูลค่าการค้า	40,997	34,189	31,358	31,999	11,815	-21.5	-63.1
	ส่งออก	4,757	4,323	2,808	5,938	6,243	18.1	5.1
	นำเข้า	36,240	29,866	28,550	26,062	5,572	-27.3	-78.6
	ดุลการค้า	-31,483	-25,543	-25,742	-20,124	671	35.8	103.3
ด้านมุกดาหาร	มูลค่าการค้า	1	996	3,516	15,257	1,566	33,309.3	-89.7
	ส่งออก	0	970	3,513	15,245	1,366	*	-91.0
	นำเข้า	1	26	3	12	200	1,298.7	1,624.3
	ดุลการค้า	-1	945	3,511	15,234	1,166	-31,384.0	-92.3
ด้านระนอง	มูลค่าการค้า	2,333	1,840	1,078	1,382	557	-23.5	-59.7
	ส่งออก	62	1	107	262	116	3,162.2	-55.9
	นำเข้า	2,271	1,839	971	1,119	441	-27.9	-60.6
	ดุลการค้า	-2,210	-1,838	-864	-857	-326	33.1	62.0
ด้านประจวบคีรีขันธ์	มูลค่าการค้า	158	47	267	416	372	109.3	-10.7
	ส่งออก	146	47	267	416	372	110.2	-10.7
	นำเข้า	12	0.11	0.07	0.06	0.04	-45.8	-33.3
	ดุลการค้า	134	47	267	416	372	111.2	-10.7
ด้านตากใบ	มูลค่าการค้า	84	72	291	390	174	67.0	-55.4
	ส่งออก	84	72	291	390	174	67.0	-55.4
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	84	72	291	390	174	67.0	-55.5
ด้านเบตง	มูลค่าการค้า	34	15	20	38	33	13.3	-13.4
	ส่งออก	34	15	20	38	33	13.3	-13.4
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	34	15	20	38	33	13.3	-13.4
ด้านแม่สอด	มูลค่าการค้า	13	32	15	13	7	7.3	-47.1
	ส่งออก	13	5	5	13	5	7.9	-60.0
	นำเข้า	0	27	10	0.3	2	*	447.1
	ดุลการค้า	13	-21	-5	13	3	32.2	73.5
ด้านสุโขทัย โกลก	มูลค่าการค้า	5	6	8	6	1	-12.7	-88.3
	ส่งออก	5	6	8	6	1	-12.8	-88.5
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	5	6	8	6	1	-12.8	-88.7

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ สศช.

หมายเหตุ : * หมายถึง ข้อมูลไม่เพียงพอ

2.2.3 ไทย – เวียดนาม : มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเป็นอันดับ 3 โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 81,928 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 7.9 สำหรับในช่วงปี 2561 – 2563 การค้าผ่านแดนมีมูลค่าลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่เพิ่มขึ้นในช่วงปี 2564 – 2565 อย่างไรก็ดี โดยรวมในช่วงปี 2561 – 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.5 ต่อปี โดยมีประเภทสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2564 – 2565 ดังนี้

(1) การส่งออก การนำเข้า และดุลการค้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 49,424 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 6.7 โดยอุปกรณ์กึ่งตัวนำ ทรานซิสเตอร์ และไดโอดเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่า 17,593 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 35.6 ของมูลค่าการส่งออกผ่านแดนกับประเทศเวียดนามทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 56.8 รองลงมาได้แก่ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (13,465 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.7) สินค้าปศุสัตว์อื่นๆ (2,361 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 49) ผ้าผืนและด้าย (1,638 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 13) และสินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ (1,279 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 730.5)

ตารางที่ 17 : รายการสินค้าส่งออกผ่านแดนไปยังเวียดนาม 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 65 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 64	ม.ค. - ธ.ค. 65		
1	อุปกรณ์กึ่งตัวนำ ทรานซิสเตอร์ และไดโอด	11,221	17,593	56.8	35.6
2	เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	10,978	13,465	22.7	27.2
3	สินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ	4,628	2,361	-49.0	4.8
4	ผ้าผืนและด้าย	1,883	1,638	-13.0	3.3
5	สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ	154	1,279	730.5	2.6
	อื่นๆ	17,464	13,089	-25.1	26.5
	รวม	46,329	49,424	6.7	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

ในปี 2565 การส่งออกผ่านแดนไปยังเวียดนามโดยรวมขยายตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากเวียดนามเป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออก ซึ่งอุตสาหกรรมการผลิตของเวียดนามส่วนใหญ่ยังคงพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าชิ้นกลางจากต่างประเทศเพื่อป้อนให้กับโรงงาน ส่งผลให้การส่งออกชิ้นส่วนผลิตภัณฑ์ของไทยซึ่งเป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมส่งออกของเวียดนามขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2565 ไทยมีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 32,504 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 9.8 โดยเครื่องรับวิทยุ โทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด มีมูลค่านำเข้า 13,089 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 40.3 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนกับประเทศเวียดนามทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 121 รองลงมา ได้แก่ สื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง (3,658 ล้านบาท) คอนแทกเลนส์และเลนส์ (2,942 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 61.9) เคมีภัณฑ์อื่นๆ

(1,868 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 51.8) และเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (1,563 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 311.2)

ตารางที่ 18 : รายการสินค้านำเข้าผ่านแดนจากเวียดนาม 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการ ขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 65 คิดเป็น ร้อยละ
		ม.ค.-ธ.ค. 64	ม.ค.-ธ.ค. 65		
1	เครื่องรับวิทยุ โทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์	5,923	13,089	121.0	40.3
2	สื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง*	-	3,658	N/A	11.3
3	คอนแทกเลนส์และเลนส์	1,818	2,942	61.9	9.1
4	เคมีภัณฑ์อื่น ๆ	3,877	1,868	-51.8	5.7
5	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	380	1,563	311.2	4.8
	อื่นๆ	17,610	9,384	-46.7	28.9
	รวม	29,608	32,504	9.8	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

การนำเข้าผ่านแดนจากเวียดนามในปี 2565 โดยรวมยังคงขยายตัวมากกว่าปี 2564 ร้อยละ 9.8 โดยเฉพาะสินค้าประเภทเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 311.2 ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวสูงสุดเมื่อเทียบกับสินค้านำเข้าผ่านแดนจากเวียดนามทั้งหมด นอกจากนี้ ภายใต้สถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้เกิดวิถีชีวิตใหม่ที่เน้นการทำงานและการเรียนผ่านระบบออนไลน์ ส่งผลให้การนำเข้าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของเวียดนามขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อาทิ เครื่องรับวิทยุ โทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์

ในช่วงปี 2561 - 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนามมาโดยตลอด โดยในปี 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนาม 16,919 เพิ่มขึ้นจาก ปี 2564 ร้อยละ 1.2

(2) การค้าผ่านแดนไทย - เวียดนาม ผ่านด่านศุลกากรสำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเกิน 1 หมื่นล้านบาท ในปี 2565 มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

(2.1) อันดับ 1 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรมุกดาหาร ซึ่งในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 42.8 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 54,962 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 14.7 สำหรับการส่งออกในปี 2565 เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.9 และการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.5 และเสียเปรียบดุลการค้า 2,282 ล้านบาท ซึ่งเสียเปรียบลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 8.1

(2.2) อันดับ 2 จุดผ่านแดน - ด้านศุลกากรนครพนม ซึ่งในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 20.4 ต่อปี โดยในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 21,879

ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 8.5 สำหรับการส่งออกในปี 2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 6 และการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 172.6 และได้เปรียบดุลการค้า 20,209 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 3.4

ตารางที่ 19 : มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - เวียดนาม รายด้าน

(หน่วย : ล้านบาท)

ด้านศุลกากร	ปี	2561	2562	2563	2564	2565	อัตราการขยายตัวเฉลี่ย ปี 61-65 (%)	อัตราการการ ขยายตัว ปี 64-65 (%)
ด้านมุกดาหาร	มูลค่าการค้า	14,446	16,086	28,499	47,932	54,962	42.8	14.7
	ส่งออก	11,905	11,629	15,355	22,724	26,340	23.4	15.9
	นำเข้า	2,541	4,457	13,144	25,208	28,622	93.9	13.5
	ดุลการค้า	9,364	7,171	2,211	-2,485	-2,282	-74.2	8.1
ด้านนครพนม	มูลค่าการค้า	62,048	47,342	24,834	20,161	21,879	-20.4	8.5
	ส่งออก	43,987	40,127	24,733	19,855	21,044	-15.2	6.0
	นำเข้า	18,061	7,215	101	306	835	54.4	172.6
	ดุลการค้า	25,926	32,912	24,632	19,548	20,209	-3.9	3.4
ด้านอรัญประเทศ	มูลค่าการค้า	1,164	993	2,670	4,013	2,605	42.3	-35.1
	ส่งออก	848	494	1,232	1,515	649	18.3	-57.1
	นำเข้า	315	499	1,438	2,497	1,956	74.6	-21.7
	ดุลการค้า	533	-5	-206	-982	-1,307	-1,203.3	-33.0
ด้านสะเตา	มูลค่าการค้า	455	366	668	970	1,089	30.1	12.2
	ส่งออก	180	94	238	348	373	39.9	7.2
	นำเข้า	275	272	430	622	716	29.2	15.0
	ดุลการค้า	-95	-179	-192	-274	-343	-40.8	-25.0
ด้านบึงกาฬ	มูลค่าการค้า	957	604	698	1,059	676	-1.4	-36.2
	ส่งออก	926	568	671	1,032	651	-0.9	-36.9
	นำเข้า	31	36	27	27	24	-4.3	-10.9
	ดุลการค้า	895	533	645	1,005	627	-0.3	-37.6
ด้านปางดงเบซาร์	มูลค่าการค้า	1,629	1,063	749	471	572	-20.0	21.5
	ส่งออก	1,320	614	625	339	346	-23.8	2.2
	นำเข้า	309	449	124	132	226	12.6	71.1
	ดุลการค้า	1,010	165	501	206	120	4.7	-42.0
ด้านคลองใหญ่	มูลค่าการค้า	4	4	1	35	106	615.6	207.6
	ส่งออก	4	4	1	22	1	378.3	-96.5
	นำเข้า	0	0	0	13	106	*	708.7
	ดุลการค้า	4	4	1	8	-105	-164.7	-1,339.9
ด้านหนองคาย	มูลค่าการค้า	2	0.4	5	302	36	1,610.4	-88.1
	ส่งออก	2	0	4	5	19	*	301.4
	นำเข้า	0	0.4	2	297	16	4,703.1	-94.5
	ดุลการค้า	2	-0.4	2	-292	3	-4,097.8	101.1
ด้านช่องเม็ก	มูลค่าการค้า	0	0.8	589	318	0.16	*	-99.9
	ส่งออก	0	0.66	588	318	0	*	-100.0
	นำเข้า	0	0.16	0.16	0.16	0.16	*	0.0
	ดุลการค้า	0	0.50	588	318	-0.16	*	-100.1

ด้านศุลกากร	ปี	2561	2562	2563	2564	2565	อัตราการขยายตัวเฉลี่ย ปี 61-65 (%)	อัตราการการ ขยายตัว ปี 64-65 (%)
ด้านเงินทุน	มูลค่าการค้า	0	0	9	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	9	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	-9	0	0	*	*
ด้านช่องจอม	มูลค่าการค้า	0	0	576	172	0	*	*
	ส่งออก	0	0	576	172	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	576	172	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช. (หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

2.3 การค้าผ่านแดนรายภาค

ตารางที่ 20 : การค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านรายภาค ปี 2561 – 2565

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (2561-2565) (%)	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี 2564-2565 (%)
	2561	2562	2563	2564	2565		
จังหวัดภาคใต้ – สิงคโปร์							
มูลค่าการค้ารวม	84,972	74,653	84,926	107,427	119,056	9.7	10.8
ส่งออก	33,294	30,440	31,757	39,288	50,582	12.1	28.7
นำเข้า	51,678	44,213	53,168	68,139	68,474	8.6	0.5
ดุลการค้า	-18,384	-13,773	-21,411	-28,851	-17,892	-6.8	38.0
จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - จีนตอนใต้และเวียดนาม							
มูลค่าการค้ารวม	160,930	166,965	209,074	324,418	227,559	13.6	-29.9
ส่งออก	76,434	86,088	96,513	146,802	94,557	10.3	-35.6
นำเข้า	84,496	80,878	112,561	177,616	133,002	16.9	-25.1
ดุลการค้า	-8,063	5,210	-16,048	-30,814	-38,445	-90.0	-24.8
จังหวัดภาคเหนือ - จีนตอนใต้							
มูลค่าการค้ารวม	19,976	27,531	26,368	40,033	62,501	35.4	56.1
ส่งออก	13,302	19,985	17,617	30,538	44,354	39.2	45.2
นำเข้า	6,675	7,546	8,752	9,495	18,147	32.2	91.1
ดุลการค้า	6,627	12,438	8,865	21,043	26,207	55.2	24.5
จังหวัดภาคตะวันออก - เวียดนาม							
มูลค่าการค้ารวม	1,167	997	2,680	4,048	2,712	43.0	-33.0
ส่งออก	852	498	1,234	1,537	650	18.2	-57.7
นำเข้า	315	499	1,447	2,511	2,062	75.9	-17.9
ดุลการค้า	537	-1	-213	-974	-1,411	-7,121.6	-44.9

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

2.3.1 ภาคใต้ – สิงคโปร์ : เป็นภาคที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเป็นอันดับ 2 รองจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 9.7 ต่อปี ซึ่งในปี 2565 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 119,056 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 10.8 โดยมีการส่งออกและนำเข้า ดังนี้

(1) การส่งออก : ในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออกผ่านแดน 50,582 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 28.7 และในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12.1 ต่อปี

(2) การนำเข้า : ในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 68,474 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 0.5 โดยในช่วงปี 2561 - 2565 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.6 ต่อปี

ในช่วงปี 2561 - 2565 ภาคใต้เสียเปรียบดุลการค้ากับสิงคโปร์มาโดยตลอด ในปี 2565 ขาดดุลการค้าลดลงร้อยละ 38.0 เมื่อเทียบกับปี 2564

ตารางที่ 21 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคใต้ – สิงคโปร์

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปี	2561	2562	2563	2564	2565	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยปี 61-65 (%)	อัตราการขยายตัวปี 64-65 (%)
มูลค่าการค้าผ่านแดนภาคใต้ - สิงคโปร์	มูลค่าการค้า	84,972	74,653	84,926	107,427	119,056	9.7	10.8
	ส่งออก	33,294	30,440	31,757	39,288	50,582	12.1	28.7
	นำเข้า	51,678	44,213	53,168	68,139	68,474	8.6	0.5
	ดุลการค้า	-18,384	-13,773	-21,411	-28,851	-17,892	-6.8	38.0
สงขลา	มูลค่าการค้า	82,513	72,720	83,528	105,613	118,288	10.4	12.0
	ส่งออก	33,106	30,346	31,330	38,593	50,256	12.1	30.2
	นำเข้า	49,407	42,374	52,198	67,020	68,032	9.7	1.5
	ดุลการค้า	-16,301	-12,028	-20,867	-28,427	-17,776	-11.5	37.5
นราธิวาส	มูลค่าการค้า	92	78	291	395	178	59.9	-55.0
	ส่งออก	92	78	291	395	178	59.9	-55.0
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	92	78	291	395	178	59.9	-55.0
ระนอง	มูลค่าการค้า	2,333	1,840	1,078	1,382	557	-23.5	-59.7
	ส่งออก	62	1	107	262	116	3,161.1	-55.9
	นำเข้า	2,271	1,839	971	1,119	441	-27.9	-60.6
	ดุลการค้า	-2,210	-1,838	-864	-857	-326	33.1	62.0
ยะลา	มูลค่าการค้า	34	15	20	38	33	13.3	-13.4
	ส่งออก	34	15	20	38	33	13.3	-13.4
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	34	15	20	38	33	13.3	-13.4

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

2.3.2 ภาคตะวันออกเฉิยเหนือ – จินตอนใต้และเวียตนาม : มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเป็นอันดับ 1

ของประเทศไทย รองลงมา ได้แก่ ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออก โดยในช่วงปี 2561 – 2564 มูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านภาคตะวันออกเฉิยเหนือเพิ่มขึ้นและลดลงในปี 2565 แต่โดยรวมในช่วงปี 2561 – 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.6 ต่อปี ซึ่งในปี 2565 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 227,559 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 29.9

(1) การส่งออก : ในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออกผ่านแดน 94,557 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 35.6 และในช่วงปี 2561 – 2565 มูลค่าการส่งออกผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.3 ต่อปี

(2) การนำเข้า : ในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 133,002 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 25.1 และในช่วงปี 2561 – 2565 มูลค่าการนำเข้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 16.9 ต่อปี

ในปี 2565 จังหวัดมุกดาหาร เป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉิยเหนือที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนสูงที่สุด โดยมีมูลค่าการค้าผ่านแดน 150,564 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 31.3 การส่งออกมีมูลค่า 50,152 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 9.0 โดยเป็นการส่งออกผ่านแดนไปยังจีน 23,813 ล้านบาท และส่งออกไปยังเวียตนาม 26,340 ล้านบาท ขณะที่การนำเข้าผ่านแดนปี 2565 มีมูลค่า 100,411 ล้านบาท โดยเป็นการนำเข้าผ่านแดนจากจีน 71,789 ล้านบาท และนำเข้าจากเวียตนาม 28,622 ล้านบาท ในปี 2565 มุกดาหารเสียเปรียบดุลการค้ากับทั้งจีนและเวียตนามรวม 50,259 ล้านบาท โดยเสียเปรียบดุลการค้ากับจีน 47,977 ล้านบาท และเสียเปรียบดุลการค้ากับเวียตนาม 2,282 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ จังหวัดนครพนม ในปี 2565 จังหวัดนครพนม มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 62,655 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 39.1 และมีมูลค่าการส่งออก 41,769 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 53.6 โดยเป็นการส่งออกผ่านแดนไปยังเวียตนาม 21,044 ล้านบาท และไปยังจินตอนใต้ 20,725 ล้านบาท และการนำเข้าผ่านแดนมีมูลค่า 20,886 ล้านบาท โดยเป็นการนำเข้าผ่านแดนจากจีน 20,052 ล้านบาท และนำเข้าจากเวียตนาม 835 ล้านบาท และดุลการค้าผ่านแดนได้เปรียบดุลการค้ารวม 20,882 ล้านบาท โดยได้เปรียบดุลการค้ากับจีน 673 ล้านบาท และได้เปรียบดุลการค้ากับเวียตนาม 20,209 ล้านบาท

ในช่วงก่อนปี 2555 การค้าผ่านแดนไปยังจินตอนใต้และเวียตนามใช้ด่านศุลกากรมุกดาหารเป็นช่องทางหลักในการขนส่ง แต่หลังจากที่สะพานข้ามแม่น้ำโขง ณ จังหวัดนครพนมก่อสร้างแล้วเสร็จในปี 2554 การขนส่งไปยังเวียตนามและจินตอนใต้ได้หันมาใช้ด่านศุลกากรนครพนมเป็นช่องทางในการขนส่งมากขึ้นเนื่องจากมีระยะทางไปถึงตลาดในเวียตนามและชายแดนเวียตนาม - จีน (เพื่อขนส่งต่อเข้าประเทศจีน) สั้นกว่าการขนส่งผ่านด่านศุลกากรมุกดาหาร จึงทำให้มูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรนครพนมสูงกว่ามูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านทางด่านศุลกากรมุกดาหาร อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปี 2561 มูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรมุกดาหารกลับมาสูงกว่ามูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรนครพนม เนื่องจากสภาพถนนหมายเลข R12 ในสปป.ลาว ซึ่งใช้ในการขนส่งผ่านด่านศุลกากรนครพนมชำรุด จึงส่งผลให้การขนส่งหันมาใช้ถนนหมายเลข R9 ผ่านด่านศุลกากรมุกดาหารแทน จึงส่งผลให้มูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรมุกดาหารโดยเฉพาะการค้าผ่านแดนกับจินตอนใต้สูงขึ้น และการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรนครพนมลดลง

ตารางที่ 22 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ – จีนตอนใต้ และเวียดนาม

(หน่วย : ล้านบาท)

จังหวัด	ปี	2561	2562	2563	2564	2565	อัตราการขยายตัว เฉลี่ย ปี 61-65 (%)	อัตราการการ ขยายตัว ปี 64 – 65 (%)
มูลค่าการค้าผ่าน แดนจังหวัดภาค ตะวันออกเฉียง เหนือ - จีนตอนใต้ และเวียดนาม	มูลค่าการค้า	160,930	166,965	209,074	324,418	227,559	13.6	-29.9
	ส่งออก	76,434	86,088	96,513	146,802	94,557	10.3	-35.6
	นำเข้า	84,496	80,878	112,561	177,616	133,002	16.9	-25.1
	ดุลการค้า	-8,063	5,210	-16,048	-30,814	-38,445	-90.0	-24.8
มุกดาหาร	มูลค่าการค้า	89,352	99,421	152,623	219,230	150,564	19.3	-31.3
	ส่งออก	29,668	29,002	46,420	55,121	50,152	16.9	-9.0
	นำเข้า	59,685	70,419	106,203	164,109	100,411	21.1	-38.8
	ดุลการค้า	-30,017	-41,417	-59,782	-108,988	-50,259	-27.7	53.9
นครพนม	มูลค่าการค้า	70,397	66,729	54,580	102,925	62,655	6.5	-39.1
	ส่งออก	45,838	56,516	48,253	90,064	41,769	10.4	-53.6
	นำเข้า	24,559	10,213	6,327	12,861	20,886	17.3	62.4
	ดุลการค้า	21,279	46,304	41,926	77,203	20,882	29.8	-73.0
หนองคาย	มูลค่าการค้า	217	156	7	714	13,653	2,847.2	1,813.1
	ส่งออก	2	0	4	95	1,984	11,186.5	1,983.0
	นำเข้า	215	156	3	618	11,669	5,205.7	1,786.9
	ดุลการค้า	-213	-156	1	-523	-9,684	-15,608.4	-1,751.2
บึงกาฬ	มูลค่าการค้า	957	604	698	1,059	686	-1.2	-35.3
	ส่งออก	926	569	671	1,032	651	-0.9	-36.9
	นำเข้า	31	36	27	27	34	4.6	24.7
	ดุลการค้า	895	533	645	1,005	617	-0.6	-38.6
อุบลราชธานี	มูลค่าการค้า	0.02	52	590	318	0.04	77,381.9	-100.0
	ส่งออก	0	0.7	588	318	0	*	*
	นำเข้า	0.02	51	1.1	0.02	0.04	76,140.8	91.2
	ดุลการค้า	-0.02	-50	587	318	-0.04	-74,895.5	-100.0
สุรินทร์	มูลค่าการค้า	0	0	576	172	0	*	-100.0
	ส่งออก	0	0	576	172	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	576	172	0	*	-100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช. (หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

2.3.3 ภาคเหนือ – จันทอนใต้ : มูลค่าการค้าผ่านแดนปี 2561 - 2565 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 35.4 ต่อปี ซึ่งในปี 2565 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 62,501 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 56.1

ตารางที่ 23 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคเหนือ – จันทอนใต้

(หน่วย : ล้านบาท)

จังหวัด	ปี	2561	2562	2563	2564	2565	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยปี 61-65 (%)	อัตราการขยายตัวปี 64-65 (%)
มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคเหนือ - จันทอนใต้	มูลค่าการค้า	19,976	27,531	26,368	40,033	62,501	35.4	56.1
	ส่งออก	13,302	19,985	17,617	30,538	44,354	39.2	45.2
	นำเข้า	6,675	7,546	8,752	9,495	18,147	32.2	91.1
	ดุลการค้า	6,627	12,438	8,865	21,043	26,207	55.2	24.5
เชียงราย	มูลค่าการค้า	19,968	27,529	25,877	39,926	62,467	35.7	56.5
	ส่งออก	13,302	19,985	17,617	30,538	44,353	39.2	45.2
	นำเข้า	6,666	7,545	8,261	9,388	18,113	32.3	92.9
	ดุลการค้า	6,635	12,440	9,356	21,150	26,240	53.2	24.1
น่าน	มูลค่าการค้า	9	2	491	107	34	6,582.8	-68.2
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	9	2	491	107	34	6,580.1	-68.3
	ดุลการค้า	-9	-2	-491	-107	-34	-6,577.5	68.5

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช. (หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

- (1) การส่งออก : ในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออกผ่านแดน 44,354 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 45.2 โดยในช่วงปี 2561 - 2565 การส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 39.2 ต่อปี
- (2) การนำเข้า : ในปี 2565 มีมูลค่านำเข้าผ่านแดน 18,147 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 91.1 โดยในช่วงปี 2561 - 2565 การนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 32.2 ต่อปี

ภาคเหนือเป็นภาคที่ได้เปรียบดุลการค้ามากที่สุด ในช่วงปี 2561-2565 ได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด โดยในปี 2565 ได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับจันทอนใต้ 26,207 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 24.5

ในปี 2565 จังหวัดในภาคเหนือที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนสูงที่สุดคือ จังหวัดเชียงราย โดยการค้าผ่านแดนในปี 2565 มีมูลค่า 62,467 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 56.5 มูลค่าการส่งออกในปี 2565 มีมูลค่า 44,353 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 45.2 การนำเข้าผ่านแดนปี 2565 มีมูลค่า 18,113 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 92.9 และ ปี 2565 ได้เปรียบดุลการค้า 26,240 ล้านบาท โดยได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 24.1

2.3.4 ภาคตะวันออก – เวียดนาม : มูลค่าการค้าผ่านแดนมีความผันผวนและมีมูลค่าการค้าผ่านแดนกับไทยเป็นอันดับสุดท้าย โดยมูลค่าการค้าผ่านแดนโดยรวมในช่วงปี 2561 - 2565 ของภาคตะวันออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 43 ต่อปี ในปี 2565 มีมูลค่าการค้า 2,712 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 33

(1) การส่งออก : ปี 2565 มีมูลค่าการส่งออกผ่านแดน 650 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 57.7 โดยในช่วงปี 2561 – 2565 การส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 18.2 ต่อปี

(2) การนำเข้า : ในปี 2565 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 2,062 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 17.9 โดยในช่วงปี 2561 – 2565 การนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 75.9 ต่อปี

ในช่วงปี 2559 - 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับเวียดนามมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม ในปี 2562-2565 ไทยเริ่มเสียเปรียบดุลการค้า โดยในปี 2565 เสียเปรียบดุลการค้ากับเวียดนาม 1,411 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 44.9

ในปี 2565 จังหวัดในภาคตะวันออกที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนสูงที่สุดคือ จังหวัดสระแก้ว โดยมีมูลค่าการค้าผ่านแดน 2,605 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 35.1 มูลค่าการส่งออกในปี 2565 มีมูลค่า 649 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 57.1 มูลค่าการนำเข้าผ่านแดนปี 2565 มีมูลค่า 1,956 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 21.7 และดุลการค้าผ่านแดนในปี 2565 เสียเปรียบดุลการค้า 1,307 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 33.1

ตารางที่ 24 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออก - เวียดนาม

(หน่วย : ล้านบาท)

จังหวัด	ปี	2561	2562	2563	2564	2565	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยปี 61-65 (%)	อัตราการขยายตัวปี 64-65 (%)
มูลค่าการค้าผ่านแดน จังหวัดภาคตะวันออก - เวียดนาม	มูลค่าการค้า	1,167	997	2,680	4,048	2,712	43.0	-33.0
	ส่งออก	852	498	1,234	1,537	650	18.2	-57.7
	นำเข้า	315	499	1,447	2,511	2,062	75.9	-17.9
	ดุลการค้า	537	-1	-213	-974	-1,411	7,121.6	-44.9
สระแก้ว	มูลค่าการค้า	1,164	993	2,670	4,013	2,605	42.3	-35.1
	ส่งออก	848	494	1,232	1,515	649	18.3	-57.1
	นำเข้า	315	499	1,438	2,497	1,956	74.6	-21.7
	ดุลการค้า	533	-5	-206	-982	-1,307	1,203.9	-33.1
ตราด	มูลค่าการค้า	4	4	1.4	35	106	616.2	207.7
	ส่งออก	4	4	1.2	21	1	377.4	-96.5
	นำเข้า	0	0	0.2	13	106	*	709.0
	ดุลการค้า	4	4	1.0	8	-105	166.0	-1,339.4
จันทบุรี	มูลค่าการค้า	0	0	9	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	9	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	-9	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

(หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

2.4 การค้าผ่านแดนในระยะต่อไป

ปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการค้าชายแดนในระยะต่อไป ได้แก่ ความสามารถในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ และการผ่อนคลายมาตรการควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในแต่ละประเทศ การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกอันเป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดดังกล่าว และการเผชิญกับผลกระทบจากปัญหาความขัดแย้งทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา และสงครามระหว่างรัสเซีย - ยูเครน โดยสำหรับจีนตอนใต้ในปี 2565 เศรษฐกิจจีนเติบโต ร้อยละ 3 ซึ่งเป็นการเติบโตต่ำที่สุดในรอบ 50 ปี โดยเป็นผลต่อเนื่องมาจากการระบาดของ COVID-19 และการดำเนินมาตรการโควิดเป็นศูนย์ (zero-COVID) ที่เข้มงวดและยาวนาน โดยในช่วงต้นปี 2565 จีนได้เผชิญกับการระบาดของ COVID-19 สายพันธุ์โอไมครอนทำให้ต้องปิดเมือง (Lockdown) ที่เป็นฐานการผลิตสำคัญของจีน ซึ่งนำมาซึ่งปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบและแรงงาน และส่งผลให้จีนต้องปิดโรงงานและก่อให้เกิดปัญหาความไม่ต่อเนื่องในกระบวนการผลิตจนเกิดภาวะชะงักงันของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain

Disruption) ซึ่งส่งผลกระทบต่อหลายประเทศในเอเชียรวมทั้งประเทศไทย จากมาตรการดังกล่าวทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศจีนไม่พอใจการควบคุมสถานการณ์ที่เคร่งครัดของรัฐบาล จึงทำให้ในช่วงปลายปี 2565 รัฐบาลจีนได้ผ่อนคลายมาตรการโควิดเป็นศูนย์ ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มเร่งตัวกลับมาได้เพิ่มขึ้น และช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวดีขึ้นในช่วงปี 2566

นอกจากนี้ การพัฒนาเส้นทางรถไฟจีน - ลาว จะช่วยเพิ่มช่องทางการขนส่งสินค้าที่สามารถลดระยะเวลาและต้นทุนการขนส่งของผู้ประกอบการ และการเพิ่มประสิทธิภาพด้านศุลกากรของไทย และจีนโดยนำระบบเทคโนโลยีอัจฉริยะที่ทันสมัยมาใช้งานเพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดนจะช่วยสนับสนุนให้การค้าผ่านแดนระหว่างไทยและจีนขยายตัวเพิ่มขึ้นได้ในอนาคต ดังนั้นจึงเป็นโอกาสของไทยในการส่งออกสินค้าไปยังจีนตอนใต้ โดยสินค้าส่งออกของไทยโดยเฉพาะผลไม้สดอย่างพารา และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ยังคงเป็นที่ต้องการของตลาดจีนและเป็นสินค้าส่งออกที่มีโอกาสเติบโต อย่างไรก็ตาม ในขณะเดียวกันการพัฒนาด้านศุลกากรของจีนบริเวณชายแดนเวียดนามจะช่วยเพิ่มโอกาสในการส่งออกสินค้าของเวียดนามด้วย โดยเวียดนามเป็นคู่แข่งสำคัญของไทยในการผลิตและส่งออกผลไม้ แม้ว่าผลไม้ไทยจะเป็นที่ต้องการสูงของตลาดจีนเนื่องจากมีคุณภาพดีเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค แต่เวียดนามมีความได้เปรียบเรื่องระยะเวลาในการขนส่งที่สั้นกว่า ดังนั้น ไทยจึงควรรักษาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยของจีน เพื่อให้ไทยยังคงเป็นผู้ส่งออกผลไม้รายใหญ่ไปยังจีน

สำหรับการค้าผ่านแดนกับ**สิงคโปร์** เศรษฐกิจสิงคโปร์ในปี 2565 เติบโตร้อยละ 3.6 ลดลงจากปีก่อนหน้าที่เติบโตร้อยละ 5.8 เนื่องจากเศรษฐกิจสิงคโปร์เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกเป็นหลัก ดังนั้น อุปสงค์ของตลาดโลกซึ่งหดตัวอันเป็นผลมาจากความขัดแย้งทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา และสงครามระหว่างรัสเซีย - ยูเครน ที่สร้างความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจและการเมืองทั่วโลกและกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักลงทุน และการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนซึ่งเป็นคู่ค้าที่สำคัญของสิงคโปร์ได้ส่งผลให้เศรษฐกิจสิงคโปร์เติบโตลดลง สำหรับสถานการณ์การค้าผ่านแดนระหว่างไทยกับสิงคโปร์ แม้ว่าในเดือนมีนาคม 2565 สิงคโปร์มีการผ่อนคลายมาตรการ COVID-19 และในเดือนเมษายนได้เปิดประเทศเกือบเทียบเท่าช่วงก่อนมีการแพร่ระบาดของ COVID-19 แต่มูลค่าการค้าผ่านแดนของไทย - สิงคโปร์ ในปี 2565 ยังคงหดตัว และอาจหดตัวต่อเนื่องในปี 2566 เนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังคงชะลอตัว อย่างไรก็ตาม หากเศรษฐกิจของไทยเริ่มฟื้นตัวจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้มูลค่าการค้าผ่านแดนระหว่างไทย - สิงคโปร์เพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้ สิงคโปร์ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและนวัตกรรม ไทยจึงควรเพิ่มศักยภาพแรงงานเพื่อเตรียมการรองรับการผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นและมีนวัตกรรม และสร้างความเข้มแข็งในการผลิตสินค้าส่งออกที่จะใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าที่เป็นที่ต้องการของตลาดโลกไปยังสิงคโปร์ให้มากขึ้น

ในส่วนของ**เวียดนาม** หลังจากสถานการณ์การผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้กิจกรรมการผลิตและการดำเนินธุรกิจฟื้นตัวขึ้นอย่างมาก โดยเศรษฐกิจเวียดนามในปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 8.02 ซึ่งเป็นการขยายตัวสูงที่สุดนับตั้งแต่ปี 2554 - 2563 โดยเฉพาะการเติบโตทางเศรษฐกิจในสาขาบริการซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.57 อันเป็นผลมาจากอุปสงค์ต่อการบริโภคที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอุปสงค์ด้านการท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวเวียดนาม และนโยบายเปิดประเทศต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติตั้งแต่เดือนมีนาคม 2565 นอกจากนี้ การที่เศรษฐกิจของเวียดนามเติบโตขึ้นอย่างมีนัยสำคัญอีกส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการลงทุนโดยรัฐวิสาหกิจของเวียดนาม และ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งเวียดนามยังได้รับประโยชน์จากโมเดล China +1 ซึ่งส่งผลให้นักลงทุนต่างชาติส่วนหนึ่งหันมาลงทุนในเวียดนามแทนจีน เนื่องจากจีนยังคงดำเนินการปิดประเทศจากนโยบาย zero-COVID และจีนเน้นการผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีมากขึ้นแทนการผลิตสินค้าที่เน้นการใช้แรงงาน สำหรับการค้าผ่านแดนไทย – เวียดนาม ยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2563 จนถึงปี 2565 อย่างไรก็ดี เนื่องจากเศรษฐกิจเวียดนามให้ความสำคัญกับการผลิตที่มุ่งเน้นการส่งออก ดังนั้น ในปี 2566 เวียดนามอาจต้องเผชิญความท้าทายจากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่เติบโตช้าและอัตราเงินเฟ้อทั่วโลกที่ยังคงสูงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากผลกระทบจากความขัดแย้งทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา และสงครามระหว่างรัสเซีย - ยูเครน ซึ่งอาจทำให้ความต้องการบริโภคสินค้าลดลง และส่งผลให้การนำเข้าสินค้าจากไทยซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรม อาทิ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เครื่องหนัง รองเท้า และอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมส่งออกหลักของเวียดนามลดลงด้วย

การค้าผ่านแดนของไทยกับทั้ง 3 ประเทศ ยังคงมีโอกาสขยายตัวเพิ่มขึ้นในอนาคต แม้ยังอยู่ระหว่างการฟื้นฟูเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 และเผชิญกับการชะลอตัวลงของเศรษฐกิจโลก และความตึงเครียดจากสถานการณ์ความขัดแย้งทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา และสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน โดยประเทศไทยควรต้องเร่งปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมด้านแรงงานให้มีทักษะขั้นสูงที่สามารถรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงและการแข่งขันด้านเทคโนโลยีที่จะเพิ่มขึ้น และการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอาเซียน เป็นต้น และการติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าผ่านแดนของไทยอย่างใกล้ชิด

ภาคผนวก

ก.

ตารางมูลค่าการค้าชายแดน

ตารางที่ 1 : การค้าชายแดนผ่านด่านสำคัญ

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเทศเพื่อนบ้าน	ด่าน	มูลค่า (ล้านบาท)	ม.ค.-ธ.ค. 64	ม.ค.-ธ.ค. 65	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
มาเลเซีย	สะเตา	มูลค่ารวม	278,689	268,689	-3.6
		ส่งออก	151,260	143,045	-5.4
		นำเข้า	127,429	125,644	-1.4
		ดุลการค้า	23,831	17,401	-27.0
	ปาดังเบซาร์	มูลค่ารวม	49,827	60,082	20.6
		ส่งออก	25,594	34,777	35.9
		นำเข้า	24,233	25,304	4.4
		ดุลการค้า	1,361	9,473	595.8
เมียนมา	แม่สอ	มูลค่ารวม	106,741	131,376	23.1
		ส่งออก	84,395	105,090	24.5
		นำเข้า	22,345	26,286	17.6
		ดุลการค้า	62,050	78,805	27.0
	สังขละบุรี	มูลค่ารวม	55,654	86,170	54.8
		ส่งออก	652	837	28.4
		นำเข้า	55,002	85,332	55.1
		ดุลการค้า	-54,349	-84,495	-55.5
	ระนอง	มูลค่ารวม	27,125	23,000	-15.2
		ส่งออก	22,378	18,468	-17.5
		นำเข้า	4,747	4,532	-4.5
		ดุลการค้า	17,631	13,936	-21.0
	แม่สาย	มูลค่ารวม	13,882	20,149	45.1
		ส่งออก	12,028	18,648	55.0
		นำเข้า	1,854	1,500	-19.1
		ดุลการค้า	10,174	17,148	68.5
สปป.ลาว	หนองคาย	มูลค่ารวม	74,995	86,508	15.4
		ส่งออก	64,291	72,784	13.2
		นำเข้า	10,704	13,723	28.2
		ดุลการค้า	53,587	59,061	10.2
	มุกดาหาร	มูลค่ารวม	40,685	56,142	38.0
		ส่งออก	22,633	37,132	64.1
		นำเข้า	18,052	19,010	5.3
		ดุลการค้า	4,581	18,122	295.6
	ทุ่งช้าง	มูลค่ารวม	28,359	34,503	21.7
		ส่งออก	5,074	8,744	72.3
		นำเข้า	23,285	25,759	10.6
		ดุลการค้า	-18,211	-17,016	6.6

ประเทศเพื่อนบ้าน	ด้าน	มูลค่า (ล้านบาท)	ม.ค.-ธ.ค. 64	ม.ค.-ธ.ค. 65	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	ช่องเม็ก	มูลค่ารวม	25,003	30,921	23.7
		ส่งออก	12,895	15,675	21.6
		นำเข้า	12,109	15,246	25.9
		ดุลการค้า	786	429	-45.4
	ท่าลี่	มูลค่ารวม	20,229	22,869	13.0
		ส่งออก	4,173	4,125	-1.1
		นำเข้า	16,056	18,743	16.7
		ดุลการค้า	-11,883	-14,618	-23.0
	นครพนม	มูลค่ารวม	16,723	17,255	3.2
		ส่งออก	8,313	8,508	2.3
		นำเข้า	8,410	8,747	4.0
		ดุลการค้า	-97	-239	-147.5
กัมพูชา	อรัญประเทศ	มูลค่ารวม	103,260	126,465	22.5
		ส่งออก	86,378	103,062	19.3
		นำเข้า	16,882	23,403	38.6
		ดุลการค้า	69,496	79,659	14.6
	คลองใหญ่	มูลค่ารวม	31,213	33,289	6.7
		ส่งออก	27,937	29,618	6.0
		นำเข้า	3,276	3,671	12.1
		ดุลการค้า	24,661	25,948	5.2
	จันทบุรี	มูลค่ารวม	21,541	26,069	21.0
		ส่งออก	17,861	22,694	27.1
		นำเข้า	3,681	3,375	-8.3
		ดุลการค้า	14,180	19,319	36.2
	ช่องจอม	มูลค่ารวม	10,924	10,106	-7.5
		ส่งออก	9,450	7,181	-24.0
		นำเข้า	1,474	2,926	98.5
		ดุลการค้า	7,976	4,255	-46.7

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 2 : รายการสินค้าส่งออกไปยังมาเลเซีย 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 65 คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ
		ม.ค.-ธ.ค. 64	ม.ค.-ธ.ค. 65		
1	ยางพารา	25,412	22,528	-11.4	12.3
2	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และ ส่วนประกอบ	30,315	22,258	-26.6	12.1
3	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	10,504	14,633	39.3	8.0
4	แผงวงจรไฟฟ้า	5,876	7,916	34.7	4.3
5	ยางยานพาหนะ	3,856	5,510	42.9	3.0
	อื่นๆ	106,437	110,678	4.0	60.3
	รวม	182,401	183,523	0.6	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 3 : รายการสินค้านำเข้าจากมาเลเซีย 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 65 คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ
		ม.ค.-ธ.ค. 64	ม.ค.-ธ.ค. 65		
1	แท็บเล็ต จานแม่เหล็ก สำหรับคอมพิวเตอร์	31,910	25,894	-18.9	17.0
2	อุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับตัดต่อหรือ ป้องกันวงจรไฟฟ้า	4,640	8,349	79.9	5.5
3	เม็ดพลาสติก	7,171	8,071	12.6	5.3
4	ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์	10,612	7,806	-26.4	5.1
5	เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรม และส่วนประกอบ	7,742	7,067	-8.7	4.6
	อื่นๆ	91,464	95,409	4.3	62.5
	รวม	153,539	152,596	-0.6	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 4 : รายการสินค้าส่งออกไปยังเมียนมา 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 65 คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 64	ม.ค. - ธ.ค. 65		
1	น้ำมันดีเซล	8,145	14,320	75.8	10.0
2	น้ำมันสำเร็จรูปอื่น ๆ	5,430	8,485	56.3	5.9
3	เครื่องดัดไม้ไม่มีแอลกอฮอล์	6,039	6,131	1.5	4.3
4	เครื่องสำอาง เครื่องหอม และสบู	3,326	5,305	59.5	3.7
5	ผ้าผืนและด้าย	3,148	4,972	57.9	3.5
	อื่นๆ	93,689	104,371	11.4	72.7
	รวม	119,777	143,582	19.9	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 5 : รายการสินค้านำเข้าจากเมียนมา 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 65 คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 64	ม.ค. - ธ.ค. 65		
1	ก๊าซธรรมชาติ	54,992	85,160	54.9	70.9
2	ธัญพืช	12,492	13,211	5.8	11.0
3	สัตว์น้ำ	3,637	3,133	-13.9	2.6
4	โค กระบือ สุกร แพะ แกะ	35	3,082	8708.7	2.6
5	ผักและของปรุงแต่งจากผัก	1,568	2,016	28.6	1.7
	อื่นๆ	12,801	13,453	5.1	11.2
	รวม	85,525	120,056	40.4	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 6 : รายการสินค้าส่งออกไปยังสปป.ลาว 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 65 คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 64	ม.ค. - ธ.ค. 65		
1	น้ำมันดีเซล	11,920	26,100	119.0	16.7
2	น้ำมันสำเร็จรูปอื่น ๆ	7,976	12,119	51.9	7.7
3	ทองคำยังไม่ได้ขึ้นรูป	12,106	11,109	-8.2	7.1
4	น้ำตาลทราย	2,066	8,755	323.9	5.6
5	รถยนต์ อุปกรณ์และ ส่วนประกอบ	7,594	6,750	-11.1	4.3
	อื่นๆ	83,091	91,905	10.6	58.6
	รวม	124,753	156,738	25.6	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 7 : รายการสินค้านำเข้าจากสปป.ลาว 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 65 คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 64	ม.ค. - ธ.ค. 65		
1	เชื้อเพลิงอื่น ๆ	63,885	70,976	11.1	68.7
2	ผักและของปรุงแต่งจากผัก	7,350	10,530	43.3	10.2
3	เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและ อุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรเลข โทรศัพท์ อุปกรณ์)	3,480	4,476	28.6	4.3
4	ทองแดงและผลิตภัณฑ์	1,832	2,207	20.5	2.1
5	ปูนซีเมนต์	1,893	2,142	13.2	2.1
	อื่นๆ	11,605	13,012	12.1	12.6
	รวม	90,045	103,343	14.8	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : มูลค่าทองคำในปี 2562 ไม่อยู่ใน 50 อันดับ

ตารางที่ 8 : รายการสินค้าส่งออกไปยังกัมพูชา 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 65 คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 64	ม.ค. - ธ.ค. 65		
1	รถยนต์ อุปกรณ์และ ส่วนประกอบ	12,568	18,169	44.6	11.1
2	เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	12,688	13,885	9.4	8.5
3	รถจักรยานยนต์และ ส่วนประกอบ	5,663	6,551	15.7	4.0
4	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบ ลูกสูบและส่วนประกอบ	5,101	5,921	16.1	3.6
5	ผ้าฝ้ายและด้าย	3,667	4,894	33.5	3.0
	อื่นๆ	103,427	114,767	11.0	69.9
	รวม	143,113	164,186	14.7	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 9 : รายการสินค้านำเข้าจากกัมพูชา 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 65 คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 64	ม.ค. - ธ.ค. 65		
1	ผักและของปรุงแต่งจากผัก	7,882	10,519	33.5	30.8
2	อลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	6,030	7,996	32.6	23.4
3	ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้ม ฉนวน	3,167	3,966	25.3	11.6
4	ทองแดงและผลิตภัณฑ์	1,448	1,692	16.9	5.0
5	ส่วนประกอบ และอุปกรณ์ รวมทั้งโครงรถและตัวถัง	374	965	158.3	2.8
	อื่นๆ	7,134	8,991	26.0	26.3
	รวม	26,034	34,129	31.1	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 10 : แสดงมูลค่าการค้าขายแดนจังหวัดภาคใต้-ประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2561-2565

จังหวัดภาคใต้	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ ขยายตัว เฉลี่ย ปี 61-65 (%)	อัตราการการ ขยายตัว ปี 64-65 (%)
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		
ภาคใต้-มาเลเซีย								
สงขลา	มูลค่ารวม	301,643	267,147	243,581	329,957	330,373	3.8	0.1
	ส่งออก	147,240	122,335	120,550	178,285	179,419	7.5	0.6
	นำเข้า	154,403	144,812	123,031	151,672	150,953	0.4	-0.5
	ดุลการค้า	-7,162	-22,477	-2,481	26,613	28,466	263.7	7.0
นราธิวาส	มูลค่ารวม	3,483	4,600	3,020	2,993	2,886	-1.7	-3.6
	ส่งออก	975	2,166	1,275	1,543	1,651	27.3	7.0
	นำเข้า	2,509	2,435	1,744	1,450	1,235	-15.7	-14.8
	ดุลการค้า	-1,534	-269	-469	93	416	119.3	349.3
ยะลา	มูลค่ารวม	2,506	2,228	2,331	2,589	2,531	0.6	-2.2
	ส่งออก	2,426	2,153	2,282	2,530	2,422	0.3	-4.3
	นำเข้า	80	75	48	59	109	16.3	86.3
	ดุลการค้า	2,345	2,079	2,234	2,471	2,313	0.1	-6.4
สตูล	มูลค่ารวม	603	426	522	400	329	-12.0	-17.9
	ส่งออก	297	109	84	43	31	-40.8	-27.6
	นำเข้า	305	317	438	358	298	1.7	-16.7
	ดุลการค้า	-8	-208	-354	-315	-267	-629.4	15.3
ปัตตานี	มูลค่ารวม	13	426	522	0	0	*	*
	ส่งออก	0	109	84	0	0	*	*
	นำเข้า	13	317	438	0	0	*	*
	ดุลการค้า	-13	-208	-354	0	0	*	*
ภาคใต้-มาเลเซีย	มูลค่ารวม	308,248	274,828	249,975	335,940	336,118	3.6	0.1
	ส่งออก	150,938	126,872	124,276	182,401	183,523	7.3	0.6
	นำเข้า	157,310	147,956	125,699	153,539	152,596	0.1	-0.6
	ดุลการค้า	-6,372	-21,083	-1,423	28,862	30,927	499.6	7.2
ระนอง (ภาคใต้-เมียนมา)	มูลค่ารวม	21,703	20,234	17,002	27,125	23,000	5.4	-15.2
	ส่งออก	16,733	15,471	11,128	22,378	18,468	12.0	-17.5
	นำเข้า	4,970	4,763	5,873	4,747	4,532	-1.1	-4.5
	ดุลการค้า	11,764	10,708	5,255	17,631	13,936	38.7	-21.0
รวมภาคใต้	มูลค่ารวม	329,951	295,062	266,977	363,064	359,119	3.7	-1.1
	ส่งออก	167,672	142,343	135,405	204,779	201,991	7.5	-1.4
	นำเข้า	162,280	152,719	131,572	158,286	157,128	0.0	-0.7
	ดุลการค้า	5,392	-10,376	3,832	46,493	44,863	238.5	-3.5

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ

ตารางที่ 11 : แสดงมูลค่าการค้าขายแดนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-ประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2561-2565

จังหวัดชายแดน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการขยายตัว เฉลี่ย ปี 61-65 (%)	อัตราการการ ขยายตัว ปี 64-65 (%)
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-สปป.ลาว								
หนองคาย	มูลค่ารวม	62,068	59,303	60,654	74,995	86,508	9.2	15.4
	ส่งออก	53,366	51,543	47,182	64,291	72,784	9.4	13.2
	นำเข้า	8,702	7,760	13,472	10,704	13,723	17.6	28.2
	ดุลการค้า	44,664	43,783	33,710	53,587	59,061	11.1	10.2
อุบลราชธานี	มูลค่ารวม	17,635	16,649	21,492	25,056	30,979	15.9	23.6
	ส่งออก	12,945	12,089	11,408	12,895	15,691	5.6	21.7
	นำเข้า	4,690	4,560	10,084	12,161	15,288	41.2	25.7
	ดุลการค้า	8,255	7,528	1,325	734	403	-45.2	-45.1
มุกดาหาร	มูลค่ารวม	62,316	56,392	40,408	40,685	56,142	0.2	38.0
	ส่งออก	25,437	24,274	19,087	22,633	37,132	14.2	64.1
	นำเข้า	36,879	32,118	21,321	18,052	19,010	-14.1	5.3
	ดุลการค้า	-11,442	-7,844	-2,234	4,581	18,122	175.9	295.6
เลย	มูลค่ารวม	6,235	9,440	16,607	20,308	23,070	40.8	13.6
	ส่งออก	5,168	5,168	4,008	4,175	4,185	-4.5	0.2
	นำเข้า	1,067	4,272	12,599	16,133	18,884	135.1	17.1
	ดุลการค้า	4,101	896	-8,591	-11,957	-14,699	-299.7	-22.9
นครพนม	มูลค่ารวม	14,817	15,221	15,625	16,723	17,255	3.9	3.2
	ส่งออก	6,343	7,848	8,987	8,313	8,508	8.3	2.3
	นำเข้า	8,474	7,373	6,638	8,410	8,747	1.9	4.0
	ดุลการค้า	-2,130	475	2,349	-97	-239	66.3	-147.4
บึงกาฬ	มูลค่ารวม	4,053	2,297	2,268	2,790	5,064	15.0	81.5
	ส่งออก	3,589	1,868	1,551	1,977	3,674	12.1	85.8
	นำเข้า	464	429	717	813	1,390	36.0	71.1
	ดุลการค้า	3,126	1,439	835	1,165	2,283	9.9	96.0
รวมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - สปป.ลาว	มูลค่ารวม	167,124	159,302	157,054	180,556	219,018	7.5	21.3
	ส่งออก	106,848	102,790	92,224	114,284	141,975	8.5	24.2
	นำเข้า	60,275	56,512	64,830	66,272	77,043	6.7	16.3
	ดุลการค้า	46,573	46,278	27,393	48,013	64,932	17.3	35.2

จังหวัดภาคใต้	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการขยายตัว เฉลี่ย ปี 61-65 (%)	อัตราการการ ขยายตัว ปี 64-65 (%)
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-กัมพูชา								
สุรินทร์	มูลค่ารวม	5,317	8,240	16,536	10,924	10,106	28.6	-7.5
	ส่งออก	3,349	5,732	13,446	9,450	7,181	38.0	-24.0
	นำเข้า	1,969	2,508	3,090	1,474	2,926	24.2	98.5
	ดุลการค้า	1,380	3,225	10,356	7,976	4,255	71.3	-46.7
ศรีสะเกษ	มูลค่ารวม	834	874	1,778	2,209	2,385	35.1	8.0
	ส่งออก	609	631	886	1,487	1,631	30.4	9.6
	นำเข้า	225	243	892	721	754	65.2	4.6
	ดุลการค้า	385	388	-6	766	877	3,069.8	14.4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - กัมพูชา	มูลค่ารวม	6,152	9,114	18,315	13,133	12,491	29.0	-4.9
	ส่งออก	3,958	6,363	14,332	10,937	8,811	35.7	-19.4
	นำเข้า	2,194	2,750	3,983	2,195	3,680	23.2	67.6
	ดุลการค้า	1,765	3,613	10,349	8,742	5,131	58.6	-41.3
รวมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	มูลค่ารวม	173,276	168,416	175,368	193,689	231,509	7.8	19.5
	ส่งออก	110,807	109,153	106,555	125,222	150,786	8.5	20.4
	นำเข้า	62,469	59,263	68,813	68,467	80,723	7.1	17.9
	ดุลการค้า	48,338	49,891	37,743	56,755	70,063	13.2	23.4

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

ตารางที่ 12 : แสดงมูลค่าการค้าขายแดนจังหวัดภาคเหนือ-ประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2561 - 2565

ภาคเหนือ	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการขยายตัว เฉลี่ย ปี 61-65 (%)	อัตราการการ ขยายตัว ปี 64-65 (%)
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		
ภาคเหนือ-เมียนมา								
ตาก	มูลค่ารวม	77,914	79,576	74,496	106,741	131,376	15.5	23.1
	ส่งออก	71,888	70,436	63,649	84,395	105,090	11.4	24.5
	นำเข้า	6,027	9,139	10,847	22,345	26,286	48.5	17.6
	ดุลการค้า	65,861	61,297	52,802	62,050	78,805	5.9	27.0
เชียงราย	มูลค่ารวม	10,485	12,045	12,577	13,882	20,149	18.7	45.1
	ส่งออก	10,193	11,660	11,128	12,028	18,648	18.2	55.0
	นำเข้า	292	385	1,449	1,854	1,500	79.4	-19.1
	ดุลการค้า	9,901	11,276	9,680	10,174	17,148	18.3	68.5
แม่ฮ่องสอน	มูลค่ารวม	1,744	1,133	407	208	1,447	112.0	596.2
	ส่งออก	874	605	217	196	427	3.3	117.9
	นำเข้า	870	528	190	12	1,019	2118.6	8671.6
	ดุลการค้า	4	77	27	185	-592	517.4	-420.7
เชียงใหม่	มูลค่ารวม	0	0	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	0	*	*
อื่นๆ (ไทย- เมียนมา)	มูลค่ารวม	0	0	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	0	*	*
รวมภาคเหนือ - เมียนมา	มูลค่ารวม	90,143	92,754	87,480	120,831	152,971	15.5	26.6
	ส่งออก	82,955	82,702	74,994	96,620	124,166	11.9	28.5
	นำเข้า	7,188	10,052	12,486	24,211	28,805	44.2	19.0
	ดุลการค้า	75,766	72,650	62,508	72,408	95,361	7.4	31.7

ภาคเหนือ	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ ขยายตัว เฉลี่ย ปี 61-65 (%)	อัตราการการ ขยายตัว ปี 64-65 (%)
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		
ภาคเหนือ-สปป.ลาว								
เชียงราย	มูลค่ารวม	16,534	10,579	6,508	5,734	6,407	-18.7	11.7
	ส่งออก	16,197	10,159	6,311	5,391	6,020	-19.5	11.7
	นำเข้า	337	419	197	342	387	14.5	13.0
	ดุลการค้า	15,860	9,740	6,114	5,049	5,633	-20.4	11.6
น่าน	มูลค่ารวม	29,122	26,326	-16,986	26,864	32,122	25.9	19.6
	ส่งออก	5,066	3,832	4,044	3,627	6,412	11.9	76.8
	นำเข้า	24,056	22,494	21,030	23,238	25,709	2.0	10.6
	ดุลการค้า	-18,990	-18,663	-16,986	-19,611	-19,297	-0.8	1.6
พะเยา	มูลค่ารวม	62	98	-119	145	154	16.2	6.0
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	62	98	119	145	154	27.1	6.0
	ดุลการค้า	-62	-98	-119	-145	-154	-27.1	-6.0
อุตรดิตถ์	มูลค่ารวม	726	1,142	1,007	1,495	2,381	38.3	59.3
	ส่งออก	695	1,110	1,044	1,447	2,331	38.3	61.1
	นำเข้า	30	32	38	48	50	13.7	4.8
	ดุลการค้า	665	1,079	1,007	1,400	2,281	39.4	63.0
รวมภาคเหนือ - สปป.ลาว	มูลค่ารวม	46,444	38,144	32,782	34,239	41,063	-1.9	19.9
	ส่งออก	21,959	15,101	11,399	10,466	14,763	-5.7	41.1
	นำเข้า	24,485	23,043	21,384	23,773	26,300	2.2	10.6
	ดุลการค้า	-2,526	-7,942	-9,985	-13,307	-11,537	-65.0	13.3
รวมภาคเหนือ	มูลค่ารวม	136,588	130,899	120,263	155,069	194,035	10.4	25.1
	ส่งออก	104,914	97,803	86,393	107,085	138,929	8.8	29.7
	นำเข้า	31,674	33,096	33,870	47,984	55,105	15.8	14.8
	ดุลการค้า	73,240	64,707	52,524	59,101	83,824	6.0	41.8

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ

ตารางที่ 13 : แสดงมูลค่าการค้าจังหวัดชายแดนภาคตะวันออก-ประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2561 – 2565

จังหวัดชายแดน ภาคตะวันออก	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ ขยายตัว เฉลี่ย ปี 61-65 (%)	อัตราการการ ขยายตัว ปี 64-65 (%)
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		
ภาคตะวันออก-กัมพูชา								
สระแก้ว	มูลค่ารวม	90,640	101,224	87,115	103,260	126,465	9.7	22.5
	ส่งออก	76,304	88,699	73,954	86,378	103,062	8.9	19.3
	นำเข้า	14,335	12,525	13,161	16,882	23,403	14.8	38.6
	ดุลการค้า	61,969	76,174	60,794	69,496	79,659	7.9	14.6
ตราด	มูลค่ารวม	36,226	35,119	30,947	31,213	33,289	-1.9	6.7
	ส่งออก	31,305	30,559	27,671	27,937	29,618	-1.2	6.0
	นำเข้า	4,921	4,559	3,276	3,276	3,671	-5.9	12.1
	ดุลการค้า	26,385	26,000	24,395	24,661	25,948	-0.3	5.2
จันทบุรี	มูลค่ารวม	12,339	15,755	19,751	21,541	26,069	20.8	21.0
	ส่งออก	11,008	14,412	17,164	17,861	22,694	20.3	27.1
	นำเข้า	1,330	1,343	2,587	3,681	3,375	31.9	-8.3
	ดุลการค้า	9,678	13,069	14,578	14,180	19,319	20.0	36.2
รวมการค้า ชายแดนภาค ตะวันออก	มูลค่ารวม	139,204	152,098	137,813	156,014	185,823	8.0	19.1
	ส่งออก	118,618	133,671	118,790	132,176	155,375	7.6	17.6
	นำเข้า	20,586	18,427	19,023	23,839	30,448	11.4	27.7
	ดุลการค้า	98,032	115,243	99,766	108,337	124,926	7.0	15.3

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 14 : แสดงมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดภาคตะวันตก-ประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2561 – 2565

จังหวัดชายแดน ภาคตะวันตก	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ ขยายตัว เฉลี่ย ปี 61-65 (%)	อัตราการการ ขยายตัว ปี 64-65 (%)
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565		
ภาคตะวันตก-เมียนมา								
กาญจนบุรี	มูลค่ารวม	75,825	78,672	59,133	56,098	86,381	6.9	54.0
	ส่งออก	620	931	798	652	837	11.5	28.4
	นำเข้า	75,204	77,741	58,334	55,446	85,544	6.9	54.3
	ดุลการค้า	-74,584	-76,810	-57,536	-54,794	-84,707	-6.9	-54.6
ประจวบคีรีขันธ์	มูลค่ารวม	965	1,603	1,164	237	1,285	100.2	441.5
	ส่งออก	212	289	169	127	111	-10.6	-12.5
	นำเข้า	753	1,314	995	110	1,174	231.9	966.2
	ดุลการค้า	- 541	- 1,025	- 826	17	- 1,063	-1,566.7	-6,298.7
รวมภาคตะวันตก	มูลค่ารวม	76,789	80,275	60,297	56,336	87,667	7.2	55.6
	ส่งออก	832	1,220	967	780	949	7.0	21.7
	นำเข้า	75,957	79,055	59,329	55,556	86,718	7.2	56.1
	ดุลการค้า	-75,125	-77,835	-58,362	-54,777	- 85,769	-7.3	-56.6

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ภาคผนวก ข.

ตารางมูลค่าการค้าผ่านแดน

ตารางที่ 1 : เปรียบเทียบสัดส่วนมูลค่าการค้าชายแดนต่อการค้าผ่านแดนปี 2565

มูลค่า	สัดส่วน (เท่า)
มูลค่าการค้าชายแดนต่อการค้าผ่านแดน	2.1
มูลค่าการส่งออกชายแดนต่อการส่งออกผ่านแดน	2.5
มูลค่าการนำเข้าชายแดนต่อการนำเข้าผ่านแดน	1.7

ที่มา : กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ สศช. ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 2 : การค้าผ่านแดนผ่านด่านสำคัญ

ประเทศ	ด่าน	มูลค่า (ล้านบาท)	ม.ค.-ธ.ค. 64	ม.ค.-ธ.ค. 65	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
สิงคโปร์	สะเตา	มูลค่ารวม	73,613	106,473	44.6
		ส่งออก	32,655	44,013	34.8
		นำเข้า	40,958	62,460	52.5
	ปาดังเบซาร์	ดุลการค้า	-8,303	-18,447	-122.2
		มูลค่ารวม	31,999	11,815	-63.1
		ส่งออก	5,938	6,243	5.1
		นำเข้า	26,062	5,572	-78.6
		ดุลการค้า	-20,124	671	103.3
จีนตอนใต้	มุกดาหาร	มูลค่ารวม	171,298	95,602	-44.2
		ส่งออก	32,397	23,813	-26.5
		นำเข้า	138,901	71,789	-48.3
		ดุลการค้า	-106,504	-47,977	55.0
	เชียงของ	มูลค่ารวม	37,859	60,884	60.8
		ส่งออก	28,815	43,268	50.2
		นำเข้า	9,044	17,616	94.8
		ดุลการค้า	19,772	25,653	29.7
	ปาดังเบซาร์	มูลค่ารวม	49,886	54,771	9.8
		ส่งออก	47,611	51,641	8.5
		นำเข้า	2,275	3,130	37.6
		ดุลการค้า	45,336	48,511	7.0
เวียดนาม	มุกดาหาร	มูลค่ารวม	47,932	54,962	14.7
		ส่งออก	22,724	26,340	15.9
		นำเข้า	25,208	28,622	13.5
		ดุลการค้า	-2,485	-2,282	8.1
	นครพนม	มูลค่ารวม	20,161	21,879	8.5
		ส่งออก	19,855	21,044	6.0
		นำเข้า	306	835	172.6
		ดุลการค้า	19,548	20,209	3.4

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ สศช.

ตารางที่ 3 : จังหวัดที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนอย่างมีนัยสำคัญนอกนอภาคใต้ไปยังสิงคโปร์

หน่วย : (ล้านบาท)

จังหวัด	ปี	2561	2562	2563	2564	2565	อัตราการ ขยายตัวเฉลี่ย ปี 61-65 (%)	อัตราการ การขยายตัว ปี 61-65 (%)
มูลค่าการค้าผ่านแดน จังหวัดนอภาคใต้- สิงคโปร์	มูลค่า การค้า	161	1,076	3,798	15,687	1,945	262.1	-87.6
	ส่งออก	160	1,023	3,785	15,675	1,743	258.8	-88.9
	นำเข้า	1	53	12	12	202	1998.3	1582.0
	ดุลการค้า	159	970	3,773	15,663	1,541	256.0	-90.2
มุกดาหาร	มูลค่า การค้า	1	996	3,516	15,257	1,566	33,309.3	-89.7
	ส่งออก	0	970	3,513	15,245	1,366	*	-91.0
	นำเข้า	1	26	3	12	200	1,298.8	1,624.9
	ดุลการค้า	-1	945	3,511	15,234	1,166	31,640.6	-92.3
ประจวบคีรีขันธ์	มูลค่า การค้า	146	47	267	416	372	109.9	-10.7
	ส่งออก	146	47	267	416	372	110.2	-10.7
	นำเข้า	0	0	0	0	0	23.4	-37.3
	ดุลการค้า	146	47	267	416	372	110.5	-10.7
ตาก	มูลค่า การค้า	13	32	15	13	7	7.4	-47.1
	ส่งออก	13	5	5	13	5	7.9	-60.0
	นำเข้า	0	27	10	0	2	66,995.1	441.0
	ดุลการค้า	13	-21	-5	13	3	32.3	-73.5

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 4 : จังหวัดที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนอย่างมีนัยสำคัญนอกภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือไปยังจีน

หน่วย : (ล้านบาท)

จังหวัด	ปี	2561	2562	2563	2564	2565	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยปี 61-65 (%)	อัตราการขยายตัวปี 64-65 (%)
การค้าผ่านแดนจังหวัดนอกภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ-จีน	มูลค่าการค้า	80,314	68,892	58,508	72,435	81,133	1.6	12.0
	ส่งออก	67,994	58,490	49,781	61,572	67,098	0.9	9.0
	นำเข้า	12,320	10,403	8,726	10,862	14,035	5.5	29.2
	ดุลการค้า	55,673	48,087	41,055	50,710	53,064	0.0	4.6
สงขลา	มูลค่าการค้า	78,563	67,250	57,336	71,058	80,065	1.9	12.7
	ส่งออก	67,101	57,869	49,038	60,740	66,551	1.1	9.6
	นำเข้า	11,462	9,380	8,298	10,318	13,514	6.4	31.0
	ดุลการค้า	55,639	48,489	40,740	50,422	53,038	0.0	5.2
ยะลา	มูลค่าการค้า	874	640	659	806	496	-10.0	-38.4
	ส่งออก	854	620	649	787	467	-10.5	-40.7
	นำเข้า	20	19	10	19	30	23.6	54.4
	ดุลการค้า	834	601	639	768	437	-11.1	-43.1
สระแก้ว	มูลค่าการค้า	316	382	335	351	430	9.0	22.6
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	0.0
	นำเข้า	316	382	335	350	429	8.9	22.6
	ดุลการค้า	-316	-382	-335	-350	-429	-8.9	-22.6
ประจวบคีรีขันธ์	มูลค่าการค้า	189	395	95	45	80	14.5	77.5
	ส่งออก	39	0	95	45	80	*	77.8
	นำเข้า	151	395	0	0	0	131.1	4.3
	ดุลการค้า	-112	-395	95	45	80	-26.0	78.0
ระนอง	มูลค่าการค้า	179	218	83	142	42	-10.0	-70.8
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	179	218	83	142	42	-10.0	-70.8
	ดุลการค้า	-179	-218	-83	-142	-42	10.0	70.8
สตูล	มูลค่าการค้า	193	8	0	33	20	*	-37.1
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	193	8	0	33	20	*	-37.1
	ดุลการค้า	-193	-8	0	-33	-20	*	37.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 5 : จังหวัดที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนอย่างมีนัยสำคัญนอกภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก
ไปยังเวียดนาม

หน่วย : (ล้านบาท)

จังหวัด	ปี	2561	2562	2563	2564	2565	อัตราการขยายตัว เฉลี่ยปี 61-65 (%)	อัตราการการ ขยายตัวปี 64-65 (%)
มูลค่าการค้า ผ่านแดน จังหวัดนอก ภาค ตะวันออกเฉียง เหนือและ ภาคเหนือ-จีน	มูลค่า การค้า	2,084	1,428	1,417	1,441	1,661	-3.8	15.3
	ส่งออก	1,499	708	863	687	719	-11.6	4.7
	นำเข้า	584	721	554	754	942	15.3	24.9
	ดุลการค้า	915	-13	309	-68	-223	496.8	-229.1
สงขลา	มูลค่า การค้า	2,084	1,428	1,417	1,441	1,661	-3.8	15.3
	ส่งออก	1,499	708	863	687	719	-11.6	4.7
	นำเข้า	584	721	554	754	942	15.3	24.9
	ดุลการค้า	915	-13	309	-68	-223	496.8	-229.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.